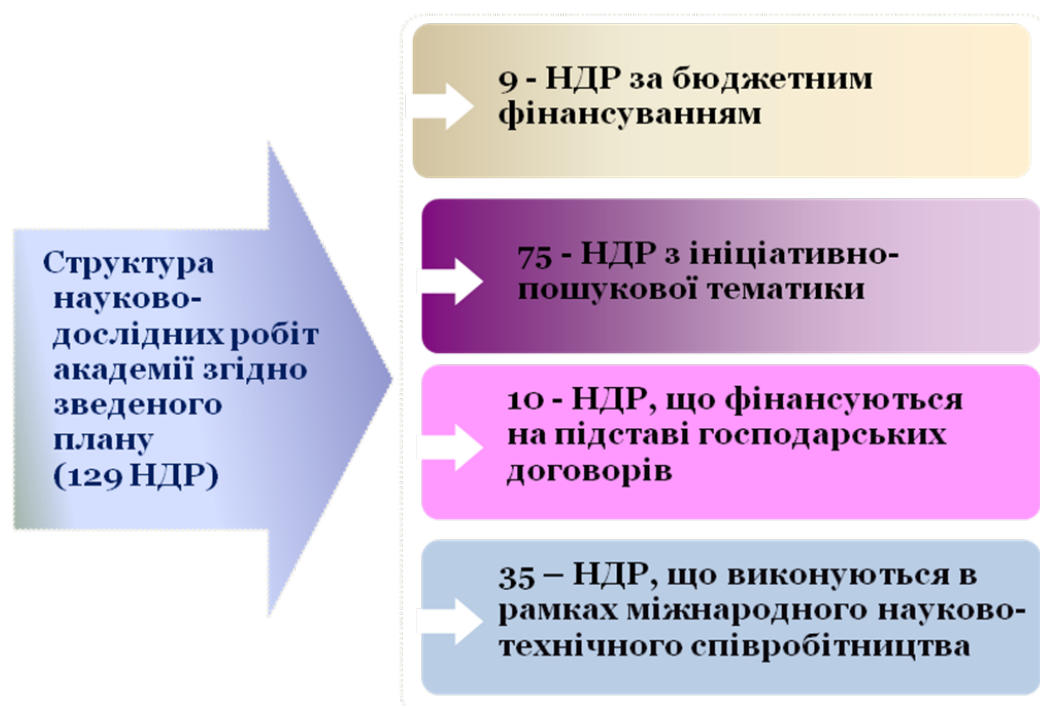

Результати виконання зведеного плану науково-дослідних робіт НМАПО імені П. Л. Шупика у 2016 році

У звітному році науково-дослідна робота колективу Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика проводилась відповідно до Зведеного плану науково-дослідних робіт на 2016 рік, затвердженого вченою радою 20 січня 2016 р. (протокол № 1) за такими пріоритетними напрямками діяльності: фундаментальні розробки у сфері профілактичної та клінічної медицини; прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, фінансова підтримка підготовки наукових кадрів у сфері охорони здоров'я; ініціативно-пошукова тематика, що не фінансувалась; науково-дослідні роботи, що виконувались в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва; науково-дослідні роботи, що фінансувались на підставі господарських договорів.

Протягом звітного року в академії виконувалося 129 науково-дослідних робіт, у тому числі з них 9 – за кошти державного бюджету України, 75 – ініціативно-пошукових НДР, 35 – НДР, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва, 10 - НДР, що фінансуються на підставі господарських договорів.

Структура науково-дослідних робіт в НМАПО імені П. Л. Шупика у 2016 році

Бюджетне фінансування отримували наукові теми на наступних кафедрах: сімейної медицини; педіатрії №2; торакальної хірургії і пульмонології; дитячих інфекційних хвороб та дитячої імунології; акушерства, гінекології та репродуктології; паліативної та хоспісної медицини; офтальмології; 2 НДР УДІР та ЦНДЛ. У 2016 році завершені 2 науково-дослідні роботи з бюджетним фінансуванням, виконавцями яких були наступні підрозділи академії: Український державний інститут репродуктології і Центральна науково-дослідна лабораторія. Також успішно завершена НДР, що фінансувалась згідно гранту Європейської асоціації з вивчення цукрового діабету.

Фінансування і виконання НДР у 2016 році

НДР	Кількість	Тис. грн.
НДР, що мали бюджетне фінансування:	9	1038,3
• фундаментальні дослідження	1	880,33
• прикладні наукові розробки	8	157,97
Грант ЄОДД програми «Нові перспективи»	1	134,68
Ініціативно-пошукова тематика, що не фінансувалась	75	-
НДР з клінічних випробувань лікарських засобів	45	1 503,3
Всього	129	2 676,28

Серед наукових робіт ініціативно-пошукової тематики завершені 16 НДР на наступних кафедрах: оторинларингології; ортопедичної стоматології; терапевтичної стоматології; фармацевтичної технології і біофармації; акушерства, гінекології і медицини плода; медичної інформатики; гігієни харчування і ГДП; хірургії серця та магістральних судин; діабетології; онкології; стоматології; хірургії та судинної хірургії; щелепно-лицевої хірургії; неврології №2; гастроентерології, дієтології та ендоскопії; мікробіології і епідеміології. Також завершилося виконання 5 НДР, що виконувались в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва та 7 - НДР, що фінансувались на підставі господарських договорів.

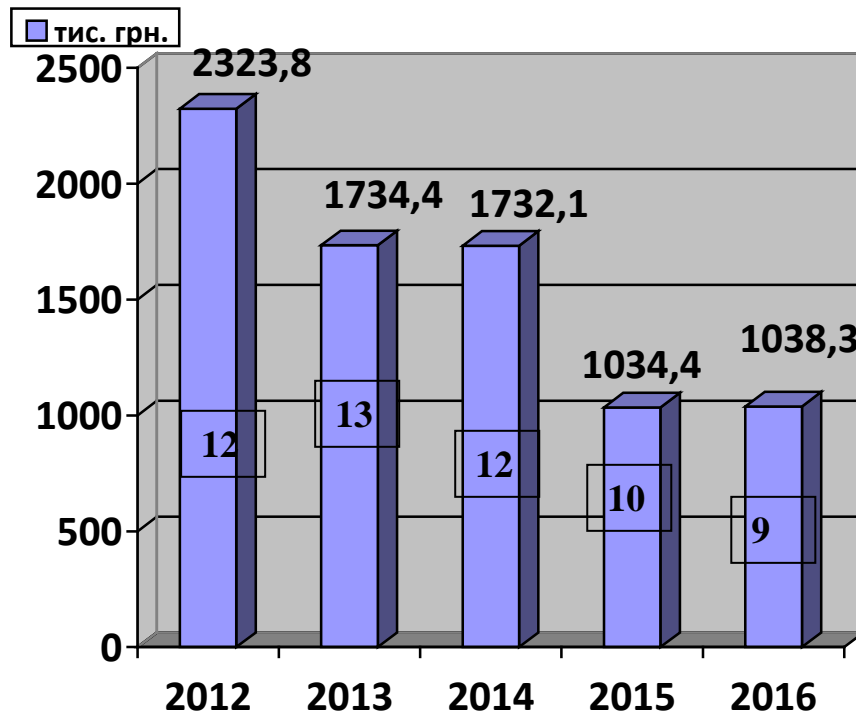
Перелік НДР, які завершилися у 2016 році

№ з/п	Найменування науково-дослідної роботи	Строки виконання, обсяг фінансування у 2016 році	Керівник
1	2	3	4
1.1. НДР, що фінансуються МОЗ України з державного бюджету			
Бюджетна програма КПКВК 2301020 „Фундаментальні розробки у сфері профілактичної та клінічної медицини”			
1	Визначення комплексу чинників формування клітинного резерву для оптимізації діагностики, профілактики та лікування захворювань	2014-2016 2016 – 883,30	ЦНДЛ член-кор. НАМН України, професор Горovenko Н. Г.
Бюджетна програма КПКВК 2301020 „Прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, фінансова підтримка підготовки наукових кадрів у сфері охорони здоров'я”			
2	Відновлення репродуктивної функції безплідних пар шляхом розробки та впровадження сучасних алгоритмів в діагно-стиці та лікуванні жіночого та чоловічого безпліддя	2014-2016 2016 – 17,061	УДІР доцент Суслікова Л.В.
НДР, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва			
3	Грант Європейської асоціації з вивчення цукрового діабету, NEW HORIZONS: «Мозковий кровообіг, когнітивна дисфункція та розлади МРТ у хворих на цукровий діабет 2 типу»	2013-2016 2016 - 134,68	Керівник зі сторони України: член-кор. НАМНУ, проф. Маньковський Б.М. Керівник зі сторони Європейського союзу: завідувач відділенням неврології Утрехтського медичного університету, Інституту нейронаук Рудольфа Магнуса, професор Г.Я. Бисселс.
1.2. Ініціативно-пошукова тематика			
НДР Інституту стоматології			
1	Клініко-лабораторне обґрунтування застосування сучасних медичних технологій в комплексному лікуванні та реабілітації основних стоматологічних захворювань	2011-2016	стоматології професор Павленко О.В.
2	Розробка методів діагностики, ортопедичного лікування та реабілітації хворих із патологією зубо-щелепної системи	2012-2016	ортопедичної стоматології професор Біда В.І.
3	Патогенетичне обґрунтування нових підходів до профілактики та лікування генералізованих захворювань тканин пародонту та супутньої їм патології твердих тканин зубів	2011-2016	терапевтичної стоматології професор Білоклицька Г.Ф.

1	2	3	4
4	Патогенетичне обґрунтування застосування сучасних методів діагностики, особливостей клінічного перебігу, лікування пухлин та пухлинноподібних утворювань щелепно-лицевої ділянки та шиї, а також їх ускладнень	2012-2016	щелепно-лицевої хірургії професор Тимофєєв О.О.
НДР Українського державного інституту репродуктології			
5	Розробка індивідуального перинатального супроводу в жінок з факторами високого репродуктивного ризику	2011-2016	акушерства, гінекології та медицини плода професор Жук С.І.
НДР Інституту сімейної медицини			
6	Вивчення розповсюдженості різних форм ураження нервової системи у хворих на цукровий діабет I та II типів та розробка ефективних методів медикаментозної корекції діабетичної нейропатії	2011-2016	діабетології член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М.
НДР хірургічного факультету			
7	Удосконалення діагностичних та лікувальних заходів у хворих із запальними та пухлинними процесами верхніх дихальних шляхів та вуха	2012-2016	оториноларингології професор Абизов Р.А.
8	Хірургічна тактика при патології органів черевної порожнини, черевної стінки та периферичних судин	2012-2016	хірургії та судинної хірургії доцент Саволюк С.І.
9	Нові підходи до діагностики і комбінованого лікування новоутворень	2011-2016	онкології професор М'ясоєдов С.Д.
10	Етіологія, клінічні прояви, діагностика та хірургічне лікування інфекційного ендокардиту лівих відділів серця	2012-2016	хірургії серця та магістральних судин член-кор. НАМН України, професор Лазоришинець В. В.
НДР терапевтичного факультету			
11	Діагностика, медикаментозне і дієтологічне лікування та профілактика прогресування хронічних дифузних захворювань печінки різної етіології, поєднаних з патологією інших органів і систем	2012-2016	гастроентерології, дієтології і ендоскопії член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В.
12	Компенсаторно-приспосувальні аспекти стану нервової системи при патології	2011-2016	неврології №2 професор Ткаченко О.В.
НДР медико-профілактичного факультету			
13	Науково-практичне обґрунтування технології лікарських засобів з різними дисперсійними системами	2012-2016	фармацевтичної технології та біофармації професор Давтян Л.Л.
14	Ефективність критеріїв визначення медичних груп для занять фізичною культурою дітей шкільного віку	2014-2016	гігієни харчування і ГДП професор Козярін І.П.
15	Комп'ютерний дизайн нових біоактивних сполук та дослідження зв'язку структура-активність	2011-2016	мікробіології і епідеміології доцент Благодатний В.М.

НДР факультету підвищення кваліфікації викладачів			
1	2	3	4
16	Розробка алгоритмів інформаційно-аналітичних процесів з видобування нових знань для оптимізації систем медичної освіти і управління медичною галуззю	2013-01.2017	медична інформатика професор Мінцер О.П.

Динаміка фінансування і виконання НДР з бюджетним фінансуванням

Проведено порівняльний аналіз кількісного складу та фінансування НДР з пріоритетного напрямку впродовж останніх п'яти років (2012-2016 рр.). Виявлено деякі закономірності: з кожним роком кількість НДР зменшувалась, значно скорочувалось і фінансування бюджетних НДР, виключення складає 2012 рік, коли величина коштів на виконання бюджетних НДР була проіндексована в зв'язку з інфляцією і складала 2323,8 тис.грн. В 2013-2014 роках майже при однаковій кількості бюджетних НДР (13-12) їх фінансування було набагато нижчим порівняно з 2012 роком. За останні 2 роки (2015-2016 рр.) фінансування науково-дослідних робіт суттєво погіршилось і в порівнянні з 2012 роком знизилось вдвічі. Таке скорочення фінансування на виконання бюджетних НДР, на нашу думку, можна пояснити зниженням економічних умов в Україні та збільшенням фінансового навантаження на державний бюджет України.

У 2016 році розроблені нові зразки документів для планування ініціативно-пошукових науково-дослідних робіт. Майже всі кафедри запланували ініціативно-пошукові науково-дослідні роботи. За новими формами документації НДР запланували наступні кафедри: нейрохірургії; інфекційних хвороб; кардіології; ортодонтії; терапевтичної стоматології; ортопедичної стоматології; акушерства, гінекології та медицини плода; онкології; кардіохірургії, рентгенендоваскулярних та екстракорпоральних технологій; комбустіології та пластичної хірургії; фармацевтичної технології та біофармації; медицини невідкладних станів; офтальмології; урології; дитячої анестезіології та інтенсивної терапії; медицини праці, психофізіології та медичної екології; гігієни харчування і гігієни дітей та підлітків сумісно з міжнародним відділом; діабетології; патологічної та топографічної анатомії; педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права; філософії; неврології №2 сумісно з кафедрою іноземних мов; відділ наукової медичної інформації сумісно з патентно-ліцензійним відділом і бібліотекою; бюджетна НДР УДІР сумісно з кафедрою неонатології.

Перелік НДР, які заплановані відповідно до нового переліку документів у 2016 році

№ з/п	Найменування науково-дослідної роботи	Строки виконання	Керівник
1	2	3	4
НДР, що фінансуються МОЗ України з державного бюджету			
Бюджетна програма КПКВК 2301020 „Прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, фінансова підтримка підготовки наукових кадрів у сфері охорони здоров'я”			
1	Визначення ролі коморбідних станів в процесі формування безплідного шлюбу для оптимізації заходів по збереженню репродуктивного, соматичного здоров'я жінок та їх потомства	2017-2019	професор Шунько Є.Є., доцент Суслікова Л.В., неонатології, акушерства, гінекології та репродуктології, УДІР
Ініціативно-пошукова тематика			
НДР Інституту стоматології			
2	Розробка та апробація основних методик діагностики, лікування, профілактики зубо-щелепових аномалій	2016-2020	ортодонтії професор Дрогомирецька М.С.
3	Клініко – патогенетичні особливості гострих респіраторних вірусних інфекцій, вірусних гепатитів, кишкових інфекцій, хвороби Лайма, TORCH – інфекцій та їх ускладнень: оптимізація діагностики та лікування	2016- 2021	інфекційних хвороб професор Дуда О.К.

1	2	3	4
4	Аналіз роботи бригад екстреної медичної допомоги м. Києва за 3 роки (2016 – 2018 рр.) та виокремлення недоліків в роботі лікарських та фельдшерських бригад, причин смертності в присутності бригад та добової летальності. Розробка міроприємств оптимізації навчально - педагогічного та лікувального процесу	2016-2019	медицини невідкладних станів професор Зозуля І.С.
5	Сучасні методи реабілітації стоматологічних хворих із застосуванням ортопедичних конструкцій	2017-2021	професор Біда В.І., ортопедичної стоматології
6	Сучасний погляд на питання діагностики, профілактики та прогнозування основних стоматологічних захворювань в осіб молодого віку	2017-2021	професор Білоклицька Г.Ф., терапевтичної стоматології
НДР УДІР			
7	Оптимізація комплексної оцінки стану плода	2017-2021	професор Жук С.І., акушерства, гінекології та медицини плода
НДР Інституту сімейної медицини			
8	Ураження нервової системи у хворих на цукровий діабет: механізми розвитку, клінічні прояви, підходи до лікування	2017-2021	член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., діабетології
НДР хірургічного факультету			
9	Клінічне та експериментальне обґрунтування діагностики, лікування та профілактики рефракційних, дистрофічних, травматичних і запальних захворювань органа зору	2016-2020	офтальмології професор Риков С.О.
10	Прогнозування післяопераційних ускладнень та метафілактика сечокам'яної хвороби у хворих з метаболічним синдромом	2016-2021	урології член-кор. НАМН України, професор Возіанов С.О.
11	Інноваційні технології лікування опіків та їх наслідків	2016-2018	комбустіології та пластичної хірургії професор Козинець Г.П.
12	Особливості динаміки клінічного перебігу, діагностики та лікування забоїв головного мозку	2016-2019	нейрохірургії член-кор. НАМН України, професор Поліщук М. Є.
13	Оптимізація діагностики і лікування хворих з пухлинами різних локалізацій	2017-2021	професор М'ясоєдов С.Д., онкології
14	Малотравматичні реконструктивні операції на серці	2017-2019	професор Тодуров Б.М., кардохірургії, рентгенодо- васкулярних та екстрактор- поральних технологій

НДР терапевтичного факультету			
15	Запобігання надсмертності хворих високого кардіоваскулярного ризику шляхом модифікації заходів первинної та вторинної профілактики серцево – судинних захворювань в Україні	2016 - 2020	кардіології професор Долженко М.М.
НДР педіатричного факультету			
16	Профілактика та лікування ускладнень анестезії та інтенсивної терапії у дітей	2016-2020	дит. анестезіології та інтенсивної терапії професор Біляєв А.В.
НДР медико-профілактичного факультету			
17	Наукова комунікація в реалізації інноваційних технологій в охороні здоров'я	2016-2019	відділ наукової медичної інформації, відділ патентно-ліцензійної роботи доцент Дроздова А.О., Кравчук Л. Г.
18	Наукове обґрунтування заходів психофізіологічної реабілітації учасників АТО	2016-2020	мед. праці, психофізіології та медичної екології професор Пишнов Г.Ю.
19	Науково-практичне обґрунтування складу та технології лікувальних та лікувально-косметичних засобів	2017-2021	професор Давтян Л.Л., фармацевтичної технології та біофармації
20	Науково-методологічне обґрунтування розвитку кадрових ресурсів у сфері громадського здоров'я в Україні	2017-2019	професор Гульчій О.П.
НДР факультету підвищення кваліфікації викладачів			
21	Формування ключових професійних та загальногуманітарних компетенцій лікаря: педагогічний, психологічний, юридичний аспект	2016 - 2020	педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права професор Краснов В.В.
22	Філософські засади медичної теорії та практики	2016 - 2019	філософії професор Пустовіт С.В.
23	Дослідження професійних аспектів використання спеціальної термінології і еквівалентів її перекладу в формуванні рівня компетентності лікарів (на базі спеціальності «Неврологія»)	2016-2021	іноземних мов, неврології №2 доцент Лічман Л.Ю., професор Ткаченко О.В.
24	Наукове обґрунтування сучасної патоморфологічної діагностики та встановлення клініко-морфологічних відповідностей при різних захворюваннях	2016-2020	патологічної та топографічної анатомії професор Дядик О.О.

1. Перелік НДР, які завершилися у 2016 році

1.1. НДР, що фінансуються МОЗ України з державного бюджету Бюджетна програма КПКВК 2301020 „Фундаментальні розробки у сфері профілактичної та клінічної медицини”

Назва НДР: *«Визначення комплексу чинників формування клітинного резерву для оптимізації діагностики, профілактики та лікування захворювань»*, № держреєстрації 0114U002225.

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Горовенко Н. Г., ЦНДЛ.

Термін виконання: 2014-2016 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 883,30 тис.грн.

Наукові результати. Запропонована нова концепція системного підходу до профілактики та лікування ішемічної хвороби серця за визначенням критеріїв вихідного стану організму співвідношенням показників енергетичного стану, стану мітохондрій, ліпідного, мінерального, амінокислотного обмінів, антиоксидантного статусу, запальної відповіді, індексу індукції апоптозу (ІА), як базових критеріїв якості адаптації. Було розроблено експериментальну модель оцінки ефекту дії факторів, в тому числі лікарських засобів, на рівні клітин та цілісного організму людини. Ефективність та достовірність моделі на мононуклеарних клітинах та кардіоміоцитах щурів була підтверджена для ряду препаратів. Дієвість експериментальної моделі апробовано на мононуклеарних клітинах пацієнтів з ІХС. Встановлено позитивний ефект дії L-аргініну аспартату і ранолазину та відсутність такого ефекту у триметазидіну дигідрохлориду, що відображалось у зниженні індексу індукції апоптозу (ІА) при дослідженні функціонального резерву. Оцінка змін показників ліпідного та енергообміну, загального антиоксидантного статусу, зниження концентрації СРБ свідчить про адекватність розробленої моделі для пацієнтів з ішемічною хворобою серця та стабільною стенокардією на дію L-аргініну аспартату та ранолазину. Запропонована необхідність визначення функціонального резерву клітин організму для адекватної оцінки як вихідного стану пацієнта так і індивідуального підходу до застосування лікарських засобів. Результатом виконання досліджень стала розробка оригінальної програми автоматичної обробки та аналізу цифрових зображень в мікроскопії для живих клітинних систем в умовах *in vitro* в нормі та патології для оцінки клітинного резерву.

Наукова продукція. Опубліковано 6 статей у наукометричних, 2 - в міжнародних виданнях, 5 тез на державному рівні, 3 – на міжнародному, отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Комп’ютерна програма «Аналіз цифрових мікроскопічних зображенні субстратзалежних клітинних систем *in vitro*».

Медична, соціальна та економічна ефективність. Застосування досліджуваних лікарських засобів достовірно підвищує показники функціонального резерву у хворих з ІХС, дозволяє досягти більш високого рівня реабілітації та якості життя пацієнтів. Модель оцінки прогнозує ефективність дії лікарських засобів на клітинному та організменному рівнях для запобігання невиправданих витрат та прогнозовано неефективного лікування.

Бюджетна програма КПКВК 2301020 „Прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, фінансова підтримка підготовки наукових кадрів у сфері охорони здоров'я”

Назва НДР: *«Відновлення репродуктивної функції безплідних пар шляхом розробки та впровадження сучасних алгоритмів в діагностиці та лікуванні жіночого та чоловічого безпліддя»*, № держреєстрації 0114U002226.

Керівник: професор Суслікова Л.В., УДІР.

Термін виконання: 2014-2016 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 17,061 тис.грн.

Наукові результати. У даній науковій роботі запропоновано нове рішення актуальної проблеми сучасної гінекології – відновлення імплантаційної здатності ендометрію, покращення його рецептивності та підвищення ефективності допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ) у жінок з трубно-перитонеальним фактором безпліддя. Доведено, що в ендометрії пацієнток з трубно-перитонеальним безпліддям (ТПБ) в період вікна імплантації спостерігаються зміни рецепторів стероїдних гормонів, відхилення в розвитку піноподій та їх мікрворосинки, зниження експресії молекул імплантації ($\alpha V\beta_3$ -інтегринів, лейкемію інгібуючого фактора (ЛІФ), глікоделіну), накопичення високоцитотоксичних CD16+CD56+НК-лімфоцитів, посилення проліферації, зниження процесів апоптозу, що є важливими факторами порушення рецептивності ендометрія та фертильності жінок. Виявлено, що зміни рецептивності ендометрію при ТПБ дуже варіабельні і носять індивідуальний характер у кожній конкретній хворій. Розроблена схема патогенезу порушень рецептивності ендометрію у пацієнток з ТПБ, на підставі якої розроблена комплексна диференційована система післяопераційної реабілітації жінок з ТПБ в залежності від стану рецептивності ендометрію. Вперше оцінена ефективність її впровадження. В результаті проведених досліджень також встановлено, що у чоловіків з пар, причиною безплідного шлюбу у яких раніше було визнано лише трубно-перитонеальну патологію у жінок, в 33,6 % випадків також спостерігалися порушення репродуктивної функції, про що свідчили явища патоспермії. У більшості обстежених відмічалися зміни еякуляту граничного (53,0 %) і субфертильного (37,5 %) рівней, тобто такі, які ймовірно є можливість усунути. Виражені порушення мали місце у 9,5 % пацієнтів. Аспермії та азооспермії виявлено не було. У 15,8 % осіб було відмічено тільки запальні зміни сперми (збільшення кількості лейкоцитів, підвищення кількості бактерій, а також аглютинація сперматозоїдів, підвищення в'язкості сперми, мале число лецитинових зерен, наявність слизу); у 30,3 % - поєднання запальних з кількісними та якісними змінами показників спермограми. Зіставлення у обстежених показників спермограм з наявністю у них тих чи інших уражень статевих органів, іншої патології, шкідливих звичок, особливостями повсякденної поведінки, що сформувала стиль життя, дозволило визначити найбільш значущі причини порушення репродуктивного здоров'я у чоловіків з непліддям у шлюбі, зумовленим трубно-перитонеальною патологією у жінок. Як показав проведений аналіз, найбільш частою причиною порушень фертильності у цих осіб були запальні, здебільшого, інфекційно-зумовлені захворювання сечостатевих органів і, перш за все, хронічний простатит. Інфекційно-запальні ураження репродуктивної системи призводили до порушень фертильності у 51,2 % пацієнтів. Науково обґрунтовано і розроблено медичні заходи з профілактики порушень репродуктивного здоров'я чоловіків, що спрямовані на ретельне спостереження за станом чоловічого здоров'я на різних етапах життя, починаючи з народження, ранню діагностику патології і своєчасну

її корекцію. Запропоновано удосконалення організації первинної медичної допомоги парам і, перш за все, чоловікам з безплідним шлюбом.

Наукова продукція. Інформаційний лист № 49 – 2016 «Нові терапевтичні підходи до лікування жінок з дисплазією епітелію шийки матки, обумовленою папіломавірусною інфекцією»; отримано 2 патенти на корисну модель: № 109156 «Спосіб діагностики та лікування плоскоепітеліальної ендocerвікальної дисплазії епітелію шийки матки»; № 110326 «Спосіб катетеризації периферичних вен»; методичні рекомендації «Серцево-легенева реанімація у вагітних»; навчальний посібник «Актуальні питання акушерства у практиці сімейного лікаря». – К.: Видавець Заславський О.Ю., 2016 (серія «Сімейна медицина»). - 348 с.; «Збірники наукових праць Асоціації акушерів-гінекологів України». - К.: Поліграфія «ЮСТОН», Випуск 1 (37), - 2016. – 132 с.; Випуск 2 (38), - 2016. – 408 с. Опубліковано 15 наукових праць, з них 8 - у незалежних міжнародних експертних виданнях, 2 тез на державному рівні, 2 - на міжнародному. Зроблено 82 доповіді на державном рівні.

Медична та соціальна ефективність. Результати НДР дозволяють забезпечити високопрофесійний рівень діагностики та лікування захворювань репродуктивної системи у жінок та чоловіків. Покращення ехогенності, ехоструктури, морфофункціональних властивостей, рецептивності та імплантаційної здатності ендометрію та репродуктивного здоров'я чоловіків підвищує частоту настання вагітності при повторних спробах лікування методами ДРТ в два рази. Широке впровадження в практику охорони здоров'я розроблених заходів дозволить покращити репродуктивне здоров'я жінок та чоловіків і зменшити безпліддя у шлюбі.

НДР, що виконувалась в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва

Назва НДР: Грант Європейської асоціації з вивчення цукрового діабету, NEW HORIZONS: «*Мозковий кровообіг, когнітивна дисфункція та розлади МРТ у хворих на цукровий діабет 2 типу*», № держреєстрації 0114U002300.

Керівники: зі сторони України член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології; зі сторони Європейського союзу завідувач відділенням неврології Утрехтського медичного університету, Інституту нейронаук Рудольфа Магнуса, професор Г.Я. Бисселс.

Термін виконання: 2013-2016 рр.

Обсяг фінансування: 2016 - 134,68 тис.грн.

Наукові результати. Виявлено взаємозв'язок між станом пам'яті та САД; виконавчими функціями та рівнем ГПН та HbA1c; швидкістю обробки інформації та рівнем вібраційної чутливості, САТ, ДАТ, ГПН, HbA1c, ТГ. У пацієнтів на цукровий діабет вірогідно виражені структурні зміни головного мозку за даними магнітно-резонансної томографії порівняно з контрольною групою. Виявлено взаємозв'язок між структурними змінами мозку та когнітивними функціями пацієнтів хворих на цукровий діабет, а саме між швидкістю обробки інформації та загальним об'ємом мозку та гіперінтенсивністю білої речовини. А також об'ємом білої речовини та станом пам'яті та виконавчими функціями.

Наукова продукція. Надрукована 6 статей у міжнародних виданнях.

Медична ефективність. Виявлення факторів ризику виникнення когнітивних порушень у хворих на цукровий діабет, та вивчення стану когнітивної функції та структурних змін головного мозку дозволить розробити найбільш ефективні методи діагностики та профілактики розвитку деменції у хворих на цукровий діабет. *Соціальна*

ефективність: зниження інвалідизації *Економічна ефективність*: дозволить зменшити витрати на лікування дементних розладів, шляхом впровадження профілактичних заходів.

1.2. Ініціативно-пошукова тематика

НДР Інституту стоматології

Назва НДР: «Клініко-лабораторне обґрунтування застосування сучасних медичних технологій в комплексному лікуванні та реабілітації основних стоматологічних захворювань», № держреєстрації 0111U002806.

Керівник: професор Павленко О.В., кафедра стоматології.

Термін виконання: 2011-2016 рр.

Наукові результати. Розроблені методи лікування запальних та дистрофічно-запальних уражень тканин пародонта, що асоційовані з персистуючою герпесвірусною інфекцією, дозволяють скоротити терміни лікування, поліпшити його результати та запобігти рецидивам захворювання. У пацієнтів із захворюваннями пародонта діагностували порушення метаболізму кісткової тканини - переважали процеси резорбції і пригнічені процеси кісткоутворення. Запально – деструктивні процеси в тканинах пародонта у чоловіків з генералізованим пародонтитом зумовлюють розвиток компенсаторно – пристосувальних реакцій в кістковій тканині нижньої щелепи, що характеризується достовірним зниженням висоти альвеолярного відростка ($p < 0,05$), на тлі достовірного збільшення висоти тіла нижньої щелепи ($p < 0,05$). У жінок достовірної різниці не виявлено. Проведені дослідження дозволили зробити висновок, що застосування лазерів в стоматології виправдано, економічно вигідно і є досконалішою альтернативою існуючим методам лікування стоматологічних захворювань. Застосування лазерних технологій відкриває абсолютно нові можливості, дозволяючи лікарю-стоматологу запропонувати пацієнту великий перелік мінімально інвазивних, фактично безболісних процедур у безпечних для здоров'я стерильних умовах, що відповідають найвищим клінічним стандартам надання стоматологічної допомоги. Показання для застосування лазера практично повністю повторюють список захворювань, з якими доводиться стикатися у своїй роботі лікарю-стоматологу. Проте для успішного використання лазера в стоматології, надзвичайно важливе повне розуміння принципу дії, показань, протипоказань і умов його безпечного застосування. Розроблені та впроваджені в практику охорони здоров'я методики усунення травматичної оклюзії та шинування зубів із захворюваннями тканин пародонту сучасними адгезивними матеріалами, що в значній мірі збільшує тривалість стабілізації запальних процесів в тканинах пародонту. Визначено вплив вірусу папіломи людини на виникнення та розвиток фіброматозу ясен, розроблено методики лікування та профілактики пацієнтів з цією патологією, яка дозволяє знизити відсоток після-операційних ускладнень та рецидивів фіброматозу ясен.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Патологічне стирання зубів та його лікування». - Чернівці: Букрек, 2015. – 72 с.; посібник «Сучасні аспекти профілактики, лікування та реабілітації у стоматології». – К., 2016. – 472 с.; довідники: «Стоматологічна допомога в Україні». - МОЗ України, ДЗ «Центр медичної статистики МОЗ України», НМАПО імені П. Л. Шупика, 84 с.; «Стоматологічна допомога в Україні». – К., 2015; методичні рекомендації «Обґрунтування вибору методів ортодонтичної реабілітації пацієнтів із адентією верхніх латеральних різців». – К., 2016.; 5 інформаційних листів: «Застосування цифрового обладнання та програмного

забезпечення в комплексному лікуванні хворих з дефектами твердих тканин зубів та зубних рядів»; «Новітні технології в розробці та використанні шинуючих конструкцій на ортопедичному етапі лікування хворих із захворюваннями пародонта»; «Інноваційні підходи до вибору та виготовлення мостоподібних незнімних конструкцій при заміщенні включених дефектів зубних рядів»; «Виявлення остеопорозу методом кількісного комп'ютерної денситометрії (3D QCT) в клінічних групах хворих на хронічне обструктивне захворювання легень»; «Алгоритм діагностики та лікування хронічного обструктивного захворювання легень у хворих із патологічними процесами ротової порожнини»; 10 тез на державному рівні, 1 тези на міжнародному рівні; 24 статті у наукометричних виданнях, 4 статті у міжнародних виданнях.

Медична та соціальна ефективність. Запропонована методика дозволяє на доклінічному етапі оцінити можливі функціональні наслідки від встановлення різних за геометрією і матеріалами виготовлення шин, та визначити їх межу витривалості до навантажень в залежності від втрати опірних властивостей пародонту і навпаки. Застосування на практиці наукових і практичних здобутків даної роботи дозволило підвищити якість лікування хворих на захворювання пародонту, слизової оболонки порожнини рота, простого та ускладненого карієсу.

Назва НДР: «*Розробка методів діагностики, ортопедичного лікування та реабілітації хворих із патологією зубо-щелепної системи*», № держреєстрації 0112U002363.

Керівник: професор Біда В.І., кафедра ортопедичної стоматології.

Термін виконання: 2012-2016 рр.

Наукові результати. За результатами проведення чисельних експериментів визначено, що при генералізованому пародонтиті III ступеню тяжкості (моделі D1-2), пародонт втрачає можливість витримувати оклюзійні навантаження на фронтальні зуби нижньої щелепи в межах існуючого стереотипу діапазону цих навантажень і навіть поєднання цих зубів у єдиний блок за допомогою шини непрямого виготовлення не дозволяє уникнути екстремальних напружень на рівні кістки ($149 \pm 10,4$ МПа) та її втрати і потребує подальшого пошуку варіантів реабілітації цих пацієнтів. Проведено механіко-математичне моделювання процесу ортодонтичного лікування, визначені умови для проведення корпусного переміщення зубів та розроблено ортодонтичний апарат власної конструкції для мезіалізації жувальної групи зубів. Проведена порівняльна оцінка ефективності застосування апарату для мезіалізації жувальної групи зубів із загальноприйнятими методиками ортодонтичного лікування малих включених дефектів зубних рядів бічної ділянки. За результатами проведених досліджень встановлено, що застосування незнімних ортопедичних конструкцій супроводжується патологічними змінами у вигляді запалення маргінального пародонту та рецесії ясенного краю опорних зубів на відстані до 2 мм вище рівня ясен. Встановлено відмінності характеру структурно - функціональних змін зубощелепної системи відповідно ступеню тяжкості захворювання тканин пародонта, які вказують на різний ступінь резервних структурних можливостей тканин пародонта при генералізованих ураженнях та зумовлюють здійснення обґрунтованого та диференційованого підходу щодо планування відновлення зубних рядів ортопедичними конструкціями. Клініко-функціональними дослідженнями доведено та оцінено за кількісними показниками доцільність та ефективність застосування розробленого алгоритму вибору конструкцій зубних протезів з обґрунтованою кількістю опорних зубів та урахуванням ступеня компенсаторних можливостей зубо-альвеолярного комплексу хворих на ХГП різного ступеня тяжкості із дефектами зубних рядів.

Наукова продукція. Опубліковано навчальний посібник «Ортопедична стоматологія. Тестові завдання». – К.: Фенікс, 2016. - 268 с.; довідник «Стоматологічна допомога в Україні». – К., 2016. - 83 с.; методичні рекомендації: «Обґрунтування вибору методів ортодонтичної реабілітації пацієнтів із адентією верхніх латеральних різців», «Обґрунтування диференційованих підходів до лікування хворих з дефектами зубних рядів, ускладнених зубо-щелепними деформаціями та їх профілактика»; 4 статті у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному виданні; 9 тез на державному рівні, 1 – на міжнародному. Отримано патент на корисну модель «Універсальна парадонтологічна шина» № 110554. Зроблено 11 доповідей на державному та міжнародному рівні. Підготовлена та подана заявка (нововведення) до Переліку наукової продукції.

Медична та соціальна ефективність. Результати НДР дозволяють на доклінічному етапі оцінити можливі функціональні наслідки від встановлення різних за геометрією і матеріалами виготовлення шин, та визначити їх межу витривалості до навантажень в залежності від втрати опірних властивостей пародонту і навпаки. Застосування на практиці наукових і практичних здобутків даної роботи дозволило підвищити якість лікування хворих на ЧВЗ.

Назва НДР: *«Патогенетичне обґрунтування нових підходів до профілактики та лікування генералізованих захворювань тканин пародонту та супутньої їм патології твердих тканин зубів»*, № держреєстрації 0111U002802.

Керівник: професор Білоклицька Г.Ф., кафедра терапевтичної стоматології.

Термін виконання: 2011-2016 рр.

Наукові результати. Експериментальне дослідження ex vivo (клонування в штучному середовищі в лабораторних умовах остеогенних клітин-попередників, що були взяті із губчастої кісткової тканини хворих на генералізований пародонтит (ГП) і пацієнтів із інтактним пародонтом при проведенні хірургічних операцій) за методикою Фріденштейна О.Я. (1973) – Астахової В.С. (1982) показало, що регенераторний потенціал кісткової тканини хворих на ГП II-III ступеня знижений в 17,5 ($p < 0,01$) разів порівняно з інтактним пародонтом. Отримані дані доводять наявність глибоких патологічних змін в кістковій тканині, яка прилягає до пародонтальної кишені, що впливає на клінічний результат після проведеного пародонтологічного лікування і вказує на необхідність розробки нових органозберігаючих втручань з підсиленням оптимізації регенераторних можливостей кісткової тканини у хворих на ГП. Використання зоноспецифічних інструментів та високочастотних ультразвукових приладів при роботі на кістковій тканині в ході проведення оперативного втручання на пародонті у хворих на ГП II-III ступеня сприяє глибокій санації пародонтальної рани та здійснює стимулюючий вплив, максимально зберігаючи контури вітальної маргінальної кістки. Урахування особливостей регенераторного потенціалу кісткової тканини у хворих на ГП в області пародонтального дефекту відіграє важливе значення при проведенні підготовки до імплантації, особливо в зоні наявних природних зубів. В результаті виконання фрагменту НДР 2016 року встановлено, що зі збільшенням віку хворих на ГП тривалість перебігу, виразність захворювання і посилення явищ метаболічного ацидозу та діабетоподібної спрямованості обмінних процесів призводять до зниження біосинтезу ліпідів при активному їх окисленню і зниженню вмісту тіолів і відношення тіоли/дисульфіді. Під впливом вітамінного комплексу, призначеного всередину хворим на ГП I - II ступеня, хронічного перебігу вікових груп 60-69 і 70-79 років («Омега 3» - 1 капс./сутки, курс 3 місяці; нікотинова кислота - по 0,025 г/добу, курс 20 днів; «Ундевіт» - 2-3 драже/добу, курс 1 місяць; «Аскорутин» - по 1 таблиці 2-3 рази/доба, курс 1 місяць) в ротовій рідині відзначається нормалізація та достовірні

зміни тіол-дисульфідної системи у бік контрольних значень. Встановлено, що використання впродовж 30 днів зубної пасти, що містить у своєму складі 1,5% аргініну, 1450 ppm фториду і карбонат кальцію, для індивідуальної гігієни порожнини рота хворих хронічним ГП початково - I ступеня призводить до високоякісного очищення усіх поверхонь зубів із зниженням швидкості утворення зубного нальоту (індекс Гріна-Вермільона за Улітовським 90,3%) і зубної бляшки, тим самим забезпечує усунення провідного місцевого чинника, що підтримує запальний процес в тканинах пародонта, надає виражений протизапальний ефект (індекс РМА за Улітовським 91,1%) і сприяє переходу перебігу ГП з хронічного в стан стабілізації. Таким чином, апробована зубна паста надає лікувально-профілактичний ефект на тканини пародонта і може бути рекомендована до використання в якості засобу індивідуальної гігієни порожнини рота як на етапі первинного пародонтального лікування, так і для щоденного двократного гігієнічного догляду за порожниною рота. Апробована зубна паста не усуває больову реакцію твердих тканин зубів від впливу зовнішніх подразників і не може бути рекомендована, як десенситайзерна лікувально-профілактична зубна паста, для лікування гіперестезії.

Наукова продукція. Опубліковано 6 статей у вітчизняних виданнях, 10 статей у наукометричних виданнях, 4 - на міжнародному рівні, 5 тез на державному рівні, 1 – на міжнародному рівні; 3 інформаційних листи: «Спосіб профілактики рецесії ясен під час проведення операції цистектомії» № 26-2016, «Спосіб активації остеогенезу при хірургічному втручанні на пародонті» № 24-2016, «Спосіб профілактики рецесії ясен при клаптевих операціях на пародонті» № 25-2016. У звітному році 3 заявки (нововведення) включені до Переліку наукової продукції: «Спосіб профілактики рецесії ясен під час проведення операції цистектомії» №550/2/15, «Спосіб активації остеогенезу при хірургічному втручанні на пародонті» №543/2/15, «Спосіб профілактики рецесії ясен при клаптевих операціях на пародонті» №549/2/15. Підготовлені і подані 2 заявки (нововведення) до Переліку наукової продукції.

Медична та соціальна ефективність. Одержані результати дозволять розробити патогенетично зумовлені, ефективні схеми лікування генералізованих захворювань тканин пародонта та твердих тканин зубів і мають значення при проведенні терапевтичного лікування і хірургічних втручань на пародонті. Запропоновані методи лікування призводять до тривалої ремісії генералізованих захворювань тканин пародонта і знімають додаткові економічні навантаження на бюджет родини.

Назва НДР: *«Патогенетичне обґрунтування застосування сучасних методів діагностики, особливостей клінічного перебігу, лікування пухлин та пухлинноподібних утворювань щелепно-лицевої ділянки та шиї, а також їх ускладнень»*, № держреєстрації 0112U002849.

Керівник: професор Тимофєєв О.О., кафедра щелепно-лицевої хірургії.

Термін виконання: 2012-2016 рр.

Наукові результати. На основі вивчення електрофізіологічних показників м'яких тканин, що іннервуються гілками лицевого нерва, у хворих, оперованих на привушній та піднижньощелепних слинних залозах, встановлено, що причиною нейропатії лицевого нерва може бути його ішемія. Застосування апаратурно-програмного комплексу "ДІН-1" для лікування ішемічних нейропатій (одного курсу протягом 7 днів) дозволило скоротити строки реабілітації і повністю нормалізувати функцію мімічних м'язів у цих хворих у 3 рази, а для лікування невропатій, викликаних розтягненням гілок лицевого нерва (два курси по 7 днів) - у 4 рази порівняно з традиційним лікуванням.

Наукова продукція. Надруковано «Збірник наукових праць Інституту стоматології НМАПО імені П.Л. Шупика». –Вип. 6. – К.: ОМФ Паблішинг, 2016. — 274 с.; 18 наукових праць у вітчизняних виданнях, 16 статей у наукометричних виданнях; 2 – у міжнародних.

Медична та соціальна ефективність. Скорочення строків реабілітації і повна нормалізація функції м'язів у хворих у 3 рази, а для лікування нейропатій, викликаних розтягненням гілок лицевого нерва - у 4 рази порівняно з традиційним лікуванням. Підвищення якості проведеного лікування у післяопераційних хворих, зниження кількості гнійно-запальних ускладнень у 2 рази і скорочення строків лікування цих хворих на 3-4 ліжко-дні в залежності від виду застосованого оперативного втручання. Скорочення термінів тимчасової непрацездатності.

НДР Українського державного інституту репродуктології

Назва НДР: «*Розробка індивідуального перинатального супроводу в жінок з факторами високого репродуктивного ризику*», № держреєстрації 0111U009695.

Керівник: професор Жук С.І., кафедра акушерства, гінекології та медицини плода.

Термін виконання: 2011-2016 рр.

Наукові результати. Вперше розроблено та впроваджено індивідуальний підхід до покращення перинатальних наслідків у жінок із групи материнсько-плодового ризику. Вперше на підставі комплексного обстеження жінок з безпліддям визначений вплив стану системи гемостазу на результат програм допоміжних репродуктивних технологій (ДРТ). Визначені критерії включення пацієток в групу ризику за розвитком тромбофілії в програмі ДРТ. Встановлено показання до поглибленого обстеження системи гемостазу у жінок з безпліддям. Визначена інформативність діагностики поліморфізму генів системи гемостазу у жінок з безпліддям при плануванні програм ДРТ та її роль у покращенні наслідків лікування. Вивчений вплив гормональних препаратів, що використовуються в протоколах ДРТ, на стан системи гемостазу. Вперше визначено основні фактори ризику, а саме обтяжений особистий та сімейний тромботичний, соматичний та репродуктивний анамнез, за допомогою яких здійснювали прогнозування розвитку акушерських ускладнень у вагітних із загрозою передчасних пологів на фоні порушень гемостазу. Уточнені дані щодо ролі порушень в системі гемостазу на розвиток передчасних пологів на підставі проведеної комплексної оцінки стану системи гемостазу, лабораторних критеріїв гіпергомоцистемії, антифосфоліпідного синдрому та генетичних поліморфізмів тромбофілій. Вперше встановлено роль різних форм тромбофілії в патогенезі передчасних пологів на різних термінах гестації. Вперше, на основі проведеного дослідження, розроблений патогенетичний комплекс індивідуальної корекції виявлених тромбофілічних порушень у вагітних із загрозою передчасних пологів та передчасними пологами за допомогою гепаринів, низькомолекулярних гепаринів, омега-3-поліненасичених жирних кислот, фолієвої кислоти, вітамінів групи В під контролем маркерів тромбофілії.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Ранні втрати вагітності». – К., 2016. - 253 с.; 4 інформаційні листи: «Інноваційні підходи до діагностики та лікування синдрому хронічного тазового болю у жінок репродуктивного віку», 2016 - №92; «Лікування передчасних пологів на фоні тромбофілічних розладів», № 68 - 2016; «Комплексний спосіб лікування обтураційної недостатності шийки матки у вагітних жінок з ознаками недиференційованої дисплазії сполучної тканини» № 223 - 2016;

«Спосіб лікування кровотечі при хірургічних втручаннях на шийці матки» № 171 - 2016; 14 статей у вітчизняних виданнях, 16 статей у наукометричних виданнях, 9 – у міжнародних виданнях.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Отримані результати дозволили розробити алгоритм обстеження та лікування жінок з безпліддям і порушенням системи гемостазу. Застосування на практиці даного алгоритму обстеження, лікування та профілактики дозволить оптимізувати протоколи ДРТ та покращити результативність програм лікування безпліддя з допомогою ДРТ. Запропонований комплекс прогнозування та діагностики тромбофілічних порушень при розвитку передчасних пологів дозволив своєчасно вирішувати питання про подальше безпечне ведення і пролонгування недоношеної вагітності у таких жінок. Новий клінічний підхід щодо виникнення, розвитку та клінічних проявів загрози передчасних пологів на фоні порушень гемостазу, а також розроблений та впроваджений комплекс профілактичних та лікувальних заходів надав можливість знизити питому вагу ускладнень вагітності, перинатальної захворюваності та смертності.

НДР Інституту сімейної медицини

Назва НДР: *«Вивчення розповсюдженості різних форм ураження нервової системи у хворих на цукровий діабет I та II типів та розробка ефективних методів медикаментозної корекції діабетичної нейропатії»*, № держреєстрації 0111U 007726.

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Термін виконання: 2011-2017 рр.

Наукові результати. Існує взаємозв'язок між станом пам'яті та САД; виконавчими функціями та рівнем ГПН та HbA1c; швидкістю обробки інформації та рівнем вібраційної чутливості, САТ, ДАТ, ГПН, HbA1c, ТГ. Не було виявлено впливу ІМТ, тривалості захворювання, наявності в анамнезі у родичів інсульту і / або цукрового діабету, видів лікування захворювання, наявності ретинопатії, гіпоглікемії, КАН на стан пам'яті, швидкості обробки інформації, виконавчих функцій у пацієнтів з цукровим діабетом 2 типу. У пацієнтів на цукровий діабет вірогідно виражені структурні зміни головного мозку за даними магнітно-резонансної томографії порівняно з контрольною групою. Виявлено взаємозв'язок між структурними змінами мозку та когнітивними функціями пацієнтів хворих на цукровий діабет, а саме між швидкістю обробки інформацією та загальним об'ємом мозку та гіперінтенсивністю білої речовини. А також об'ємом білої речовини та станом пам'яті та виконавчими функціями. Виявлена асоціація може мати вплив на розвиток стратегії для профілактики та лікування когнітивних порушень у хворих на цукровим діабетом.

Наукова продукція. Надруковано 31 наукова праця, отримано 2 патенти на корисну модель: «Спосіб немендикаментозного лікування діабетичного гастропарезу» №105458, «Спосіб стимуляції блукаючого нерва у хворих з важким ступенем діабетичного гастропарезу» № 105459.

Ефективність медична. Вивчення розповсюдженості різних форм діабетичної нейропатії та механізмів формування і впливу різних факторів ризику на розвиток діабетичної нейропатії дозволяє виявляти розвиток цих ускладнень на доклінічному рівні, що дозволить проводити профілактичні заходи щодо розвитку ускладнень, а не лікувати вже наявні. *Соціальна ефективність:* зниження інвалідизації від ускладнень цукрового діабету, а саме діабетичної нейропатії. *Економічна ефективність:* дозволить

зменшити витрати на лікування діабетичної нейропатії, шляхом впровадження профілактичних заходів.

НДР хірургічного факультету

Назва НДР: «Удосконалення діагностичних та лікувальних заходів у хворих із запальними та пухлинними процесами верхніх дихальних шляхів та вуха», № держреєстрації 0112U002366.

Керівник: професор Абизов Р.А., кафедра оториноларингології.

Термін виконання: 2012-2016 рр.

Наукові результати. Встановлено, що у хворих на рак гортані відмічається підвищення рівня IgA (3,5г/л), який в післяопераційному періоді в групі хворих, прооперованих за стандартною методикою, залишався підвищеним (2,9 г/л). Рівень IgA наближався до показників здорових донорів тільки в групі з використанням електротермоадгезії (2,2 г/л). Рівень IgM лишався підвищеним в обох групах після операції (10,6 г/л при використанні стандартної методики та 9,5г/л – при використанні ЕТА). Використання електротермоадгезії сприяло нормалізації активності ПЦК до клітин мішеней Her 2 та EK (31,0 та 15,0, відповідно), тоді як після операції за стандартною методикою часткова нормалізація визначалась лише по відношенню до ксеногенних еритроцитів (10,2 – до Her-2 та 18,4 – до EK). Проведення хірургічного лікування хворих на рак гортані за стандартною методикою не сприяло активації фагоцитоза за обома показникам протягом 1 міс. після операції (ФП – 60,2; ФІ – 2,4), тоді як використання ЕТА супроводжувалось достовірною активацією фагоцитарної активності лейкоцитів (ФП – 82,0; ФІ – 4,0) в порівнянні з контрольною групою (ФП – 88,2; ФІ – 5,5; $p < 0,05$). У хворих на рак гортані суттєво (в 4 рази) страждає міграційна здатність лейкоцитів у порівнянні зі здоровими донорами. Після проведення хірургічного втручання за стандартними методиками не відмічалось відновлення цієї функції. При використанні ЕТА в хірургічному лікуванні хворих на Са гортані активність міграції лейкоцитів крові хоча і не досягала рівня значень в контрольній групі, проте продемонструвала суттєву тенденцію до нормалізації. ІЛ-6 і фактор некрозу пухлини у хворих до операції були підвищені (ІЛ-6 – 25,0; ФНП – 62,0; $p < 0,05$) в порівнянні зі здоровими донорами. Хордектомія за стандартною методикою суттєво не змінювала рівень цих цитокінів. Використання ЕТА під час операції супроводжувалось достовірною тенденцією до їх зниження (ІЛ-6 – 8,0; ФНП – 24,0; $0,05 < p < 0,1$). Рівень СЕА та маркера плоскоклітинного раку SCC інтенсивно знижувались при обох видах втручання, особливо, при використанні ЕТА ($p < 0,05$). Використання ЕТА при хірургічних втручаннях у хворих на рак гортані призводить до більш швидкого відновлення функціональної активності факторів вродженого імунітету (ФП, ФІ, ПЦК), сприяє нормалізації показників гуморального захисту (IgA) та цитокінів. Розроблено та обґрунтовано методику хірургічного лікування хворих на рак гортані із застосуванням методу електротермоадгезії, яка відзначена Державною премією в галузі науки і техніки України. Методика ЕТА менш травматична по відношенню до тканин, ніж операція за стандартною методикою, і сприяє більш швидкому і повному відновленню певних показників імунологічної реактивності і реабілітації організму онкохворого в найближчому післяопераційному періоді.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Алергічний риніт у дітей». - Логос. - 2016. – 216 с.; 2 статті у вітчизняних виданнях, 1 – у наукометричному виданні, 29 тез на державному рівні, 11 - на міжнародному. Отримане позитивне рішення на патент «Спосіб лікування гіпертрофії глоткового мигдалика».

Медична та соціальна ефективність. Значно зменшена операційна крововтрата, зменшено час оперативного втручання і відповідно анестезіологічного забезпечення, а у хворих на рак гортані I-II ст. збережена голосова функція.

Назва НДР: «Хірургічна тактика при патології органів черевної порожнини, черевної стінки та периферичних судин», № держреєстрації 0112U002365.

Керівник: доцент Саволук С.І., кафедра хірургії та судинної хірургії.

Термін виконання: 2012-2016 рр.

Наукові результати. Удосконалені лапароскопічні операції при перфоративній виразці дуоденум. Розроблено діагностично-лікувальний алгоритм та оптимізована тактика хірургічного втручання з приводу гострого калькульозного холециститу, ускладненого холедохолітазом у хворих похилого та старечого віку. Розроблена та вивчена ефективність лапароскопічної апендектомії з використанням методу електрозварювання живих тканин. Розроблено спосіб трансабдомінальної преперитонеальної, безфіксаційної та безшовної герніопластики пахових гриж з використанням методу зварювання живих тканин.

Наукова продукція. Опубліковано 8 статей у вітчизняних виданнях, 43 - у наукометричних, 43 тези на державному рівні, 2 – на міжнародному. Отримано 9 патентів на корисну модель: «Спосіб тотальної екстраперитонеальної герніопластики» №102998, «Спосіб лікування трофічних виразок при варикозній хворобі нижніх кінцівок» №106890, «Спосіб декомпресії жовчних протоків» № 102384, «Спосіб діагностики стадій розповсюдженого гнійного перитоніту» № 105282, «Спосіб інтраопераційної експрес-оцінки морфологічного стану стінки загальної жовчної протоки у хворих на холедохолітаз, ускладнений гострим холангітом» № 106850, «Спосіб інтегральної диференційної оцінки ступеня ризику неспроможності білідигестивного анастомозу у хворих з холедохолітазом в умовах гострого холангіту» № 106851, «Спосіб профілактики ускладнень розповсюдженого гнійного перитоніту» № 109009, «Спосіб видалення червоподібного відростка з черевної порожнини при лапароскопічній апендектомії» № 110585, «Спосіб створення робочого простору в черевній порожнині при лапароскопії» № 111492.

Медична та соціальна ефективність. Зменшена кількість діагностичних помилок, післяопераційних ускладнень та летальності, досягнуто зменшення термінів непрацездатності, зменшення вартості лікування.

Назва НДР: «Нові підходи до діагностики і комбінованого лікування новоутворень», № держреєстрації 0111U002410.

Керівник: професор М'ясоєдов С.Д., кафедра онкології.

Термін виконання: 2011-2016 рр.

Наукові результати. За звітний період проведений аналіз результатів комбінованого лікування із застосуванням інтерсфінктерної резекції у хворих на рак прямої кишки із вrostанням пухлини у внутрішній сфінктер, отримані позитивні результати – відсутні локальні рецидиви, післяопераційні ускладнення та летальність. Результати сфінктерометрії показали: трьохрічна виживаність склала 94,6%. Проведено аналіз результатів застосування неоад'ювантної ХТ у хворих на недрібноклітинний рак легень III стадії під дією хіміотерапії - досягла 78% (повна і часткова). 3-х річна виживаність збільшилась на 8% у порівнянні з контролем. За період з березня 2007 по березень 2016 року у відділенні проктології Київської обласної клінічної лікарні виконано 141 ТЕМ-втручання у хворих з пухлинами прямої кишки. Чотирьом пацієнтам виконано поєднані оперативні втручання з приводу первинно-множинного раку товстої

кишки. Одномоментно виконувались поєднані ТЕМ-резекції з резекціями ободової кишки відповідно до локалізації пухлин. У 9 випадках операцію було завершено формуванням протектуючої колостоми (у зв'язку з великим об'ємом раневої поверхні та високим ризиком виникнення гнійних п/о ускладнень) з наступним виконанням відновних колопластик через 3-6 місяців. В 138 випадках після ТЕМ – операцій п/о період проходив без ускладнень. У 3 хворих виникли кровотечі з прямої кишки, зупинені консервативно. Найбільш інформативним показником, який характеризує ефективність ТЕМ-операцій є кількість місцевих рецидивів пухлин. За період спостереження (1 міс. - 9 років) (середній термін - 54 міс.) загальна кількість рецидивів у 141 випадку складає 7 (4,96%). Проведено аналіз результатів застосування неoad'ювантної ХТ у хворих на недрібноклітинний рак легень III стадії під дією хіміотерапії (режими з таксанами, гемзаром, вінорельбіном), досягла 78% (повна і часткова). 3-х річна виживаність збільшилась на 8% у порівнянні з контролем.

Наукова продукція. Надруковані методичні рекомендації «Оптимізація лікування пухлин середостіння», 2 інформаційних листа: «Підвищення безпосередніх та віддалених результатів радикального лікування хворих на рак ободової кишки при застосуванні інгібіторів системи гомеостазу» № 85-2016; «Застосування інгібіторів системи гомеостазу з метою підвищення безпосередніх та віддалених результатів радикального лікування хворих на рак шлунка» № 84-2016; 11 тез на державному рівні, 5 – на міжнародному, 1 стаття у наукометричному виданні.

Медична та соціальна ефективність: завдяки отриманим результатам хворі на рак прямої кишки замість інвалідизуючих хірургічних втручань отримали органозберігаюче лікування. Іншим хворим, яким раніше потебувалося видалення всієї кишки, збережено частину сфінктерного апарату, та функцію континенції. Хворим з III стадією недрібноклітинного раку легень вдалося подовжити термін безрецидивної виживаності.

Назва НДР: *«Етіологія, клінічні прояви, діагностика та хірургічне лікування інфекційного ендокардиту лівих відділів серця»*, № держреєстрації 0112U002368.

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Лазоришинець В.В., кафедра хірургії серця та магістральних судин.

Термін виконання: 2012-2016 рр.

Наукові результати. Вперше обґрунтована ефективність раннього оперативного лікування інфекційного ендокардиту лівих відділів серця (ІЕЛВС) у контексті можливості виконання клапанозберігаючих втручань. Доведена неефективність тривалого консервативного лікування активного ІЕЛВС. Розроблені нові методики використання аутоперикарду, для виконання корекції ускладнених форм уражень МК, а також при супутніх ураженнях АК. Науково обґрунтовано заходи з підвищення ефективності хірургічного лікування, покращання безпосередніх та віддалених результатів оперативного втручання при ІЕЛВС, та профілактики рецидивів інфекційного процесу. Апробовані заходи щодо зниження частоти основних післяопераційних ускладнень, що знизило шпитальну летальність у 2 рази. Шпитальна летальність при клапанозберігаючих операціях при ІЕ мітрального, мітрально-аортального клапанів склала 2,1% та 3,4% випадків відповідно. При реконструктивних втручаннях частота рецидива ІЕ склала 0% випадків в порівнянні із групою пацієнтів, які перенесли протезування клапанів, де частота склала 2,4% випадків. Розроблено і впроваджено в клінічну практику алгоритм методів профілактики рецидивів ІЕЛВС, що дозволив зменшити частоту даного ускладнення до 5,3%, що в 1,9 разів нижча даних відомих зарубіжних досліджень.

Наукова продукція. Надруковано 2 монографії: «Хірургічне лікування аортальних вад серця, ускладнених вузьким гирлом аорти». - К.: НВП «Інтерсервіс», 2016. – 128 с.; «Реконструктивні операції на висхідній аорті при постстенотичному її розширенні та супутньому протезуванні аортального клапана». - К.: НВП «Інтерсервіс», 2016. – 148 с.; 2 тези на державному рівні.

Медична та соціальна ефективність. Хірургічне лікування ІЕЛВС, що виконується в ранні терміни від моменту розвитку захворювання (до 3 місяців), дозволяє зменшити частоту розвитку і знизити тяжкість ГСН. Використання кров'яної кардіоплегії, або розчину Кустодіол, з комбінованим шляхом її введення дозволяє зменшити госпітальну летальність від ГСН. Використання розробленого комплексу заходів профілактики раннього рецидиву ІЕ (адекватне висікання ушкоджених тканин, антисептична обробка внутрішньосерцевих структур, застосування аутоперикарду замість синтетичного матеріалу та монофіламентної нитки при виконанні КЗО, імпрегнація розчином антибіотика манжети ІКС, внутрішньовенне застосування 2 антибіотиків до 4 тижнів після операції), дозволяє зменшити частоту раннього ПЕ до 0,6%. Найкращі результати спостерігаються при КЗО: виживання до 9 років після операції складає 95,3%, частота рецидивів ІЕ - 2,3%, частота реоперацій – 2,3%. Результати віддалених спостережень при ПМК, також можна визнати задовільними: виживання до 9 років після операції складає 84,8%, частота рецидивів ІЕ – 8,2%, частота реоперацій – 6,3%.

НДР терапевтичного факультету

Назва НДР: *«Діагностика, медикаментозне і дієтологічне лікування та профілактика прогресування хронічних дифузних захворювань печінки різної етіології, поєднаних з патологією інших органів і систем», № держреєстрації 0112U002367.*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Термін виконання: 2012-2016 рр.

Наукові результати. Розвиток неалкогольного стеатогепатиту на фоні абдомінального ожиріння, супроводжується значними змінами ліпідного спектру крові – збільшенням вмісту атерогенних ліпідів, більш як в 50% пацієнтів підвищенням рівня в крові гомоцистеїну та змінами структурно-функціонального стану еритроциту, що викликає розвиток мікроциркуляторних порушень, гіпоксію тканин та підвищує ризик розвитку небезпечних ускладнень з боку серцево-судинної системи. В результаті проведеного дослідження виявлено нормалізуючий ефект розробленого лікувального комплексу, який включає L-аргінін та бетаїн на показники ліпідного обміну, концентрацію гомоцистеїну в крові та структурно-функціональний стан еритроциту.

Наукова продукція. Надруковано підручник «Гастроентерологія», том I, 2-е видання. – Кіровоград: «Поліум», 486 с.; 8 статей у вітчизняних виданнях, 6 статей у наукометричних виданнях, 3 - у міжнародних виданнях

Медична, соціальна та економічна ефективність. Застосування запропонованої схеми лікування дозволяє підвищити показники гомоцистеїну сироватки крові, нормалізувати функціональну активність еритроцитів у хворих з НАСГ. Підвищується ефективність лікування і профілактика ускладнень при НАСГ, при хронічних захворюваннях жовчного міхура, поєднаних з патологією серцево-судинної системи.

Назва НДР: «Застосування магнітолазерної та світлоколірної терапії в медичній реабілітації хворих старших вікових груп з хронічним порушенням мозкового кровообігу на фоні артеріальної гіпертензії та церебрального атеросклерозу», № держреєстрації 0112U002358.

Керівник: професор Владимирів О.А., кафедра медичної реабілітації, фізіотерапії та спортивної медицини.

Термін виконання: 2012-2016 рр.

Наукові результати. Розроблений новий варіант лікування, який передбачає вплив на основні рівні регуляції функції ССС визначеними параметрами (потужність, час та зони впливу, кількість процедур на курс лікування, рекомендована кратність його повторів). Обґрунтована необхідність дослідження стану ВНС шляхом визначення стандартних клінічних вегетативних тестів, варіабельності ритму серця при обстеженні хворих до та після лікування і підтверджено, що вегетативний дисбаланс є одним з головних ланок в патогенезі артеріальної гіпертензії (АГ). Доведена регулююча дія розробленого варіанту МЛ та СК впливу на відновлення вегетативного гомеостазу завдяки симпатолітичній дії (підвищення показників SDNN, RMSSD, pNN50%, HF та зниження LF і LF/HF). Встановлено, що БРС вплив адекватними фізичними факторами на регулюючі функціональні системи є найбільш ефективним в лікуванні захворювань із складним патогенетичним механізмом розвитку, в тому числі ХПМК. Встановлено зв'язок рівня показників артеріального тиску (АТ) і ступеня вегетативної дисфункції: підвищення тонуусу симпатичного та зниження активності парасимпатичного відділів ВНС є характерними ознаками ХПМК на фоні АГ, що потребує відповідної корекції. Для стимуляції саногенетичних механізмів і досягнення стійкого терапевтичного ефекту в лікуванні ХПМК на фоні АГ 1 – 2 ступеня БРС МЛ та СК терапії повинні проводитись повторними курсами (10 процедур на курс лікування) через 3 та 9 місяців.

Наукова продукція. Надруковано 3 монографії: «Применение аппарата «Гелиос» в клинической и курортной практике». – К.: ООО «ТОП ДРУК», 2016. – 308с.; «Алергічний риніт у дітей». - К.: Логос, 2016. – 216 с.; «Путь к планете здоровья». – К.: Медкнига, 2015. – 152 с.; 2 посібника: «Хронічний риніт у дітей: диференційна діагностика, принципи лікування та профілактика». - К.: Логос, 2016. – 238 с.; «Метод Козьяккіна – нова технологія медичної реабілітації» (розділ в книзі). - К.: ФОП Верес О.І., 2016. - Т.1; 4 статті у вітчизняних виданнях, 5 статей у наукометричних виданнях, 2 статті у міжнародних виданнях, 10 тез на державному рівні, 9 тез на міжнародному рівні. Отримано 2 патенти на корисну модель: «Спосіб медичної реабілітації дисциркуляторної енцефалопатії» №108838, «Спосіб фізіотерапевтичного лікування дисциркуляторної енцефалопатії» № 108192.

Медична та соціальна ефективність. Зменшення «фармакологічного навантаження» на організм, підвищення ефективності лікування хворих з ХПМК на фоні АГ та здійснення більш надійної профілактики ускладнень нервових і серцево-судинних захворювань.

Назва НДР: «Компенсаторно-приспосувальні аспекти стану нервової системи при патології», № держреєстрації 0111U002155.

Керівник: професор Ткаченко О.В., кафедра неврології №2.

Термін виконання: 2011-2016 рр.

Наукові результати. Інсулінорезистентність впливає на клінічний перебіг та нейрон-фізіологічні показники у хворих на полінейропатію. Клінічні прояви пов'язані з індексом НОМА-ІР та рівнем глікованого гемоглобіну. Електроміографічні показники пов'язані з віком, ІМТ, індексом НОМА-ІР, рівнем глікованого гемоглобіну та глюкози

натщесерце. Індекс НОМА-ІР та вік впливають на ознаки розповсюдження патологічного процесу на проксимальні відділи ПНС, ІМТ, індекс НОМА-ІР, рівень глікованого гемоглобіну та глюкози натщесерце пов'язані з проявами демієлінізації моторних волокон нервів нижніх та верхніх кінцівок, а рівень глікованого гемоглобіну впливає також на демієлінацію чутливих волокон n.ulnaris. Розпізнавальними рисами, що відрізняють полінейропатію з інсулінорезистентністю та інсулінодефіцитом можуть бути більш виражена демієлінізація n.medialis, n.tibialis та n.peroneus при інсулінодефіциті аксональна дегенерація ліктьового нерву. У хворих з ДЕ І ст., як ПП, так і з наявністю ВК, виявлено чисельні клініко-параклінічні ознаки дисфункції надсегментарного відділу ВНС, які проявлялися дезінтеграцією як ерготропної, так і трофотропної функцій ВНС, наслідком чого було неадекватне вегетативне забезпечення діяльності організму, що призводило до порушень механізмів компенсації та адаптаційних можливостей. З урахуванням того, що діяльність МЕ-гомеостазу регулюється структурами надсегментарного відділу ВНС, що проявляється змінами показників таких 7 ЕС МЕ як йод, цинк, марганець, селен, бром, мідь та сірка – за рахунок формування зростаючого дисбалансу – як в бік збільшення, так і в бік зменшення.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Больовий попереково-крижовий синдром при цукровому діабеті: діагностичні та лікувальні аспекти». – К. – 2016. - 95 с.; 5 статей у наукометричних виданнях, 1 - у міжнародному виданні, 9 тез на державному рівні.

Медична та соціальна ефективність. Проведені дослідження дозволили покращити діагностику, оптимізувати лікування, покращити якість життя пацієнтів з неврологічними ураженнями при соматичній патології.

НДР медико-профілактичного факультету

Назва НДР: «*Науково-практичне обґрунтування технологій лікарських засобів з різними дисперсійними системами*», № держреєстрації 0112U 002360.

Керівник: професор Давтян Л.Л., кафедра фармацевтичної технології та біофармації.

Термін виконання: 2012-2016 рр.

Наукові результати. На базі проведених досліджень розроблено п'ять імпортозамінних лікарських засобів з метою поповнення асортименту інфузійних засобів, м'яких та твердих лікарських форм. Вивчено технологічні, фізико-хімічні, біофармацевтичні та мікробіологічні властивості розробленого Стрептомер-крему та Стрептомер-гелю. Вперше науково обґрунтовано доцільність комбінування у лікарській формі метронідазолу, клотримазолу, ібупрофену та прогестерону; досліджено фармако-технологічні і фізико-хімічні показники якості запропонованих вагінальних супозиторій Ібукломед, встановлена їх стабільність та обґрунтовані умови зберігання протягом всього терміну придатності (2 роки). На підставі проведених біологічних досліджень встановлено протизапальну, антибактеріальну активність та нешкідливість Ібукломеду. На підставі комплексних фармакотехнологічних, фізико-хімічних, фармакологічних і мікробіологічних досліджень створено і запропоновано для практичної медицини нові МЛС комплексної дії з клотримазолом, метронідазолом, бетаметазона дипропіонату та сечовиною для лікування дерматомікозів, ускладнених гиперкератозом, у вигляді крему під умовними назвами Бетакарбокломед і Клотрікарб, досліджено фармакотехнологічні фізико-хімічні властивості пропонованих МЛЗ. Розроблено технологічну схему і склад інфузійного сорбітол-ацетатного розчину, встановлена його відповідність специфікаційним характеристикам; теоретично узагальнено та науково-практично обґрунтовано склад та

технологію матричних таблеток з пролонгованим вивільненням на прикладі TMZ•2HCl. Досліджено технологічні і фізико-хімічні фактори впливу на кінетику вивільнення TMZ•2HCl *in vitro*. На підставі комплексу фармако-технологічних, фізико-хімічних та фармакологічних досліджень теоретично та експериментально обґрунтовано склад і розроблено раціональну технологію, з попередньою грануляцією у псевдозрідженому шарі; стабільність, умови зберігання, встановлено нешкідливість, специфічну активність та мікробіологічну чистоту розроблених таблеток жувальних з сухим екстрактом вівса та кверцетином.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Основні тренди розвитку фармацевтичного ринку України по фармакотерапевтичних групах». - К.: «Освіта України», 2015. – 130 с.; «Історичний шлях кафедри фармацевтичної технології і біофармації Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (минуле, сучасне, майбутнє)». Присвячене 75-річчю кафедри фармацевтичної технології і біофармації Національної медичної академії післядипломної освіти (1939-2014 рр).- К.: 2016. -ВД «Освіта України». - 116 с.; посібник «Технологія виготовлення порошків». – 2016. - К.: «Освіта України». - 141 с.; методичні рекомендації «Використання методології IDEF0 для моделювання виробничого процесу аптеки» 2016; 7 тез на державному рівні, 1 тези на міжнародному, 26 матеріалів форумів, 11 статей у наукометричних виданнях, 5 – у міжнародних.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Багатокомпонентні препарати охоплюють більший спектр дії. Імпорто-заміщення лікарських засобів вітчизняними препаратами. Підвищення економічної доступності лікарських засобів за рахунок того, що препарат є вітчизняним і багатокомпонентним.

Назва НДР: «*Ефективність критеріїв визначення медичних груп для занять фізичною культурою дітей шкільного віку*», № держреєстрації 0114U002218.

Керівник: професор Козярін І.П., кафедра гігієни харчування і ГДП.

Термін виконання: 2014-2016 рр.

Наукові результати. Визначено, що протокол МОЗ/МОН України № 518/674 від 20.07.2009р. «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах» не відповідає вимогам часу і потребує внесення змін до його змісту з доповненням методиками оцінки фізичного здоров'я дітей за адаптаційно-резервними можливостями організму та модифікації виконання і оцінки результатів проби Руф'є за віком і статтю дітей; необхідність створення кабінету функціональної діагностики при ДУ «ЦПМСД» з відповідним обладнанням та штатним забезпеченням фахівцями з вищою і середньою спеціальною медичною освітою; обов'язковість визначення функціональних показників серцево-судинної, дихальної, м'язової систем та фізичного розвитку на долікарському етапі проведення профілактичних медичних оглядів дітей.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Demographic consequences of the Chernobyl disaster in Ukraine. 10. Health effects of the Chernobyl Accident Thirty Years Aftermath». – К.: DIA, 2016 (розділ в книзі); інформаційний лист «Оцінка фізичного здоров'я дітей та підлітків» 2016; 6 тез на державному рівні, 8 - на міжнародному, збірник «Чорнобиль: екологія і здоров'я». - Іванків: ПУ КАЦ «Екологія і здоров'я»; Дніпропетровськ: Середняк Т.К., 2016. – Вип. 4. – 95с.; 10 статей у вітчизняних виданнях, 6 – у наукометричних, 3 – у міжнародних. Прийнято участь в розробці нормативного документу.

Медична та соціальна ефективність. Оптимізація проведення профілактичних медичних оглядів дітей на базі ЦПМСД, раннє виявлення та профілактика порушень у здоров'ї дітей та підлітків.

Назва НДР: *«Комп'ютерний дизайн нових біоактивних сполук та дослідження зв'язку структура-активність»*, № держреєстрації 0111U 002530.

Керівник: доцент Благодатний В.М., кафедра мікробіології і епідеміології.

Термін виконання: 2011-2016 рр.

Наукові результати. На основі методу штучні нейронні мережі (ШНМ) розроблено ряд ефективних QSAR моделей для передбачення активності нових хімічних сполук проти «класичного» H37Rv та мультирезистентного HR штамів *Mycobacterium tuberculosis*. Отримані результати віртуального та експериментального біологічного дослідження синтезованих сполук із прогнозованою антимікобактеріальною активністю підтвердили прогноз активності, отриманий за допомогою створеної QSAR моделі. Побудовані індивідуальні прогнозуючі QSAR моделі антикандиозної активності імідазолієвих іонних рідин за своєю високою ефективністю та стабільністю є доцільними для успішного використання у пошуці нових IP[IMA] як перспективних антигрибкових агентів. Виявлений значний ефект гідразонів проти стійкого штаму мікобактерій туберкульозу дозволяє з великою долею вірогідності віднести винайдені сполуки до вельми перспективних прототипів ефективних протитуберкульозних препаратів, зокрема, для лікування мультирезистентних форм туберкульозу.

Наукова продукція. Надруковано методичні рекомендації «Визначення та оцінка чутливості мікроорганізмів до антимікробних препаратів. Адаптовані рекомендації Європейського комітету з визначення чутливості до антимікробних препаратів (European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing - EUCAST)», 2016. – 180 с.; 1 тези на державному рівні, 3 статті у наукометричних виданнях, 4 - у міжнародних виданнях.

Медична та соціальна ефективність. За створеною адекватною моделлю колхіцин-зв'язуючого центру Б-субодиниці β -тубуліну методом молекулярного докінгу обґрунтовано високу експериментальну цитотоксичну активність похідних 1,3-оксазолу 1, 3 та 4, які утворюють стабільні ліганд-білкові комплекси з енергією зв'язування 7,7, 5,5, та 5,8 ккал/моль відповідно. Отримані результати дозволяють рекомендувати сполуки 1, 3 та 4 для подальшого вивчення в якості перспективних антимітотичних агентів.

1.3. НДР, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва

Назва НДР: *«Оцінка ефективності та переносимості препарату Стеатель, розчин оральний по 1г/10 мл. По 10 мл. у флаконі виробництва компанії "Хелп, С.А. Греція, що застосовується у комплексному лікуванні пацієнтів з неалкогольним стеатогепатитом в порівнянні з групою пацієнтів, які отримують тільки базисну терапію».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: 1.50-г 01.07.2014-19.05.2016 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 10000,00 грн.

Дослідження проводилось в режимі порівняння пацієнтів, які отримують базисну терапію. Результати дослідження відправлені компанії –Замовнику та будуть отримані при закритті всіх центрів та обробки всіх отриманих результатів пацієнтів. Клінічне дослідження виконано згідно умов Договору. Місце проведення дослідження: Київська

міська клінічна лікарня № 8, відділення гастроентерології, Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, кафедра гастроентерології, дієтології та ендоскопії.

Назва НДР: *«Рандомізоване подвійне сліпе дослідження, контрольоване активним препаратом та відкрите продовження для визначення ефективності, безпечності при тривалому застосуванні та переносимості препарату TP05 у дозі 3,2 г/д для лікування активного виразкового коліту (ВК)».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: №8040302 від 01.09.14-30.06.16 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 200085,07 грн.

В результаті проведення дослідження встановлено, що однократний прийом повної дози препарату за ефективністю не поступається прийому препарату в 2 разовому режимі. Місце проведення дослідження: Київська міська клінічна лікарня № 8, відділення гастроентерології, Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика, кафедра гастроентерології, дієтології та ендоскопії.

Назва НДР: *«Терапевтична дієвість, безпечність та переносимість Тонзилотрена в таблетках у пацієнтів (6-60 років) з хронічним тонзилітом».*

Керівник: професор Косаковський А.Л., кафедра дитячої оториноларингології, аудіології та фоніатрії.

Номер договору і строки виконання: №11Proj-TrSi-UA-029 від 17.06.13-17.06.16 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 54753,72 грн.

При проведенні багатоцентрового, подвійного, сліпого, рандомізованого, порівняльного дослідження III фази щодо ефективності препарату Тонзилотрен у порівнянні з плацебо у пацієнтів з хронічним тонзилітом було обстежено та рандомізовано 25 пацієнтів з хронічним тонзилітом. Клінічне дослідження виконано згідно угоди в повному обсязі, результати будуть отримані при закритті всіх центрів, що брали участь в клінічному дослідженні. Місце проведення дослідження: Національна дитяча спеціалізована лікарня «ОХМАТДИТ» МОЗ України, ЛОР відділення.

Назва НДР: *«Рандомізоване, відкрите дослідження фази II для оцінки ефективності та переносимості лікарського засобу МЕТА-СТРИМ R, розчин для ін'єкцій виробництва ПрАТ "Фармацевтична фірма "Дарниця" (Україна) в комплексному лікуванні пацієнтів з гострим порушенням мозкового кровообігу з ішемічним типом у порівнянні з групою пацієнтів, які отримують тільки базисну терапію».*

Керівник: професор Зозуля І. С., кафедра медицини невідкладних станів.

Номер договору і строки виконання: 3-Т-907 13.01.2016р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 16000,00 грн.

Кількість хворих, включених у дослідження 15 чол. Протягом 10 діб у 15 хворих проводилися клінічні, лабораторні дослідження, МРТ головного мозку, УЗДГ. Отримано позитивний ефект у всіх хворих. Кількість обстежених хворих відповідає кількості зазначеній у договорі. Місце проведення дослідження: КЗ «Київська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги, Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.

Назва НДР: *«Фаза 3, рандомізоване подвійне сліпе плацебо-контрольоване м.а вірусної дослідження ефективності та безпеки епратузамабу:4 цикли лікування по 12 тижнів (всього 48 тижнів) у пацієнтів з системним червоним вовчаком середнього та тяжкого ступеню (EMBODY 2) SL0010».*

Керівник: професор Хіміон Л.В., кафедра сімейної медицини.

Номер договору і строки виконання: № 109055/790/А від 10.10.11-15.07.14-16 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 7662,54 грн.

Проведено фаза 3, рандомізованого подвійного сліпого плацебо-контрольованого вірусного дослідження ефективності та безпеки епратузамабу: 4 цикли лікування по 12 тижнів (всього 48 тижнів) у пацієнтів з системним червоним вовчаком середнього та тяжкого ступеню (EMBODY 2) SL0010. Клінічне дослідження виконано згідно умов Договору в повному обсязі, результати будуть отримані при закритті всіх центрів, що брали участь в клінічному дослідженні. Місце проведення дослідження: КЗ КОР Київська обласна клінічна лікарня, відділення алергології та ревматології, Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, кафедра сімейної медицини.

1.4. НДР, що фінансуються на підставі господарських договорів

Назва НДР: *«Приймально-здавальні випробовування тест-систем «Тест – системи для виявлення ВІЛ-інфекції ТУ У 24,4-32208905-001:2010»; «Тест-системи для виявлення вірусів гепатитів В та С ТУ У 24,4-32208905-002: 2010»; «Тест система для діагностики сифілісу ТУ У 24,4-32208905-003:2010»; «Тест на визначення тропоніну І (цільна кров/сироватка плазма) ТУ У 24,4-32208905-004:2010»».*

Керівник: професор Дзюблик І.В., кафедра вірусології.

Номер договору і строки виконання: № 1-01-в від 03.02.2016р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 6200,00 грн.

Проведено приймально-здавальні випробування 220 зразків 37 серій тест-систем «Швидкі тести для діагностики захворювань ТУУ 20.5-32208905-005:2012» виробництва ТОВ «Фармаско» Україна. Обґрунтовані результати визначення медичних характеристик тест-систем відповідних серій. Підготовлено та затверджено відповідну підсумкову документацію. Місце проведення дослідження: Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, кафедра вірусології.

Назва НДР: *«Проведення науково-технічних робіт з клінічних випробовувань медичного виробу «Швидкі тести для діагностики захворювань» ТУ У 20,5-32208905-006:2016».*

Керівник: професор Дзюблик І.В., кафедра вірусології.

Номер договору і строки виконання: № 1.03-в від 08.02.2016р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 6500,00 грн.

Визначені медичні характеристики МВ: чутливості і специфічності, точності і відтворюваності результатів досліджень, перехресної реактивності, оцінка зручності, безпечності, ефективності МВ, можливості їх використання у медичній практиці в Україні для етіологічної діагностики вірусної інфекції, вірусної та аденовірусної інфекцій, патологій шлунково-кишкового тракту, асоційованих з Н.Рyлогі. Показано, що МВ Швидкі тести для діагностики захворювань ТУ У 20.5-32208905-006:2016, виробництва ТОВ «Фармаско» Україна зручні у застосуванні, медичні характеристики (параметри) відповідають вимогам їх використання в медичній практиці України. Додаткових

випробувань дані МВ не потребують. Місце проведення дослідження: Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, кафедра вірусології.

Назва НДР: *«Приймально-здавальні випробовування тест-систем «Швидкі тести для діагностики захворювань ТУ У 20,5-32208905-005:2012»».*

Керівник: професор Дзюблик І.В., кафедра вірусології.

Номер договору і строки виконання: № 1.03-в від 08.02.2016р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 6500,00 грн.

Визначено медичні характеристики і проведена інтерпретація результатів досліджень 79 зразків 14-и серій тест-систем «Швидкі тести для діагностики захворювань ТУУ 20.5-32208905-005:2012» виробництва ТОВ «Фармаско» Україна. Підготовлено та затверджено в установленому порядку відповідну підсумкову документацію. Місце проведення дослідження: Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, кафедра вірусології.

Назва НДР: *«Вірусологічні дослідження лабораторних тварин (щурів, мишей) на наявність латентної форми вірусних інфекцій: лімфоцитарного хориоменінгіту, екстромелії, вірусної геморагічної лихоманки з нирковим синдромом та поксвірусної інфекції».*

Керівник: професор Дзюблик І.В., кафедра вірусології.

Номер договору і строки виконання: № ПП БМС/1.09-від 17.06.2016 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 6500,00 грн.

При вірусологічних дослідженнях не виявлено латентної форми вірусних інфекцій: лімфоцитарного хориоменінгіту, екстромелії, вірусної геморагічної лихоманки з нирковим синдромом та поксвірусної інфекції у лабораторних тварин (щурів, мишей) з віварію ПП «Біомодельсервіс. Місце проведення дослідження: Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, кафедра вірусології.

Назва НДР: *«Визначення стандартності дрібних лабораторних тварин (щурів, мишей) за мікробіологічними показниками щодо збудників екстромелії, лімфоцитарного хориоменінгіту і віспи».*

Керівник: професор Дзюблик І. В., кафедра вірусології.

Номер договору і строки виконання: № ДУ ІФТ/1.08-в.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 6500,00 грн.

При вірусологічних дослідженнях не виявлено латентної форми вірусних інфекцій: лімфоцитарного хориоменінгіту, екстромелії, і вірусної геморагічної лихоманки з нирковим синдромом та поксвірусної інфекції у лабораторних тварин (щурів, мишей) з віварію ДУ «Інституту фармакології і токсикології» АМН України. Місце проведення дослідження: Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика, кафедра вірусології.

Назва НДР: *«Клінічне оцінювання імплантів неактивні: кістковий замітник; кістковий замітник Geistlich Bio-Jss R; Імпланти неактивні: розорбуюча колагенова мембрана для направленої регенерації кісток (додаток) виробництва Geistlich Pharma AG Bahnhofstrasse 40,3 6110 Wolhusen, Switzerland».*

Керівник: професор Павленко О.В., кафедра стоматології.

Номер договору і строки виконання: № 1,25-ст від 09.11.2016р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 6300,00грн.

Проведено клінічне оцінювання імплантатів неактивні: кістковий замінник; кістковий замінник Geistlich Bio-Jss R; Імплантати неактивні: розорбуюча колагенова мембрана для направленої регенерації кісток (додаток) виробництва Geistlich Pharma AG Bahnhofstrasse 40,3 6110 Wolhusen, Switzerland. Клінічне дослідження виконано згідно умов Договору. Місце проведення дослідження: Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика, Інститут стоматології, кафедра стоматології.

Назва НДР: *«Оцінка ефективності та переносимості дієтичної добавки «Артерин» при гіперхолестеремії у дорослих»».*

Керівник: професор Долженко М. М., кафедра кардіології.

Номер договору і строки виконання: № 1 Арм від 21.09.2016 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 5000,00 грн.

Проведено оцінку ефективності та переносимості дієтичної добавки «Артерин» при гіперхолестеремії у дорослих. Замовник: ТОВ «Омега Фарма Україна». Клінічне дослідження виконано згідно умов Договору. Місце проведення дослідження: Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, кафедра кардіології.

2. Перелік перехідних НДР на 2017 і подальші роки

2.1. НДР, що фінансуються МОЗ України з державного бюджету Бюджетна програма КПКВК 2301020 „Прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, фінансова підтримка підготовки наукових кадрів у сфері охорони здоров'я”

Назва НДР: *«Науково-методичний супровід забезпечення стандартизації та персоніфікації лікувально-профілактичної та реабілітаційної діяльності лікаря загальної практики – сімейного лікаря», № держреєстрації 0115U 002156.*

Керівник: професор Хіміон Л.В., кафедра сімейної медицини.

Термін виконання: 2015-2017 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 18,066 тис.грн.

Наукові результати. Було визначено додаткові фактори ризику розвитку ГКС у осіб з нормальними показниками ліпідного профілю (гіперурикемія, СРБ, ТКІМ СА). Проведена оцінка сурогатних маркерів атеросклерозу (ТКІМ сонних артерій, наявність атеросклеротичних бляшок, гомілково-плечовий індекс) у 80 пацієнтів без дисліпідемії. Удосконалено алгоритм оцінки серцево-судинного ризику та ведення пацієнтів з нормальними показниками ліпідного профілю на етапі первинної медико-санітарної допомоги. Проведена оцінка впливу різних схем лікування (схеми з внутрішньосуглобовим введенням АЗТП (аутологічної збагаченої тромбоцитами плазми), АТП (аутологічної тромбоцитарної плазми) та стандартної схеми на вираженість болю, функціональну активність, тривалість і частоту загострень, темп прогресування деградації суглобового хряща та якість життя, строки ремісії 60 хворих на ОА колінних суглобів І-ІІ стадії. Проведено аналіз частоти та особливостей впливу внутрішньосуглобових травматичних ушкоджень на розвиток посттравматичного остеоартрозу колінних суглобів в різні періоди після травми. Сформовані 2 групи пацієнтів (1-а група – пацієнти з клінічно та інструментально діагностованим остеоартрозом; 2-а група – пацієнти в ранньому періоді після травматичного ушкодження колінних суглобів) для лікування пацієнтів за різними схемами. Досліджена поширеність традиційних факторів ризику

серцево-судинних захворювань та додаткових факторів (гормонів жирової тканини: лептину, адипонектину; С-реактивного білку; молекул судинної адгезії I типу) у 40 пацієнтів з АГ I-II ст. та різним індексом маси тіла. Визначено взаємозв'язок зазначених факторів ризику з розвитком дисфункції ендотелію та прогресуванням атеросклерозу (у обстежених пацієнтів та за результатами ретроспективного аналізу медичних карток 100 пацієнтів). Визначені основні критерії для диференційованого підходу до лікування АГ I-II ст. у зазначеній категорії хворих. За результатами НДР вийшло: уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Стабільна ішемічна хвороба серця».

Наукова продукція. Опубліковано 4 статті у вітчизняних виданнях, 6 – у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародних виданнях, 1 тези на державному рівні, 4 – на міжнародному рівні. Зроблено 27 доповідей на державному рівні, 3 - на міжнародному. Отримано 2 патенти на винахід: «Спосіб прогнозування виникнення серцево-судинних ускладнень у пацієнтів без дисліпідемії» № 111082, «Спосіб прогнозування асимптомного стенозуючого атеросклеротичного ураження сонних артерій у хворих на цукровий діабет 2 типу» № 112011.

Медична ефективність: попередження розвитку ускладнень, дисфункції ендотелію та гальмування прогресування атеросклерозу у осіб молодого віку із надлишком маси тіла та ожирінням; попередження та гальмування втрати суглобового хряща, подовження ремісії, зменшення кількості загострень при остеоартрозі колінних суглобів різної етіології; удосконалення оцінки серцево-судинного ризику та покращення ефективності профілактики розвитку гострого коронарного синдрому у осіб без дисліпідемії на етапі первинної медико-санітарної допомоги. *Економічна ефективність:* зменшення витрат на лікування остеоартрозу колінних суглобів, АГ I-II ступеня у осіб молодого віку з надлишком маси тіла та ожирінням, ГКС у пацієнтів з АГ I-II стадії з нормальними показниками ліпідного профілю.

Назва НДР: «*Оптимізація діагностики та удосконалення лікування ювенільних артритів*», № держреєстрації 0115U002152.

Керівник: професор Бережний В.В., кафедра педіатрії №2.

Термін виконання: 2015-2017 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 18,469 тис.грн.

Наукові результати. Розроблено інструментальні критерії диференційної діагностики між реактивними артропатіями та ювенільним ревматоїдним артритом на ранньому етапі захворювання. Проаналізовано результати променевих методів дослідження дітей із ювенільним ревматоїдним артритом (ЮРА). Вперше проведено співставлення результатів ультразвукового обстеження дітей з реактивним артритом на ранньому етапі захворювання, що може значно сприяти своєчасному встановленню діагнозу та своєчасному призначенню адекватної терапії. Вперше акцентовано увагу на той факт, що у дітей з ЮРА, окрім цілеспрямованої аутоімунної реакції до синовіальної оболонки, виявляються аутоантитіла до органних антигенів міокарду в своїй більшості у випадках при суглобово-вісцеральній формі ураження, коли залучення органів в аутоімунний процес проявляється клінічно. Вперше проведено співставлення між вмістом цитокінів в сироватці крові та синовіальній рідині, рівень ТНФ- α , ІЛ-6, протизапального цитокіна ІЛ-10 має важливе значення для комплексної оцінки імунопатологічних реакцій у дітей, хворих на ЮРА. В період загострення в сироватці крові виявляються достовірно підвищені рівні ІЛ-6 та ТНФ- α . Рівень протизапального цитокіна ІЛ-10 достовірно не підвищувався, що свідчить про дисбаланс цитокінів в гострому періоді захворювання та може використовуватись для оцінки активності

запального процесу. Рівень показників ТНФ- α , ІЛ-6, прозапального цитокіна ІЛ-10 в сироватці крові в період загострення запального процесу не залежав від форми захворювання. Вперше отримано відомості про те, що вміст цитокінів в синовіальній рідині у хворих на ЮРА в період загострення у 3-15 разів вищий, ніж в сироватці крові, що свідчить про більш високу місцеву активність імунозапального процесу, ніж в системному імунному реагуванні.

Наукова продукція. Оpubліковано 3 статті у наукометричних виданнях. Отримано 2 позитивних рішення на отримання патентів на корисну модель. Підготовлено та подано 2 заявки (нововведення) на включення до Переліку наукової продукції.

Медична та соціальна ефективність. Отримані дані дозволили покращити ранню діагностику захворювання, спрогнозувати перебіг та розробити алгоритм лікування для попередження прогресування та загострення патологічного процесу. На основі отриманих даних спостерігалось зниження тривалості строку досягнення ремісії, зменшення терміну перебування в стаціонарі.

Назва НДР: *«Розробка та удосконалення хірургічних та малоінвазивних методів лікування захворювань та пошкоджень органів грудної клітки»*, № держреєстрації 0115U002153.

Керівник: професор Гетьман В.Г., кафедра торакальної хірургії та пульмонології.

Термін виконання: 2015-2017 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 30,115 тис.грн.

Наукові результати. З метою ранньої діагностики розроблені та впроваджені нові способи діагностики захворювань органів грудної клітки при дивертикулах стравоходу та доброякісних утворах межистіння, на які отримані патенти. Розроблені та впроваджені нові методи хірургічного лікування при дивертикулах стравоходу та доброякісних утворах межистіння. З метою поліпшення результатів лікування оперованих хворих розроблена тест-система для індивідуального підбору таргентних лікарських препаратів, які покращують результати лікування. Розроблено нові способи хірургічного лікування дивертикулів Ценкера: додаткове виконання міотомії крикофаренгіального м'яза при дивертикулектомії, що запобігає розвитку рецидиву та стенозу; новий спосіб езофагопластики з використанням стінки дивертикула при стенозі стравоходу обумовленого дивертикулом Ценкера; вперше, науково обгрунтована раціональність клінічного застосування дистанційної інфрачервоної термографії з метою ранньої скринінгової діагностики нейрогенних пухлин межистіння, похідних симпатичної нервової системи та комп'ютерної пневмомедіастинотомографії для визначення синтопії «утвір - оточуючі структури»; вперше науково обгрунтована та впроваджена у дитячу клінічну практику тканиннозберігаюча технологія - високочастотного електрозварювання живих тканин при оперативних втручаннях у дітей з приводу пухлин та кіст межистіння.

Наукова продукція. На основі результатів виконаної НДР видано 1 підручник «Хірургія = Surgery: textbook for students of higher medical educational institutions». - Nova Knyha, 2016. - 712 p.; навчальний посібник з теоретичної підготовки та набуття практичних навичок з маніпуляцій і оперативних втручань для лікарів-інтернів за фахом «Дитяча хірургія», за ред. проф. О. К. Толстанова. - Житомир: «Полісся», 2016. - 104 с., 8 статей та тез в вітчизняних та зарубіжних виданнях, включаючи 2 - в наукометричних журналах. Отримано 2 патенти на винахід: «Спосіб скринінгової ранньої діагностики нейрогенних пухлин межистіння» № 106981; «Спосіб лікування емпієми плеври із проведенням екстракорпоральної гіпертермії крові» № 108861. Отримано 1 акт

впровадження. Підготовлено і подано 2 заявки (нововведення) до Переліку наукової продукції. Захищена 1 докторська та 1 кандидатська дисертації.

Медична та соціальна ефективність: медичне значення дослідження полягає в поповненні комплексу діагностичних та лікувальних заходів новими методиками, можливості їх використання при виявленні та лікуванні даної патології; означені та запропоновані методи діагностики та лікування дивертикулів стравоходу доброякісних пухлин та кіст межистіння можуть бути використані в усіх профільних відділеннях для лікування хворих з даною патологією, оскільки дозволяють уникати операційної летальності; скорочувати час перебування хворих в стаціонарі; суттєво покращувати фізичну, психологічну та соціальну реабілітацію хворих; суттєво скоротити час оперативного втручання, мінімізувати інтраопераційну крововтрату, підвищити рівень радикальності видалення пухлин та значно знизити відсоток післяопераційних ускладнень.

Назва НДР: *«Розробка оптимальних схем вакцинації протибактеріальних інфекцій у ВІЛ-інфікованих дітей, що отримують антиретровірусну терапію»*, № держреєстрації 0115U002157.

Керівник: професор Чернишова Л.І., кафедра дитячих інфекційних хвороб та дитячої імунології.

Термін виконання: 2015-2017 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 18,066 тис.грн.

Наукові результати. Вперше в Україні проведене дослідження поствакцинального імунітету проти вакцин - керованих бактеріальних (дифтерія, правець) інфекцій у ВІЛ-інфікованих дітей. Вперше проведене дослідження показників імунологічної пам'яті (CD27+) у дітей з ВІЛ-інфекцією на антиретровірусній терапії, що не мають імунного захисту проти дифтерії, правцю, кору. На підставі вивчення особливостей поствакцинального гуморального імунітету та показників імунологічної пам'яті В-лімфоцитів, запропоновані рекомендації по проведенню додаткової ревакцинації проти дифтерії і правцю ВІЛ-інфікованих дітей, що отримують антиретровірусну терапію, які не мають доказів імунного захисту проти цих збудників. Удосконалені рекомендації з імунопрофілактики дітей з ВІЛ-інфекцією будуть впроваджені в практику охорони здоров'я.

Наукова продукція. Методичні рекомендації «Вакцинація дітей з ВІЛ-інфекцією», 2015. - 28 с.; інформаційний лист «Вакцинація проти дифтерії і правцю дітей з ВІЛ-інфекцією» №327, поданий до друку; нововведення «Сучасні підходи до вакцинації ВІЛ-інфікованих дітей проти дифтерії та правцю»; підручник «Інфекційні хвороби у дітей» під ред. проф. Чернишової Л.І. (колектив 22 автори: Чернишова Л.І., Волоха А.П., Бондаренко А.В., Лапій Ф.І., Степановський Ю.С., Гільфанова А.М. та ін. - К.: ВСВ «Медицина», 2016. - 1016 с.; надруковано 8 наукових статей; 1 тези на державному рівні, 2 – на міжнародному.

Медична та соціальна ефективність. На підставі отриманих результатів запропоновані зміни до Національного календаря профілактичних щеплень щодо вакцинації ВІЛ-інфікованих дітей, які отримують антиретровірусну терапію. Запровадження у практику результатів дослідження дозволить підвищити ефективність імунізації ВІЛ-інфікованих дітей, зменшити ризик інфекцій, знизить смертність ВІЛ-інфікованих дітей, покращить якість життя пацієнтів.

Назва НДР: *«Оптимізація ведення вагітності, пологів та догляду за новонародженими при ВІЛ-асоційованих інфекціях у жінки з метою покращення*

перинатальних наслідків шляхом розробки та впровадження новітніх технологій діагностики, прогнозування та лікування», № держреєстрації 0115U002155.

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Камінський В.В., кафедра акушерства, гінекології та репродуктології.

Термін виконання: 2015-2017 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 17,061 тис.грн.

Наукові результати. Встановлено високу частоту акушерських та перинатальних ускладнень, випадки материнської та перинатальної смертності у ВІЛ-інфікованих жінок, хворих на активний туберкульоз. Визначені фактори ризику, на основі яких розроблено анкету для встановлення групи високого ризику щодо захворювання на туберкульоз ВІЛ-інфікованої вагітної. Розроблений алгоритм прогнозування дозволяє відносити ВІЛ-інфіковану вагітну із залишковими змінами після перенесеного туберкульозу до групи високого ризику акушерських і перинатальних ускладнень з метою своєчасного проведення лікувально-профілактичних заходів по їх запобіганню. З метою ефективного моніторингу та оцінки впливу ВІЛ-асоційованого туберкульозу на перебіг вагітності та пологів, а також на частоту передачі ВІЛ від матері до дитини показник «Кількість ВІЛ-інфікованих вагітних з діагнозом туберкульоз» включено до статистичних форм первинної облікової документації та звітності, які були затверджені наказом МОЗ України від 03.08.2012 № 612. Висновки за результатами проведеного дослідження запропоновано внести до проекту уніфікованого клінічного протоколу з питань профілактики вертикальної трансмісії ВІЛ від матері до дитини та клінічного протоколу з питань надання медичної допомоги хворим на ко-інфекцію ВІЛ/туберкульоз (наявність активного ВІЛ-асоційованого туберкульозу у вагітної ввести до показань переривання вагітності у пізніх термінах - до 22 тижнів). Показана розбалансованість системи імунітету у ВІЛ-інфікованих вагітних з герпесвірусною інфекцією, що проявляється змінами всіх її ланок. Перинатальні ускладнення спостерігаються на тлі особливо виражених імунних порушень у вагітної. Виявлені суттєві порушення тромбоцитарної ланки системи гемостазу при підвищенні коагуляційного потенціалу, тобто вагітність розвивається на тлі підвищеного ризику тромбоутворення, розвитку ДВЗ-синдрому. Виявлені зміни особливо виражені при активності герпесвірусного процесу. Проведені дослідження плаценти вказують на ендотеліальну дисфункцію, що є субстратом розвитку акушерських і перинатальних ускладнень. Рекомендовано проводити двоетапне прогнозування ризику перинатальної патології за допомогою запропонованого алгоритму, який дозволяє на основі аналізу додаткових факторів (дані анамнезу, показники активності ВІЛ, герпесвірусної інфекції, показники стану системи імунітету, гемостазу, судинної регуляції, мікробіоти, фетоплацентарного комплексу) з високою точністю (94,0 та 90,0 %) відносити жінок до груп ризику і вчасно проводити відповідну терапію на кожному з етапів.

Наукова продукція. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги "Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини" (Наказ МОЗ України від 16.05.2016 № 449 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги "Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини"); адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини», 2016; інформаційний лист №49 – 2016 «Нові терапевтичні підходи до лікування жінок з дисплазією епітелію шийки матки, обумовленою папіломавірусною інфекцією»; отримано 2 патенти на корисну модель: №109156 «Спосіб діагностики та лікування плоскоепітеліальної ендоцервікальної дисплазії епітелію шийки матки»; №110326 «Спосіб катетеризації периферичних вен»; методичні рекомендації «Серцево-

легенева реанімація у вагітних». навчальний посібник «Актуальні питання акушерства у практиці сімейного лікаря». – К.: Видавець Заславський О.Ю., 2016 (серія «Сімейна медицина»). -348 с.; «Збірники наукових праць Асоціації акушерів-гінекологів України». - К.: Поліграфія «ЮСТОН», Випуск 1 (37), - 2016. – 132 с.; Випуск 2 (38), - 2016. – 408с. Опубліковано 15 наукових праць, з них 8 - у незалежних міжнародних експертних виданнях. Зроблено 82 доповіді на державном рівні.

Медична ефективність – зниження частоти акушерських і перинатальних ускладнень при ВІЛ-асоційованих інфекціях у жінки, зниження рівня смертності жінок при ко-інфекції ВІЛ і туберкульозу, зниження частоти передачі ВІЛ від матері до дитини, частоти внутрішньоутробного інфікування. *Соціальна ефективність* – зниження захворюваності на ВІЛ, зниження смертності ВІЛ-інфікованих жінок, зниження рівня інвалідності, обумовленого перинатальними причинами.

Назва НДР: «*Медико-юридичний аналіз та розробка пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правової бази застосування лікарських засобів в паліативній та хоспісній медицині*», № держреєстрації 0115U 002154.

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Губський Ю.І., кафедра паліативної та хоспісної медицини.

Термін виконання: 2015-2017 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 18,066 тис.грн.

Наукові результати. Аналіз чинної нормативно-правової бази з питань паліативної допомоги пацієнтам з важкими невиліковними хворобами в термінальному періоді життя дозволив розробити концепції і науково обгрунтовані рекомендації стосовно створення моделі та наукових підходів до раціональної фармакотерапії больового синдрому та інших патологічних симптомів і порушень життєдіяльності організму пацієнтів з хронічними невиліковними хворобами та обмеженим прогнозом життя. Науково-організаційна та науково-експертна діяльність у складі Центрального Форумного Комітету МОЗ України дозволить рекомендувати до включення в Державний Форум сучасних ефективних та безпечних лікарських засобів для застосування в паліативній та хоспісній медицині з класів опіюйдних та неопіюйдних анальгетиків та інших препаратів ад'ювантної дії. За пропозицією кафедри рекомендовані для застосування в Україні для надання паліативної та хоспісної медичної допомоги лікарські засоби, які включені до Державного Форуму лікарських засобів (Додаток 8, Випуск 8.- К.-2016.). Розроблені і реалізовані пропозиції для створення Форуму лікарських засобів для надання паліативної та хоспісної допомоги. Підготовлено проект першого в Україні Форуму лікарських засобів для надання паліативної та хоспісної допомоги. Виконання НДР суттєво покращить ефективність фармакотерапевтичного забезпечення паліативних пацієнтів з невиліковними хворобами та обмеженим прогнозом життя.

Наукова продукція. Надрукована монографія «Смерть клетки: свободные радикалы, некроз, апоптоз». – Винница: «Нова книга», 2015. – 360 с.; підручник «Біологічна і біоорганічна хімія: Кн. 2. Біологічна хімія». - К.: ВСВ “Медицина”, 2016. – 544 с.; навчальний посібник «Психологічний супровід та духовна опіка паліативного пацієнта». – Львів: В-во «Друкарські куншти», 2015. - С. 76.; 3 методичних рекомендації: «Розробка локального протоколу паліативної медичної допомоги при лікуванні хронічного больового синдрому» №38.16/79.16. К., 2016. - С. 38.; «Догляд за тяжкохворою людиною вдома. Медичні та соціальні аспекти». – К.: ТАЛКОМ, 2016. – С.57.; «Методичні рекомендації щодо впровадження державного стандарту соціальної послуги вдома». – Львів: «Друкарські куншти», 2016. - С.80.; інформаційний лист «Організація паліативної

допомоги хворим похилого віку України в умовах хоспісу та паліативного відділення лікарні»; 3 статті у вітчизняних виданнях, 3 – у міжнародних виданнях; 14 тез на державному рівні, 1 - на міжнародному рівні. Отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Научное обоснование совершенствования медико-социальной помощи лицам пожилого возраста на основе изучения потребностей в медицинской, социальной и психологической помощи». Підготовлено та подано 2 заявки (нововведення) до Переліку наукової продукції.

Медична та соціальна ефективність. Впровадження результатів НДР забезпечить покращання якості життя пацієнтів та членів їх семей у ситуації, пов'язаній із хворобою, що загрожує життю пацієнта, через попередження та послаблення його страждань шляхом ранньої ідентифікації, точної оцінки та лікування болю і полегшення інших фізичних, психосоціальних та духовних проблем, забезпечить підвищення соціального, медичного та економічного ефекту в галузі надання паліативної та хоспісної допомоги.

Назва НДР: «*Діагностика та лікування порушень оптичної системи, судинних та дистрофічних змін органа зору*», № держреєстрації 0116U002820.

Керівник: професор Риков С.О., кафедра офтальмології.

Термін виконання: 2016-2017 рр.

Обсяг фінансування: 2016 – 18,066 тис.грн.

Наукові результати. Розроблено методику вдосконалення оптичних властивостей офтальмологічного приладдя на основі модифікованих призм Френеля та проведено вивчення їх якості з метою проведення оперативного лікування хворих на косоокість. Вивчено вплив застосування модифікованих призм Френеля вітчизняного виробництва для страбометрії в умовах експерименту та клінічних умовах у дітей. Проведено аналіз результатів вимірювання кута косоокості за допомогою призмових компенсаторів КК-42 та для планування об'єму хірургічного втручання у дітей. На основі отриманих під час досліджень даних створено алгоритм вимірювання кута косоокості під час оперативного лікування хворих на косоокість. Вдосконалено існуючі методики оперативного лікування косоокості. За запропонованими методиками проліковано 150 дітей з косоокістю.

Наукова продукція. Оpubліковано навчальний посібник «Діти з порушеннями зору в умовах інклюзивної освіти». - К.: Кафедра, 2016. - 212 с.; навчальний план та програму циклу стажування для лікарів, які підтверджують звання лікар-спеціаліст за фахом "Дитяча офтальмологія". - (МОЗ України, Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти). - К., 2016. - 21 с. Нормативні документи: Наказ МОЗ України №827 від 08.12.2015 року «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при порушеннях рефракції та акомодатії»; Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги при порушення рефракції та акомодатії: міопія, гіперметропія, астигматизм, анізометропія, пресбіопія, порушення акомодатії, амбліопія, кератоконус, контактна корекція зору; Наказ МОЗ України №827 від 08.12.2015 року «Порушення рефракції та акомодатії». Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. Надруковано 4 тези на державному рівні, 1 стаття у наукометричному виданні. Підготовлено та подано 2 заявки (нововведення) до Переліку наукової продукції.

Медична та соціальна ефективність. Застосування результатів дослідження дозволяє багатьом хворим уникнути хірургічного втручання, яке раніше проводилося часто по декілька разів на одному оці. Крім того, значно спростити хірургічне втручання, зменшити час його виконання та перевести в амбулаторні умови. Таким

чином, зменшуються економічні затрати на організацію хірургічного лікування (за рахунок зменшення числа операцій), та на утримання офтальмологічних стаціонарів за рахунок зменшення на 30% хворих, які потребують хірургічного лікування. Результати дозволяють значно скоротити терміни медичної реабілітації хворих. Показниками ефективності є зменшення кількості дітей, які потребують перебування та лікування у спеціальних дошкільних та навчальних закладах, за рахунок своєчасного використання для лікування сучасних мікропризмових виробів.

2.2. Ініціативно-пошукова тематика

НДР Інституту стоматології

Назва НДР: «Розробка та апробація основних методик діагностики, лікування, профілактики зубо-щелепових аномалій», № держреєстрації 0116U002038.

Керівник: професор Дрогомирецька М.С., кафедра ортодонції.

Термін виконання: 2016-2020 рр.

Наукові результати. Клінічне підтвердження необхідності введення в стандарт надання медичної допомоги пацієнтам з порушеннями опорно- рухового апарату обов'язкової консультації лікаря- ортодонта з метою виявлення патогенетичних факторів з боку зубо- щелепної системи. Рання діагностика і оцінка функціонального стану забо-щелепної системи (ЗЩС) у дітей в період змінного прикусу дозволить скоротити терміни ортодонтичного лікування, забезпечить стабільність лікування. Клініко-експериментальні дослідження дозволять науково обґрунтувати, розробити та впровадити в практичну охорону здоров'я прогнозування виникнення захворювань скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) з урахуванням порушень оклюзійних взаємин зубів верхньої і нижньої щелеп. Буде розроблений і апробований в експерименті і в клініці комплекс лікувально-профілактичних заходів для лікування захворювань СНЩС з урахуванням порушень оклюзійних співвідношень зубів верхньої і нижньої щелеп. Впровадження запропонованого діагностично-лікувального алгоритму ортодонтичного лікування вродженої адентії латеральних різців із використанням незнімної ортодонтичної апаратури дозволить обрати оптимальну методику заміщення дефекту зубного ряду в зоні відсутніх зубів, скоротити терміни ортодонтичного лікування, забезпечити прогнозованість і стабільність найближчих та віддалених результатів лікування, і, таким чином, забезпечити оптимальні умови для подальшої стоматологічної реабілітації пацієнтів. Для реабілітації пацієнтів з вродженими незрощеннями верхньої губи альвеолярного відростка твердого та м'якого піднебіння буде оптимізований алгоритм ортодонтичного лікування для попередження вторинної деформації щелеп, нормалізації росту і розвитку верхньої щелепи на етапах хірургічного лікування.

Наукова продукція. Надруковано методичні рекомендації «Обґрунтування вибору методів ортодонтичної реабілітації пацієнтів із адентією верхніх латеральних різців». – Вид-во “Науковий світ”, 2016, 18 с.; інформаційни лист «Ортодонтичний апарат на нижню щелепу» 2016; 9 тез на міжнародному рівні, 1 стаття у вітчизняному виданні, 4 статті у наукометричних виданнях, 3 – у міжнародних виданнях. Отримано 2 патенти на винахід: «Спосіб виконання ортодонтичної екструзії зуба з метою відновлення об'єму кістки для оптимальної естетичної реабілітації у фронтальній ділянці» №99519; «Спосіб комплексного лікування хронічного травматичного артрити скронево-нижньощелепового суглоба» № 109997. Підготовлена і подана 1 заявка (нововведення) до Переліку наукової продукції.

Медична та соціальна ефективність. Впровадження очікуваних результатів дослідження в клінічну практику дозволить оптимізувати діагностику, лікування і профілактику зубо-щелепових аномалій, знизити ризики та частоту ускладнень лікування, зменшити строки лікування і вартість лікування. Покращення стоматологічного здоров'я та якості життя населення України.

Назва НДР: «*Вивчення факторів ризику стоматологічних захворювань у дітей і осіб молодого віку та розробка профілактичних і лікувальних програм*», № держреєстрації 0113U002211.

Керівник: професор Савичук Н.О., кафедра стоматології дитячого віку.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Здійснене поглиблене вивчення факторів ризику формування хронічного генералізованого катарального гінгівіту у дітей шкільного віку в залежності від стану стоматологічного здоров'я, загальносоматичного статусу, віку, та клінічного перебігу захворювання. Проведений аналіз значимості факторів ризику формування та прогресування хронічного генералізованого катарального гінгівіту у дітей шкільного віку. На підставі аналізу значимості факторів ризику запропоновані лікувально-профілактичні комплекси у дітей з хронічним генералізованим катаральним гінгівітом залежно від тяжкості захворювання, спрямовані на усунення впливу найбільш значимих факторів ризику та профілактику рецидивів захворювання. Проведений аналіз ефективності запропонованих лікувально-профілактичних заходів з урахуванням їх впливу на досліджувані клініко-лабораторні ознаки хронічного генералізованого катарального гінгівіту та фактори ризику. В результаті проведеного дослідження обґрунтований, розроблений та впроваджений комплекс заходів профілактики та лікування дітей з ХГКГ залежно від ступеня тяжкості захворювання.

Наукова продукція. Надруковано методичні рекомендації «Організація профілактики поширених хвороб порожнини рота на первинному рівні серед населення працездатного віку» (152.15/408.15).- К., 2015. - 32 с. Опубліковано 12 статей у вітчизняних виданнях, 2 – у міжнародному виданні; 1 тези на державному рівні, 4 тези на міжнародному рівні. Зроблено 46 доповідей. Отримано 2 патенти на винахід: «Спосіб відтворення карієсу та гінгівіту на експериментальній моделі у щурів» № 105495; «Спосіб відтворення карієсу на експериментальній моделі щурів» № 112012.

Медична та соціальна ефективність. Доведено високу ефективність розробленого лікувально-профілактичного комплексу, що включає застосування фотодинамічної терапії, який дозволяє усунути етіологічний чинник (пародонтопатогенні мікроорганізми) та одночасно впливає на запальні процеси у тканинах пародонта, скоротити термін лікування та подовжити ремісію, знизити кількість ускладнень та поліпшити стоматологічне здоров'я дітей та підлітків.

НДР Українського державного інституту репродуктології

Назва НДР: «*Профілактика, діагностика, лікування та реабілітація порушень репродуктивної функції у жінок та дівчат на основі інноваційних технологій*», № держреєстрації 0112U002357.

Керівник: професор Голяновський О.В., кафедра акушерства і гінекології №1.

Термін виконання: 2012-2017 рр.

Наукові результати. Вперше досліджено своєчасність розпізнавання патологічної післяпологової крововтрати та швидкість клінічного реагування в залежності від методу визначення об'єму втраченої крові. Запропоновано класифікацію післяпологової

крововтрати, що враховує одночасно об'єм крововтрати та її клінічні наслідки, відповідає хронологічному та патофізіологічному розвитку подій у випадку ППК, а також полегшує комунікацію між медичними працівниками. Розроблено та впроваджено в клінічну практику поетапний алгоритм заходів ранньої післяопераційної реабілітації та вторинної профілактики в пізньому післяопераційному періоді у даної групи жінок. Вперше запропоновано та застосовано модифіковану техніку кесарева розтину з використанням радіохвильового скальпеля та аргано-плазмової коагуляції тканин у поєднанні із застосуванням сучасного утеротонічного препарату у жінок з групи високого ризику розвитку кровотечі. Вперше розроблено, апробовано, доведено високу ефективність та рекомендовано для широкого практичного використання методу багатовекторної профілактики та лікування атонічних кровотеч та кровотеч, пов'язаних з патологією плацентації. Встановлено взаємозв'язок між клінічними, ехографічними, ендокринологічними та імунологічними порушеннями в жінок з гінекологічними захворюваннями та безпліддям на фоні йоддефіциту, що дозволило розширити наявні дані про патогенез лейоміоми матки, хронічного сальпінгоофориту, ендометріозу та жіночого безпліддя, а також науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів у таких пацієнток. Вперше проведено математичний розрахунок та сформульовано прогностичні критерії ризику розвитку істміко-цервікальної недостатності (ІЦН), визначено діагностичну значущість ультразвукових показників оцінки стану шийки матки під час вагітності, гормональних показників фетоплацентарного комплексу та розроблено алгоритм комплексної профілактики, діагностики та лікування передчасних пологів у вагітних із ІЦН.

Наукова продукція. Надруковано навчальні посібники «Ведення пологів та розродження». - Книга І. - К.: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2016.- 272 с.; «Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи). - Розділ: Допомога при пологах і догляд за новонародженими». - К.: Юстон. – 2016. – 212 с. (С.65-72).; методичні рекомендації «Современные подходы к лечению хронических воспалительных заболеваний внутренних половых органов у женщин репродуктивного возраста»; 3 інформаційних листи, 5 статей у вітчизняних виданнях, 20 статей у наукометричних виданнях, 2 – у міжнародних; 5 тез на державному рівні, 6 тез на міжнародному рівні. Отримано позитивне рішення на патент.

Медична та соціальна ефективність. Раннє розпізнавання патологічної післяпологової крововтрати та своєчасне клінічне реагування у 83% випадків ППК, що дає змогу зменшити частоту ускладнень у породіль пов'язаних з МАК, зменшити частоту гемотрансфузій, оперативних втручань, тривалості перебування в акушерському стаціонарі тощо. Зниження рівня гінекологічної захворюваності та патологічних процесів молочної залози, покращення якості життя пацієнток, які перенесли хірургічний гемостаз МАК за органозберігаючою та радикальною методиками; зменшити кількість ускладнень у післяопераційному періоді, сприяння нормальній інволюції матки, зменшення тривалості і кратності антибіотикотерапії та тривалості перебування породіллі в акушерському стаціонарі; мінімізація інтраопераційних крововтрат ($p < 0,05$), зменшення тривалості оперативного втручання ($p < 0,05$), попередження розвитку масивних акушерських кровотеч; підвищення ефективності лікування лейоміоми матки на 20,0%, хронічного сальпінгоофориту – на 18,0% і генітального ендометріозу – на 16,0%. Частота настання вагітності склала 32,0%, в 14,0% потребувалось використання допоміжних репродуктивних технологій.

Назва НДР: «*Визначення генетичних основ ризику розвитку патологічних станів на різних етапах онтогенезу*», № держреєстрації 0114U002215.

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Горовенко Н.Г., кафедра медичної та лабораторної генетики.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. З метою підвищення ефективності первинної і вторинної профілактики вад нервової трубки (ВНТ) розроблено і впроваджено заходи профілактики ВНТ на підставі виявлення факторів ризику, клініко-генетичних та епідеміологічних характеристик. На основі дослідження клініко-генетичних та епідеміологічних характеристик виникнення вад невральної трубки визначено найбільш значущі фактори ризику виникнення цієї мультифакторної патології, що дозволить впровадити індивідуалізовані схеми профілактики.

Наукова продукція. Надруковано 2 монографії: «Клінічні особливості, молекулярно-генетичні та інші фактори ризику розвитку і перебігу інсультів у дітей». - Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2016. – 144 с.; «Ранні репродуктивні втрати». – К., 2016. - 253 с.; підручник «Педіатрія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації». - Вінниця : Нова кн., 2016. - 1150 с.; 3 статті у вітчизняних виданнях, 7 – у наукометричних виданнях, 8 – у міжнародних виданнях, 2 тез на державному рівні, 8 – на міжнародному рівні; зроблено 2 доповіді.

Медична та соціальна ефективність. Підвищення ефективності профілактики вад нервової трубки, підвищення рівня діагностики.

НДР Інституту сімейної медицини

Назва НДР: «*Наукове обґрунтування сучасних підходів до оптимізації профілактичних напрямів на первинному рівні надання медичної допомоги*», № держреєстрації 0113U002455.

Керівник: професор Матюха Л.Ф., кафедра сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Встановлено, що 75%±15,49% дівчаток підліткового віку, вимушені переселенці з окупованих територій, мають розлади оваріально-менструального циклу. Доведено, що серед медико-соціальних факторів на розвиток патології репродуктивної сфери впливають: несприятливий психологічний клімат та недостатня матеріальна забезпеченість сім'ї обстежуваної, адекватність харчового раціону дівчинки, порушення початку менархе, регулярності менструального циклу, характеру менструальних виділень, патологічні зміни базальної температури, гінекологічні та соматичні захворювання матері ($p < 0,05$). Встановлено, що дисфункція ендотеліальної системи призводить до невідповідності між адаптаційними можливостями організму матері та потребами плоду. Проведення комплексного обстеження вагітних з використанням доплерометрії кровообігу в плацентарному комплексі дозволить діагностувати плацентарну дисфункцію, що формується, у жінок з первинною артеріальною гіпертензією у ранніх термінах вагітності, а призначення їм патогенетичної терапії в цих термінах дасть можливість запобігти розвитку прееклампсії. В клінічному перебігу хвороби Лайма м. Кисва та Київської області встановлено: при гострому та підгострому перебігу частіше реєструється ураження шкіри у вигляді мігруючої еритеми (91,16%), а серед патології органів-мішенів: ураження нервової системи – у 7,48 % хворих та суглобів – у 4,08% осіб. Встановлено прямий помірний кореляційний зв'язок між перебігом хвороби ($|r|=0,36$; $p=0,00$),

тяжкістю захворювання ($|r|=0,31$; $p=0,01$), терміном початку антибактеріальної терапії ($|r|=0,35$; $p=0,00$), методом серологічної діагностики ($|r|=0,41$; $p=0,00$) та серологічним профілем. За результатами дослідження буде розроблена медико-географічна карта м.Києва та Київської області з визначенням зон ризику інфікування хвороби Лайма для населення. З метою визначення рівня компетентності випускників вищих медичних навчальних закладів та слухачів циклу спеціалізації «ЗПСМ» щодо володіння практичними навичками та уміннями було проведено анкетування. Встановлено, що достатній рівень компетенції щодо володіння практичними навичками та уміннями може бути забезпечений шляхом набуття практичного досвіду в тренінговому центрі. Встановлена достатньо висока ефективність ($\geq 30\%$) щодо підвищення рівня володіння практичними навичками та уміннями при застосуванні симуляційних методів навчання.

Наукова продукція. Надруковано навчальний посібник «Невідкладна медична допомога у загальній лікарській практиці». - ТОВ «Наша родина плюс», 2015. - 496 с.; «Актуальні питання акушерства у практиці сімейного лікаря». - К.: Видавець Заславський О.Ю., 2016. – 348с.; 2 довідника «Раціональна фармакотерапія захворювань нирок і сечовивідних шляхів в амбулаторній практиці». - ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ». – К., 2016. – 92 с.; «Раціональна фармакотерапія захворювань органів дихання в амбулаторній практиці». - ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ». – К., 2016. – 60 с.; 2 методичні рекомендації: «Розробка локального протоколу паліативної медичної допомоги при лікуванні хронічного больового синдрому» (38.16/79.16); «Ведення пацієнта зі стабільною ішемічною хворобою серця лікарем загальної практики-сімейним лікарем» (90.16/185.16); 19 тез на державному рівні, 6 тез на міжнародному рівні, збірник робіт учасників науково-практичної конференції з міжнародною участю "Актуальні питання медичної реабілітації та рефлексотерапії у взаємодії лікарів первинної та вторинної ланок медичної допомоги". – К., 2016р. – 115 с.; збірник робіт учасників науково-практичної конференції з міжнародною участю "Здоров'я українців в руках сімейного лікаря". – К.: АНФ ГРУП, 2016. – 176 с.; 18 статей у вітчизняних виданнях, 14 - у наукометричних виданнях, 2 - у міжнародних. Приймали участь у розробці 14 нормативних документів.

Медична та соціальна ефективність. Поліпшено якість надання невідкладної медичної допомоги населенню лікарями загальної практики – сімейної медицини шляхом підвищення рівня оволодіння практичними навичками та уміннями на етапах післядипломного навчання. Введення у роботу сімейного лікаря складання індивідуального валеологічно-анамнестичного портрету, дозволило виявляти обтяжуючі медико-соціальні фактори на ранньому етапі у більшій кількості дівчаток-підлітків та зменшити відсоток дівчаток, які потребували психокорекції.

Назва НДР: *«Профілактика, діагностика, комплексне лікування та реабілітація захворювань нервової системи з використанням рефлексотерапії»*, № держреєстрації 0111U002808.

Керівник: професор Свиридова Н.К., кафедра неврології і рефлексотерапії.

Термін виконання: 2011-2017 рр.

Наукові результати. Спостереження за пацієнтами з дегенеративно-дистрофічними і судинними захворюваннями головного мозку показало взаємозв'язок тяжкості клінічного перебігу, тенденції до формування прогресування з наявністю у хворих різних видів коморбідної патології. Найбільш частим стійким і вираженим психоемоційним порушенням у хворих з розсіяним склерозом є хронічна втома, що максимально виражена за умов полікоморбідності і підсилюється в міру прогресування захворювання. У випадку хворих з хронічною ішемією мозку на перше місце

виступають порушення концентрації уваги, пам'яті. Виявлено позитивний ефект методів рефлексотерапії у комплексі лікувальних заходів на перебіг больових синдромів, психоемоційних порушень, розладів сну, зорових і тазових розладів

Наукова продукція. Надруковано 3 підручника: «Захворювання периферичної нервової системи», том I - 2016, 720 с.; том II - 2016, 524 с.; том III - 2016, 464с.; навчальний посібник «Management of Vestibular Disorders (Dizzines)». - ПАТ «ВПОЛ», 2016, 469 с.; 4 методичні рекомендації: «Дегенеративно-дистрофічні захворювання хребта: особливості діагностики та лікування» 126.15/20.16; «Алгоритм діагностики та лікування хворих на невропатію лицьового нерва» 157.15/22.16; «Реабілітація хворих, які перенесли закриту черепно-мозкову травму» 158.15/23.16; «Неконтрольована артеріальна гіпертензія у хворих на хронічну ішемію мозку» 127.15/21.16; 52 статті у вітчизняних виданнях, 10 статей у наукометричних виданнях; 3 тез на державному рівні; 4 тез на міжнародному рівні.

Медична та соціальна ефективність. Отримані результати повинні зменшити фармакологічне навантаження на пацієнтів, зменшити ризик побічних ефектів при лікуванні даного контингенту пацієнтів, покращити комплаєнс лікування.

Назва НДР: *«Формування та перебіг психічних розладів в умовах соціального стресу»*, № держреєстрації 0115U002164.

Керівник: професор Мішиєв В.Д., кафедра дитячої, соціальної та судової психіатрії.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Вперше у вітчизняній психіатрії на основі дослідження валідності та надійності діагностичного інструментарію розроблені і впроваджені у клінічну практику «Протокол квантифікованої, психодіагностичної, психометричної оцінки ПТСР та асоційованих з ним станів у учасників АТО»; математичні моделі прогнозу рівня психічного розвитку дитини з аутизмом (ІПР) «Потенціал розвитку перцепції та Потенціал розвитку пізнавальних функцій»; оптимізовано скринінг ранньої діагностики нервово-психічної нестійкості працівників органів внутрішніх справ. Доповнено відомості стосовно патопластичних чинників ПТСР та асоційованих з ним проявів у учасників локальних бойових дій. Вперше виділено мішені, визначено структуру та необхідний обсяг заходів медико-психологічної профілактики учасників АТО.

Наукова продукція. Надруковано 3 інформаційних листи: «Комплекс психологічного скринінгу нервово-психічної нестійкості та схильності до агресії працівників правоохоронних органів» № 151-2016; «Формування та перебіг психічних розладів у дітей в умовах соціального стресу» № 152-2016; «Прогноз суспільної небезпеки хворих на шизофренію» № 153-2016; 1 тези на державному рівні; 1 стаття у вітчизняному виданні, 8 статей у наукометричних виданнях, 3 – у міжнародних.

Медична та соціальна ефективність. Апробація розробленого «Протоколу квантифікованої, психодіагностичної, психометричної оцінки ПТСР та асоційованих з ним станів у учасників АТО» на масиві з 75 учасників АТО встановлено, що комплекс застосованих методик має: чутливість – 97,48%, специфічність – 69,83 % і безпомилковість – 85,61 %, що робить його цілком придатним для скринінг-досліджень та підбору оптимальних заходів їх медико-психологічної профілактики.

Назва НДР: *«Особливості планування медичного забезпечення при надзвичайних ситуаціях мирного військового характеру»*, № держреєстрації 0115U002168.

Керівник: професор Рошчін Г.Г., кафедра медицини катастроф та військової медичної підготовки.

Термін виконання: 2015-2017 рр.

Наукові результати. Досліджено зміни здоров'я постраждалого від надзвичайних ситуацій населення. Практична значимість: зменшення смертності та летальності серед постраждалого від великомасштабних надзвичайних ситуацій населення через планування забезпечення першочергових потреб.

Наукова продукція. Надруковано підручник «Медицина невідкладних станів». – К.: «Медицина»- 2016. – 863 с.; навчальні посібники: «Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи)». - К., 2016. – 211 с.; «Домедична допомога при мінно-вибуховій травмі». - К., 2016. – 26 с.; «Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі». - К.: «БІ ТУ БІ ГРУП», 2016. – 468 с.; «Домедична допомога постраждалим внаслідок мінно-вибухової травми». - К.: «БІ ТУ БІ ГРУП», 2016. – 80 с.; «Медичний та біологічний захист за умов надзвичайних ситуацій: навчальний посібник». - Х.: ФОП Панов А.М., 2016. – 324 с.; 2 інформаційні листи: «Модель забезпечення міжнародними ресурсами системи охорони здоров'я при подоланні медико-санітарних наслідків великомасштабних надзвичайних ситуацій» №369-2015, «Потреба термінової хірургічної допомоги при подоланні медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру» №370-2015; 3 статті у вітчизняних виданнях, 7 наукових праць в наукометричних виданнях, 9 тез на державному рівні, 8 – на міжнародному рівні. Приймали участь в розробці 4 нормативних документів. Зроблено 8 доповідей.

Медична та соціальна ефективність: зменшення захворюваності та інвалідизації.

Назва НДР: «*Оптимізація лікування хворих на гіпертонічну хворобу з коморбідною патологією (цукровий діабет, хронічні захворювання нирок, порушення функції щитоподібної залози, гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба)*», № держреєстрації 0114U002221.

Керівник: професор Стаднюк Л.А., кафедра терапії і геріатрії.

Термін виконання: 2014-2019 рр.

Наукові результати. У пацієнтів з артеріальною гіпертензією вплив рівня ТТГ на індекс маси тіла залежить від віку. Так, у пацієнтів похилого віку вплив субклінічного гіпотиреозу і стану з високонормальним рівнем ТТГ на індекс маси тіла виражений менше, ніж у пацієнтів середнього віку. Наявність субклінічного гіпотиреозу пов'язана зі зниженням швидкості клубочкової фільтрації у пацієнтів з артеріальною гіпертензією середнього та похилого віку, що може вказувати на роль цього стану в прогресуванні хронічної хвороби нирок. Це потребує від лікаря контролю функції нирок у людей із гіпотиреозом, а також контролю функції щитовидної залози в осіб з ураженням нирки, в тому числі при артеріальній гіпертензії. При супутній ГЕРХ у хворих на артеріальну гіпертензію та ІХС відмічена більша частота та важкість проявів порушень ритму: достовірно більша частота суправентрикулярних та змішаних порушень ритму, а також достовірно частіше спостерігається фібриляція передсердь, достовірно більша частота і тривалість ішемічних епізодів.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Актуальні питання геронтології і геріатрії у практиці сімейного лікаря». – К.: Видавець Заславський О. Ю., 2015. – 530 с.; 5 статей у вітчизняних виданнях, 13 у наукометричних виданнях, 2 – у міжнародних; 9 тез на державному рівні, 2 – на міжнародному, брошура «Гастроєзофагеальна рефлюксна хвороба. Особливості перебігу у літніх людей». - Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. – 48 с.

Медична та соціальна ефективність. Прогнозування факторів тяжкого перебігу артеріальної гіпертензії та ішемічної хвороби серця та можливість їх ранньої корекції для покращення стану здоров'я у хворих та зменшення вартості економічної складової в лікуванні.

Назва НДР: «*Розробка нових відкритих та лапароскопічних методів хірургічного лікування захворювань передньої черевної стінки та органів черевної порожнини*», № держреєстрації 0115U002170.

Керівник: професор Фелештинський Я.П., кафедра хірургії і проктології.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. На основі розробки нових методів діагностики, зокрема морфологічних та функціональних, вивчені нові ланки патогенезу захворювань передньої черевної стінки та органів черевної порожнини. Розроблені нові способи хірургічного лікування зменшують частоту післяопераційних ускладнень та рецидивів захворювань, покращують якість життя після перенесених хірургічних втручань. Виникнення АКС після алопластики ПГЖ великого та гігантського розмірів за традиційними методиками («onlay», «sublay») пов'язано зі зменшенням об'єму черевної порожнини та тривалим (більше 24 годин) підвищенням ВЧТ вище 15 мм рт.ст. (2,0 кПа). Обґрунтовано виконання методики розділення анатомічних компонентів черевної стінки у поєднанні з алопластикою при ПГЖ великого та гігантського розмірів з діастазом прямих м'язів живота більше 15 см, контрактурою прямих м'язів живота та ВЧТ більше 15 мм рт.ст. (2,0 кПа) в умовах моделювання герніопластики. Встановлено, що місцеві ускладнення (нагноєння, нориці, хронічний запальний інфільтрат) після алопластики ПГЖ великого та гігантського розмірів супроводжуються вираженою судинно-мезенхімальною реакцією, порушенням регенерації з наявністю незрілої волокнистої сполучної тканини та відсутністю проростання сітчастого імплантата сполучною тканиною.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Лапароскопічна холецистектомія». - «Богдан», 2016. - 144 с.; інформаційний лист «Комплексна терапія ускладнених форм гострого панкреатиту» №78; 18 наукових статей у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному виданні; 7 тез на державному рівні, 5 на міжнародному рівні. Отримано патент на винахід «Спосіб діагностики та лікування кровотеч» №109155; 2 патенти на корисну модель: «Спосіб профілактики ускладнень хірургічного лікування виразки дванадцятипалої кишки» №17875, «Спосіб діагностики та лікування ускладнень гострого деструктивного панкреатиту» №16815. Зроблено 12 доповідей.

Медична та соціальна ефективність. Покращення результатів хірургічного лікування захворювань передньої черевної стінки та органів черевної порожнини, а саме алопластики післяопераційних гриж живота великого та гігантського розмірів шляхом зменшення частоти загальних та місцевих ускладнень на основі вивчення причин їх виникнення, розробки нових способів профілактики та лікування цих ускладнень.

Назва НДР: «*Вивчити частоту, структуру, клінічні особливості, результати лікування і можливості прогнозування ризику туберкульозу у медичних працівників*», № держреєстрації 0115U005364.

Керівник: академік НАМН України, професор Фещенко Ю.В., кафедра фтизіатрії і пульмонології.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. На основі проведених досліджень та отриманих результатів розпочато розробку нових підходів щодо своєчасного виявлення, діагностики, лікування та профілактики туберкульозу серед медичних працівників загальної лікувальної мережі та

протитуберкульозних закладів. Дослідження в період після піку (2008-2011 рр.) епідемії туберкульозу в Україні дозволило визначити фактори ризику, основні клінічні, інструментальні та лабораторні особливості перебігу різних форм туберкульозу у медичних працівників. В перспективі це може надати можливість розробити алгоритм прогнозування ризику виникнення професійного туберкульозу і оптимізувати проведення профілактичних заходів серед медичних працівників протитуберкульозних закладів та закладів загальної лікувальної мережі, особливо при наявності у них високого ризику даного захворювання.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Історія вчення про туберкульоз. Науково-практичне видання». – К.: Вид-во Ліра-К, 2016. – 144 с.; навчальні посібники «Актуальні питання фтизіатрії у практиці сімейного лікаря: навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти». - К.: Видавець Заславський А.Ю., 2016. – 168с.; «Ведення побічних реакцій під час лікування хворих на туберкульоз та ко-інфекцію (туберкульоз/ВІЛ-інфекція/ СНІД) (методичний посібник для лікарів)». – К., 2016. – 79с.; «Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз: навчальний посібник для студентів вищих навчальних медичних закладів, лікарів-інтернів за спеціальностями «фтизіатрія», «загальна практика – сімейна медицина», «внутрішні хвороби», «інфекційні хвороби». – К., 2016. – 161 с.; методичні рекомендації «Спосіб покращення переносимості протитуберкульозної хіміотерапії у хворих на хіміорезистентний туберкульоз легень» (52.16/147.16); 2 інформаційні листи: «Спосіб лікування хворих з ексудативним плевритом туберкульозного генезу»; «Спосіб хірургічного лікування хворих на туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів». Опубліковані 15 статей статей у наукометричних виданнях, 1 стаття у вітчизняному виданні, 1 тези на державному рівні, 1 - на міжнародному рівні. Отримано 2 патенти на корисну модель: «Спосіб лікування хворих з ексудативним плевритом туберкульозного генезу» № 102295; «Спосіб хірургічного лікування хворих на туберкульоз внутрішньогрудних лімфатичних вузлів» № 102201. Приймали участь в розробці нормативного документу.

Медична та соціальна ефективність. Покращення своєчасного виявлення, діагностики, лікування і профілактики туберкульозу у медичних працівників.

Назва НДР: *«Клініко – патогенетичні особливості гострих респіраторних вірусних інфекцій, вірусних гепатитів, кишкових інфекцій, хвороби Лайма, TORCH – інфекцій та їх ускладнень: оптимізація діагностики та лікування», № держреєстрації 0116U007538.*

Керівник: професор Дуда О.К., кафедра інфекційних хвороб.

Термін виконання: 2016- 2021 рр.

Наукові результати. На підставі досліджень встановлено питому вагу КВ в структурі ГРВІ серед дорослих; відмітили роль мікст-інфекцій у хворих з КВІ і визначили її вплив на особливості перебігу КВІ у дорослих; описано відмінності гематологічних показників у дорослих з КВІ; досліджено зміни деяких імунологічних показників: клітинної ланки та макрофагів при КВІ. Отримані дані, на підставі аналізу клінічних, лабораторних, динамічних змін в показниках клітинного імунітету та фагоцитарної активності макрофагів, а також наявності асоційованої мікст-інфекції дозволили обґрунтувати показання до застосування противірусного та імуномодуючого засобу «Нуклекс», що призводить до відновлення клітинної ланки імунітету, усуває імунодефіцит, покращує гематологічні показники та прискорює термін одужання, за рахунок досягнення більш швидкого регресу клінічних проявів захворювання. Розроблено оптимальні схеми введення препарату «Нуклекс» у дорослих з коронавірусною інфекцією та її ускладненнями. Розроблений та апробований інноваційний метод лікування коронавірусних інфекцій у дорослих. Описано

відмінності гематологічних показників у дорослих з КВІ. Досліджено зміни деяких імунологічних показників: клітинної ланки та макрофагів при КВІ.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Хвороба Лайма: сучасні клініко-епідеміологічні, діагностичні та терапевтичні підходи». - ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2016.; інформаційні листи «Інновації в лікуванні гострих респіраторних вірусних інфекцій коронавірусної етіології у дорослих»; «Алгоритм дії лікаря при зверненні пацієнта з укусом кліща»; 7 статей у вітчизняних виданнях, 4 - в наукометричних виданнях, 2 тез на державному рівні, 2 тез на міжнародному рівні. Зроблено 20 доповідей на міжнародному рівні, 40 – на державному.

Медицина та соціальна ефективність. Отримані дані, на підставі аналізу клінічних, лабораторних, динамічних змін в показниках клітинного імунітету та фагоцитарної активності макрофагів, а також наявності асоційованої мікст-інфекції дозволили обґрунтувати показання до застосування противірусного та імуномодуючого засобу «Нуклекс», що призводить до відновлення клітинної ланки імунітету, усуває імунодефіцит, покращує гематологічні показники та прискорює термін одужання, за рахунок досягнення більш швидкого регресу клінічних проявів захворювання. Економічна ефективність: зменшення витрат на лікування.

Назва НДР: *«Аналіз роботи бригад екстреної медичної допомоги м. Києва за 3 роки (2016 – 2018 рр.) та виокремлення недоліків в роботі лікарських та фельдшерських бригад, причин смертності в присутності бригад та дододової летальності. Розробка міроприємств оптимізації навчально - педагогічного та лікувального процесу»*, № держреєстрації 0116U007541.

Керівник: професор Зозуля І.С., кафедра медицини невідкладних станів.

Термін виконання: 2016-2019 рр.

Наукові результати. Вивчені недоліки в роботі бригад екстреної(швидкої) медичної допомоги з виокремленням фельдшерських та лікарських бригад, а також смертності до приїзду бригад ЕМД та дододової летальності в лікувальних закладах. Розроблені міроприємства по покращенню надання допомоги бригадами ЕМД хворим і постраждалим в гострий період, по покращенню роботи станцій, Центрів ЕМД. Найбільш вагомими науковими результатами є вивчення недоліків роботи бригад ЕМД м.Києва у зв'язку зі скаргами зі сторони громадян, чергових лікарів Київської міської лікарні швидкої медичної допомоги, а також високим відсотком смертності в присутності бригад та дододової летальності. Удосконалення роботи бригад ЕМД на до- та ранньому госпітальному етапах.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Клінічні особливості молекулярно-генетичні та інші фактори ризику розвитку і перебігу інсультів у дітей». – Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2016. - 143 с.; національний підручник «Медицина невідкладних станів». - «Медицина», 2016. - 863 с.; навчальні посібники «Neurology: Clinical Cases». - Study guide. К.: ASP, 2016. – 96 р.; «Актуальні питання медицини невідкладних станів у практиці сімейного лікаря». – К.: Вид. Заславський О.Ю, 2016. - 122 с.; «Медицина невідкладних станів (збірник тестових завдань)». - Вінниця, 2016. - 248 с.; «Надання невідкладної допомоги пацієнтам із гострою серцево-судинною патологією». - Вінниця, 2016. - 88с.; «Вибрані лекції професора Зозулі І.С. з судинної патології головного мозку». - Вінниця, 2016. – 820 с.; 2 посібника в електронному вигляді «Медицина невідкладних станів (збірник тестових завдань)». - Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2016. - 248 с.; «Основні лекції професора Зозулі І.С. з судинної патології головного мозку». - Вінниця, 2016. - 840 с.; 2 методичні рекомендації: «Фактори ризику гострого ішемічного інсульту», «Хронічна ішемія головного мозку: оптимізація діагностики та

лікувальної»; 9 інформаційних листів, 4 статті у вітчизняних виданнях, 15 статей у наукометричних виданнях, 10 статей у міжнародних виданнях, 16 тез на державному рівні, зроблено 13 доповідей. Отримано 5 авторських свідоцтв на твір: «Основні етапи лікування хворих на мозковий інсульт» №67854; «Патогенетичне лікування хворих на мозковий інсульт на догоспітальному етапі» №67855; «Організація та надання медичної допомоги при гострих порушеннях мозкового кровообігу на догоспітальному та госпітальному етапах» №67993; «Диагностика и неотложная помощь при артериальной гипертензии и ее осложнениях» №68302; «Этапы оказания помощи больным на догоспитальном этапе при фибрилляции предсердий» №68303.

Медична та соціальна ефективність. Аналіз роботи бригад ЕМД м. Києва за трирічний період допоможе виокремити недоліки в роботі як лікарських, так і фельдшерських бригад. Ліквідація або зменшення помилок медичних працівників на догоспітальному етапі, що можуть бути і причиною смертності, на наш погляд, збільшать ефективність медичної роботи з хворими, зменшать кількість ускладнень в подальшому, а також зменшать відсоток показників дододової летальності.

НДР хірургічного факультету

Назва НДР: *«Удосконалення діагностики і лікування дегенеративних захворювань хребта і суглобів»*, № держреєстрації 0111U002410.

Керівник: професор Герцен Г.І., кафедра ортопедії і травматології № 1.

Термін виконання: 2011-2017 рр.

Наукові результати. Найбільш вагомим науковим результатом являється визначення особливостей виникнення динамічної, ортопедично-залежної компресії ХА в скалено-вертебральному трикутнику, яка має переважно міотеногенний характер. Це дозволило обґрунтувати патогенетичне обумовлений алгоритм інструментально-діагностичного пошуку і патогенетичне обґрунтованих методів хірургічного лікування. Розроблено алгоритм швидкого визначення необхідності хірургічного втручання на основі виділених доплерографічних патернів, що сприятиме диференційованому підходу до лікування пацієнтів з гемодинамічно-обумовленою патологією опорно-рухового апарату. Проведення хірургічного лікування у хворих з СКХА сприятиме регресу клінічної симптоматики у вигляді обмежувальних тонічно-больових контрактур, неврологічного дефіциту та профілактиці виникнення мозкових катастроф.

Наукова продукція. Надруковано 18 статей у наукометричних виданнях, 36 тез на державному рівні, 3 – на міжнародному рівні. Отримано патент на корисну модель «Спосіб МОС перепротезних переломів стегнової кістки після ендопротезування кульшового суглоба в умовах зниженої мінеральної щільності кісткової тканини» № 105496, свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Відкриття артерії людини – «DCZ»-артерії» №66740.

Медична та соціальна ефективність. Зниження часу непрацездатності на 16-19%, запобігання ускладнень і зниження інвалідності на 24 – 28%. Підвищення якості життя населення завдяки розробці засобів профілактики позиційної компресії ХА в побутових умовах, на роботі в офісах, у сфері виробництва, в навчально-методичній роботі, під час навчання та за кермом дорожньо-транспортних засобів, під час відпочинку і тренувань.

Назва НДР: *«Оцінка ефективності хірургічного лікування хворих з високоенергетичною травмою нижньої кінцівки»*, № держреєстрації 0114U002220.

Керівник: професор Анкін М.Л., кафедра ортопедії і травматології №2.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Проведено аналіз віддалених результатів остеосинтезу переломів шийки стегнової кістки у 46 хворих із 89 оперованих. Еталоном техніки втручання слугувала методика, рекомендована АО/ASIF (перша клінічна група). Було виявлено 21,7 % ускладнень (асептичний некроз головки стегнової кістки - у 6 пацієнтів та несправжній суглоб - у 4). При аналізі віддалених результатів у 38 пацієнтів другої групи (із 62 оперованих, яким було виконане хірургічне втручання з урахуванням принципів малоінвазивного металоостеосинтеза), встановлено, що асептичний некроз головки стегнової кістки спостерігався лише у 1 пацієнта, а післятравматичний остеоартроз – у 2 (тобто ускладнення мали місце у 7,9% обстежених). При застосуванні малоінвазивного остеосинтеза середня тривалість перебування в стаціонарі скоротилась до 3,7 (\pm 1) днів.

Наукова продукція. Надруковано 4 статті у вітчизняних виданнях, 5 – у наукометричних.

Медична та соціальна ефективність. Скорочення перебування в стаціонарі до 3,7 (\pm 1) днів. Зменшення післяопераційних ускладнень.

Назва НДР: «*Діагностика і лікування хворих з загальною та невідкладною хірургічною патологією з застосуванням інноваційних технологій*», № держреєстрації 0115U002166.

Керівник: професор Крижевський В.В., кафедра загальної та невідкладної хірургії.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Проведено вивчення проявів та патофізіологічних наслідків дефіциту ендогенного оксиду азоту при різних формах бешихи, проведення порівняльного аналізу ефективності NO-терапії в різні строки захворювання. Проведено аналіз, статистичну обробку клінічного матеріалу, визначено патогенетичні механізми розвитку захворювання в кожній окремо взятій з досліджуваних нозологій загальної та невідкладної хірургії, визначено пріоритетні напрямки розробки діагностично-лікувальних алгоритмів. Визначено оптимальний алгоритм застосування NO-терапії; розробляється програма та відбір режимів NO-терапії при лікуванні хворих з різними формами бешихи.

Наукова продукція. Надруковано 9 статей у наукометричних виданнях, 2 – у міжнародних, 6 тез на державному рівні, 6 – на міжнародному. Отримано 2 позитивних рішення на патенти.

Медична та соціальна ефективність. Зменшення інтенсивності місцевих симптомів, зменшення ускладнень, покращення лікування, скорочення термінів перебування в стаціонарі.

Назва НДР: «*Розробка організаційних та клінічних аспектів підвищення рівня безпеки пацієнтів в анестезіології та інтенсивній терапії*», № держреєстрації 0114U002223.

Керівник: професор Шлапак І.П., кафедра анестезіології та інтенсивної терапії.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Розроблено метод сегментарного контролю поширення анестетика за допомогою нейростимулятора при епідуральній анестезії/аналгезії. Підвищено ефективність селективного та повного блоку. Визначено шляхи досягнення пролонгованого селективного блоку сідничого нерва. Розроблено психосоматичну підготовку хворих, що готуються до гістеректомії. Розроблено метод безпечної антиноцицептивної протекції за допомогою епідуральної аналгезії на основі інтегрального гемодинамічного показника з урахуванням індивідуальної реакції

гемодинаміки хворого. Досліджено вплив зменшення дози анестетика при спінально-епідуральній анестезії/аналгезії на зменшення симпатичного блоку, гемодинаміку та керованість аналгетичного компонента. Розроблено метод керованої пролонгованої аналгезії шляхом селективної блокади сідничого нерва. Розроблено спосіб попередження токсичних реакцій на цемент під час протезування суглобу. Підвищено ефективність блоку плечового сплетення.

Наукова продукція. Оpubліковано навчальний посібник «Інфузійна терапія в практиці лікаря-ендокринолога». - К., 2016. – 294 с.; методичні рекомендації «Розробка, впровадження та сертифікація системи управління якістю відповідно до вимог ДСТУ ISO 13485 в організації, що виробляє/продає медичні вироби», 2016. – 123 с.; 10 статей у вітчизняних виданнях, 18 – у наукометричних, 3 - у міжнародних, 7 тез опублікованих на державному рівні, 6 – на міжнародному. Приймали участь у підготовці 3-х нормативних документів.

Медична та соціальна ефективність. Стабільна гемодинаміка, ефективне попередження больового синдрому, швидке відновлення перистальтики кишківника, зменшення частоти нудоти, блювання, тремтіння, негативного впливу анестезії на гемодинаміку протягом оперативного втручання, підвищення чутливості судинного русла до інфузійної терапії та симпатоміметиків, забезпечення високої керованості анестезії за тривалістю, висотою блоку, глибиною анестезії під час та після операції.

Назва НДР: «*Розробка режимів та способів застосування технології електрозварювання м'яких живих тканин для здійснення втручань на кишечнику*», № держреєстрації 0115U005362.

Керівник: доцент Подпратов С.С., кафедра торакальної хірургії та пульмонології.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Встановлена послідовність перетворень тканини кишки в анастомозі під впливом різних електрозварних імпульсів під час формування електрозварного з'єднання. Прогнозування глибини перетворень тканини кишки в анастомозі під впливом різних електрозварних імпульсів під час формування електрозварного з'єднання є передумовою створення медико-технічних умов автоматизованого режиму електрозварного з'єднання стінок кишки.

Наукова продукція. Надруковано 2 тез на державному рівні, 1 – на міжнародному. Зроблено 7 доповідей.

Медична та соціальна ефективність. Розробка та впровадження нового типу з'єднання відрізків кишки у анастомозі з застосуванням електрозварювання знизить ризик ускладнень анастомозу, об'єктивно притаманних створеним традиційними методами анастомозам, що призведе до зменшення кількості звичних післяопераційних ускладнень, витрат на їх лікування, та в подальшому – зменшення кількості накладення кишкових стом.

Назва НДР: «*Клінічне та експериментальне обґрунтування діагностики, лікування та профілактики рефракційних, дистрофічних, травматичних і запальних захворювань органа зору*», № держреєстрації 0116U 002821.

Керівник: професор Риков С.О., кафедра офтальмології.

Термін виконання: 2016-2020 рр.

Наукові результати. Вперше встановлено, що в Україні 32,1% осіб, яким показано хірургічне лікування катаракти та 19,7% осіб, яким показана комбінована операція з приводу глаукоми в поєднанні з катарактою, мають вихідний роговковий астигматизм 1,0 дптр. та більше. У 39,5% відзначається астигматизм зворотнього типу.

На підставі показників гостроти зору, змін оптичної щільності макулярного пігменту та мікроструктури макули хворих з сухою формою вікової макулярної дистрофії порівняно ефективність консервативної та низькоенергетичної світлової терапії. На підставі показників гостроти зору, товщини сітківки в fovea та мікроструктури макули хворих з ексудативною формою вікової макулярної дистрофії порівняно ефективність анти-VEGF терапії та її поєднання з низькоенергетичною світловою терапією. Вперше науково обґрунтована та розроблена методика профілактики та корекції післяопераційного рогівкового астигматизму зворотнього типу при одномоментному хірургічному лікуванні катаракти та глаукоми методом факотрабекулотомії, що включає варіювання місця положення рогівкового тунельного розтину або виконання додаткового рогівкового тунельного проти розтину. Виявлено, що низькоенергетична світлова терапія підвищує оптичну щільність макулярного пігменту у хворих з сухою формою ВМД.

Наукова продукція. Надруковано 2 методичні рекомендації: «Кератоконус. Сучасні погляди на діагностику та лікування», 2016. – 27 с., «Анестезіологічне забезпечення оперативних втручань в офтальмології», 2016. – 25 с.; 9 статей у вітчизняних виданнях, 20 – у наукометричних виданнях, 3- у міжнародних; 17 тез на державному рівні, 6 тез на міжнародному рівні. Отримано 2 патенти на корисну модель: «Спосіб формування опорно-рухової культу очного яблука з дотравматичним розміром», №104732 «Спосіб формування опорно-рухової культу при енуклеоевісцерації», №104888. Приймали участь у розробці 2 нормативних документів.

Медична та соціальна ефективність. Розроблені та впроваджені в практику методи діагностики та лікування порушень оптичної системи ока мають значущу медичну та соціальну ефективність. Акомодуючий кришталик має великі переваги над іншими кришталиками, так як пацієнт має змогу мати досить велику гостроту зору як вдалечінь, так і зблизька без корекції. Це має як теоретичне, так і практичне значення, бо відкриває напрямок до пошуку нових моделей ІОЛ та підвищує якість реабілітації хворих на катаракту. Метод лікування ексудативної форми вікової макулярної дистрофії анти-VEGF препаратами з проведенням низькоенергетичної світлової терапії підвищує зорові функції у даної категорії хворих.

Назва НДР: *«Прогнозування післяопераційних ускладнень та метафілактика сечокам'яної хвороби у хворих з метаболічним синдромом»*, № держреєстрації 0116U007634.

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Возіанов С.О., кафедра урології.

Термін виконання: 2016-2021 рр.

Наукові результати. Створення діагностично-лікувальних алгоритмів допомоги хворим із нефролітіазом та супутнім метаболічним синдромом. Пропонуються метафілактичні заходи після звільнення сечових шляхів хворих від каменів. Аналіз клінічних даних дозволяє скласти та впроваджувати до практичної медицини методики, що дають змогу зменшити ризик розвитку післяопераційних ускладнень та кількість рецидивного каменеутворення. Розробляються показання для використання різних методів усунення каменів сечової системи у хворих з метаболічним синдромом. Використання нового підходу до застосування малоінвазивних методів підвищує ефективність малоінвазивних технологій видалення каменів та зменшує кількість розвитку післяопераційних ускладнень.

Наукова продукція. Надрукована монографія «Геріатрична урологія» (посібник для студентів вищих мед. навч. закладів). - К., 2016.- 95 с.; підручник «Urology: textbook for students of higher educational institutions». - Nova Knyha – 2016, p.400.; 2 статті у

вітчизняних виданнях, 20 статей у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному виданні; 2 тез на державному рівні, 1 – на міжнародному рівні. Отримано 2 патенти на корисну модель: «Спосіб бездренажної перкутанної нефролітотрипсії» №111092, «Спосіб повністю бездренажної перкутанної нефролітотрипсії» №111093.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Підвищення ефективності малоінвазивних технологій видалення каменів, зменшення рівня розвитку післяопераційних ускладнень та частоти рецидивів нефролітіазу у віддаленому післяопераційному періоді, що, в свою чергу, призведе до зменшення кількості ліжкоднів, зменшенню перебування хворого у стані тимчасової та стійкої непрацездатності, зменшить кількість випадків інвалідизації в цій групі хворих.

Назва НДР: «*Інноваційні технології лікування опіків та їх наслідків*», № держреєстрації 0115U005714.

Керівник: професор Козинець Г.П., кафедра комбустіології та пластичної хірургії.

Термін виконання: 2016-2018 рр.

Наукові результати. Використання превентивних, органозберігаючих та первинно-відновних втручань дає можливість уникнути незадовільних результатів лікування у хворих з глибокими дермальними опіками, знизити кількість незадовільних результатів у постраждалих з субфасціальними ураженнями та скоротити терміни початку реконструктивних операцій з 4-6 міс. Запропонована комплексна програма сприяє покращенню перебігу ранового процесу, зменшенню вираженості запального процесу та рівня ендогенної інтоксикації. Краще приживлення шкірних трансплантатів та їх функціональна перебудова відбувається при пересадці клаптів на висічену ранову поверхню, а активність місцевих запальних реакцій та утворення сполучної тканини значно зменшується через 4-6 міс. після травми. Показаний позитивний вплив застосування культивованих мультипотентних МСК на процеси епітелізації опікової рани, а також на ступінь і швидкість приживлення шкірного лоскута при проведенні аутодермопластики. Визначені показання і протипоказання щодо трансплантації клітин застосування культивованих мультипотентних МСК. Визначені показники ефективності застосування культивованих мультипотентних МСК. Оперативні втручання доцільно виконувати у ранні (2-10 доба) та більш пізні (11-20 доба) терміни. Закриття ранового дефекту, дном якого є васкуляризовані тканини, можливо з використанням методів вільної шкірної пластики. Залучення в процес глибоких анатомічних структур потребує застосування клаптевих методів пластики, які дозволяють здійснити ревазуляризацію пошкоджених структур та відновити їх функцію. Застосування трансфузійної та еферентної терапії, як засобу корекції загальних порушень гомеостазу при опіковій травмі, сприяє зменшенню рівня ендогенної інтоксикації та накопиченню аутоагресивних речовин, що дозволяє підтримувати організм постраждалого на компенсованому та субкомпенсованому рівні в гострому періоді травми, створювати умови для проведення повторних втручань через 24-48 годин і виконувати висічення некрозу та ран в різні строки.

Наукова продукція. Надруковано Національний підручник «Військова хірургія». - Одеса: ОНМедУ, 2016.- 416с.; 2 методичних рекомендацій: «Організація і тактика хірургічного лікування травматичних ампутацій та важких травм верхньої та нижньої кінцівок». – К., 2016. - 46с., «Клінічне застосування обробки поверхні імплантатів адаптуючою композицією для поліпшення їх біосумісних властивостей у реконструктивно-відновлювальній хірургії». – К., 2016. - 22с.; 3 тез на державному рівні, 2 – на міжнародному; 1 стаття у наукометричному виданні.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Розроблена система хірургічного лікування термічних уражень верхніх кінцівок та їх наслідків, що включає ранні операції у гострий період травми, лабораторний моніторинг місцевих та загальних порушень, нові технології та методи оперативних втручань у період реконвалесценції дозволяє поліпшити результати лікування у 1,3 рази, знизити кількість деформацій у 1,7 рази та зменшити інвалідизацію хворих у 2,3 рази. Застосування культивованих мультипотентних МСК підвищує ступені приживлення шкірного трансплантату та епітелізації опікової рани в осередках трансплантата на 10-й день після аутодермопластики.

Назва НДР: *«Особливості динаміки клінічного перебігу, діагностики та лікування забоїв головного мозку»*, № держреєстрації 0114U002219.

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Поліщук М. Є., кафедра нейрохірургії.

Термін виконання: 2016-2019 рр.

Наукові результати. Вперше проаналізовано демографічні та клінічні особливості із прогресуванням забою головного мозку та на основі отриманих даних планується створити рекомендації для ведення даної групи пацієнтів. Розуміння клінічного значення ВГПЗ та його вплив на лікування пацієнтів із ЧМТ є вкрай важливим, тому що не всі пацієнти з радіологічною прогресією клінічно погіршуються або вимагають хірургічного втручання. Розробка стандартів, які спрямовані на діагностику характеру ЧМТ (а саме групи хворих з високим ризиком вторинних ускладнень, основна з яких ВГПЗ), що дозволить раціонально використати наявні ресурси в медичній галузі (відповідних консультантів та застосування нейровізуалізуючих методик). Планується встановити вплив порушень коагуляційних параметрів, які часто реєструються в травмованих пацієнтів, на появу геморагічної прогресії у хворих з ЧМТ. Виявити фактори ризику та групу із високим ризиком ВГПЗ.

Наукова продукція. Надруковано 1 тези на державному рівні.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Зменшення випадків хірургічного лікування, покращення результатів хірургічного лікування, покращення діагностики ЧМТ; прискорення періоду післяопераційної реабілітації та повернення працездатності пацієнтам; скорочення терміну перебування хворих в стаціонарі.

НДР терапевтичного факультету

Назва НДР: *«Поетапна медико-соціальна реабілітація осіб з довготривалими психічними захворюваннями»*, № держреєстрації 0114U002219.

Керівник: професор Кузнецов В.М., кафедра психіатрії, психотерапії та медикої психології.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Вперше у вітчизняній психіатрії розроблено і впроваджено у клінічну практику метод диференційованої комплексної ФДО у хворих на шизофренію, психотичні розлади з депресивно-параноїдною симптоматикою та обсесивно-компульсивний розлад. Вперше проведено порівняльний аналіз частот представленості широкого кола складових ФДО у пацієнтів хворих на шизофренію, психотичні розлади з депресивно-параноїдною симптоматикою та обсесивно-компульсивний розлад задля визначення ризику формування рецидиву психотичних епізодів та для встановлення маркерів-мішеней лікувально-реабілітаційних заходів. Вперше проведено дослідження особливостей діагностики порушень когнітивної та емоційної сфер у хворих на

шизофренію та рекурентну депресію з визначення основних напрямків у реабілітації та профілактики прогресивного перебігу цих порушень у даного контингенту пацієнтів, що потребує проведення поетапної реабілітації. Вперше буде запропонована програма медико-соціальної реабілітації осіб, які отримують стаціонарну чи амбулаторну психіатричну допомогу, враховуючи клініко-патопсихологічні, соціально-середовищні, демографічні та десоціалізуючі фактори.

Наукова продукція. Надруковано 2 статті у вітчизняних виданнях, 2 статті у наукометричних виданнях, 1 тези на державному рівні.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Поліпшення якості надання ефективною та адекватною за обсягом спеціалізованої психіатричної допомоги в стаціонарних та амбулаторних умовах, а також зменшення економічного навантаження витрат щодо лікування психічно хворих.

Назва НДР: *«Вивчення ефективності структурно-модифікуючих та гіпоурикемічних препаратів у лікуванні пацієнтів на остеоартроз з синдромом гіперурикемії»*, № держреєстрації 0114U002217.

Керівник: академік НАМН України, професор Коваленко В.М., кафедра терапії і ревматології.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Вперше встановлено взаємозв'язки між більш тяжким перебігом остеоартрозу та наявністю гіперурикемії за показниками ВАШ, індексів WOMAC та Лекена, ураженням більшої кількості суглобів (переважав поліостеоартроз за відсутності моноартрозу), вищою стадією рентгенологічного процесу. Вперше виявлений плейотропний ефект діацереїну на вуглеводний обмін (зниження глюкози) та пуриновий обмін (зниження сечової кислоти). Розроблено і впроваджено в практику визначення рівня сечової кислоти для оцінки та прогнозу перебігу остеоартрозу при супутній гіперурикемії та для диференційованого вибору лікування структурно-модифікуючими та гіпоурикемічними препаратами.

Наукова продукція. Надруковано 1 тези на міжнародному рівні, 1 стаття у вітчизняному виданні, 21 стаття у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному. Отримано патент на корисну модель «Спосіб контролю за ефективністю терапії у хворих на запальні артропатії з супутніми захворюваннями» №107904.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Скорочення перебування пацієнтів на стаціонарному лікуванні, скорочення собівартості лікування за рахунок попередження витрат на передчасне ендопротезування суглобів, більш значиме відновлення функції суглобів та поліпшення якості життя у хворих на остеоартроз та гіперурикемію за рахунок вираженої протизапальної та структурно-модифікуючої дії діацереїну та зниження рівня сечової кислоти сироватки крові.

Назва НДР: *«Вивчення сучасних методів діагностики наявності мажорних та мінорних алергенів, аутоімунних процесів при алергічних захворюваннях та імунопатологічних станах; імуномодельюча та алергенспецифічна імунотерапія»*, № держреєстрації 0115U002162.

Керівник: професор Кузнецова Л.В., кафедра клінічної імунології та алергології.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Вперше описано вплив гельмінтів на перебіг ЦАР. Вперше виявлено кореляцію між ЕКБ, еозинофілами, загальним IgE у пацієнтів ЦАР з супутнім гельмінтозом. Вперше описана вираженість шкірних тестів у пацієнтів із ЦАР з супутнім гельмінтозом в порівнянні із ЦАР без гельмінтів. Вперше описано вплив

гельмінтів на імунну систему в залежності від стадії розвитку паразита (життєвого циклу). Вперше застосовується метод молекулярної алергології для відбору пацієнтів для АСІТ при ЦАР причинними алергенами. Вперше описано переважання мажорних і мінорних компонентів алергенів у пацієнтів ЦАР з супутнім гельмінтозом. Вперше представлені алгоритми діагностики та лікування пацієнтів із ЦАР з супутнім гельмінтозом. Розроблено діагностичні алгоритми та тактика лікування пацієнтів із ЦАР з супутнім гельмінтозом.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Актуальні питання алергології в практиці сімейного лікаря». - К.: Видавець Заславський О.Ю., 2016. – 324 с. (Серія «Сімейна медицина»); 3 тез на державному рівні, 11 статей у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному виданні. Отримано 7 патентів на корисну модель «Спосіб діагностики дисфункції ендотелію у хворих на стабільну ішемічну хворобу серця» № 104202, «Спосіб діагностики багатосудинного коронарного ураження у хворих на стабільну ішемічну хворобу серця» № 104203, «Спосіб диференційної діагностики крупновогнищового від дрібновогнищового інфаркту міокарда» № 104205, «Спосіб діагностики складних стенозів коронарних судин у хворих на стабільну ішемічну хворобу серця» № 104207, «Спосіб діагностики багатосудинного ураження серця у хворих на стабільну ішемічну хворобу серця» № 104208, «Спосіб прогнозування розвитку гострого коронарного синдрому у хворих на стабільну ішемічну хворобу серця» № 104711, «Спосіб прогнозування розвитку гострого коронарного синдрому у хворих на стабільну ішемічну хворобу серця» № 104713, отримано патент на винахід «Спосіб віднесення до групи високого ризику пацієнтів з хронічною серцевою недостатністю» № 111796.

Медична та соціальна ефективність. Вивчення клініко-імунологічних особливостей ЦАР на тлі гельмінтозу, спектру причинно-значущих алергенів за допомогою методів молекулярної алергодіагностики дає можливість краще і на більш ранніх стадіях діагностувати таке поєднання. Комплексний підхід до використання фармакотерапії та специфічної алергоімунотерапії у хворих на ЦАР з гельмінтозом дає можливість підвищити ефективність їх лікування, профілакувати загострення ЦАР, контролювати перебіг захворювання.

Назва НДР: «Клініко-патогенетичні аспекти діагностики і лікування судинних та нейродегенеративних захворювань нервової системи», № держреєстрації 0114U002214.

Керівник: професор Головченко Ю.І., кафедра неврології №1.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Було встановлено, що в осіб з початковими проявами ХІМ збільшення віку асоціювалося із підвищеним навантаженням діаст. артеріального тиску (АТ) у активний період часу. Виявлено, що важливим показником для формування структурного ураження при початкових проявах хронічної ішемії мозку (ХІМ) були показники навантаження систолічним АТ у пасивний період доби, знову ж показник, який доступний лише під час добового моніторингу АТ (ДМАТ). У більше ніж 50% пацієнтів з початковими проявами ХІМ без структурного ураження головного мозку було виявлено підвищення швидкості наростання сист. АТ більше 55 мм.рт.ст. у ранкові години, що свідчило про необхідність контролю цього показника з метою раннього діагностування ХІМ. Доцільно проводити моніторинг АТ у пасивний період доби у пацієнтів з судинними факторами ризику з метою ранньої діагностики АГ і ураження органів-мішеней, а саме головного мозку. Особливу увагу слід приділяти сист. АТ вночі та діаст. АТ вдень, варіабельності сист. АТ, ПАТ та середньому ПАТ.

Наукова продукція. Надруковано 2 монографії: «Расстройства спектра аутизма у детей с дефицитом фолатного цикла». -К., 2016. – 136 с.; «Малі імунodefіцитні хвороби». - К., 2015. – 460 с.; 2 навчальний посібники: «Неврологія у питаннях і відповідях». – К., 2016. – 66 с., «Експертна непрацездатність в невропатології, методологія формулювання діагнозу, профілактика інвалідності, принципи реабілітації». – К.: ТОВ «Інпрес», 2015. – 668 с.; 11 статей у вітчизняних виданнях, 24 статті у наукометричних виданнях, 2 статті у міжнародних виданнях.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Покращення профілактики хронічних цереброваскулярних захворювань та ГПМК, здебільшого в осіб працездатного віку, що зрештою зменшить витрати на лікування, частоту та термін госпіталізації та непрямі витрати внаслідок відсутності на робочому місці через хворобу працюючих осіб.

Назва НДР: «*Дослідження клінічної ефективності лікарських засобів у хворих з поєднаною патологією (захворювання серцево-судинної системи, органів дихання, системи травлення, нирок у поєднанні з цукровим діабетом та захворюваннями щитоподібної залози)*», № держреєстрації 0114U002222.

Керівник: професор Швець Н.І., кафедра терапії.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Вперше встановлено, що хворим на артеріальну гіпертензію, поєднану з тиреотоксикозом, у порівнянні з пацієнтами з гіпертонічною хворобою, властиве підвищення добового рівня систолічного артеріального тиску переважно за рахунок денних показників та недостатнє його зниження вночі, яке супроводжується підвищенням варіабельності переважно в денний час, що призводить до збільшення індексу часу гіпертензії та частки несприятливих типів добового профілю АТ, асоціюється з дилатацією порожнин серця (найбільше лівого передсердя), переважанням діастолічної дисфункції за типом порушення релаксації, а також розвитком гіпертрофії лівого шлуночка за концентричним та ексцентричним типами. Вперше визначено, що наявність морфологічної форми багатовузлового токсичного зобу у пацієнтів з тиреотоксикозом асоціюється з більшою кількістю серцево-судинних порушень (розвитком кардіоміопатій, фібриляції передсердь, серцевої недостатності), ніж морфологічна форма дифузного токсичного зобу. Вперше доведено, що призначення кверцетину у складі комплексної терапії у хворих на артеріальну гіпертензію, поєднану з тиреотоксикозом, сприяє достовірному покращенню систолічної і діастолічної функції лівого шлуночка, а також зменшенню розміру лівого передсердя, суттєвому регресу гіпертрофії лівого шлуночка, зниженню частоти серцевих скорочень, що дозволяє зменшити кількість аритмічних ускладнень і попередити розвиток серцевої недостатності у цієї категорії хворих.

Наукова продукція. Надруковано 2 методичні рекомендації: «Вказівки з діагностики, лікування і профілактики негоспітальної пневмонії у військовослужбовців Збройних Сил України». - К., 2016, 30 с.; «Вказівки з діагностики та інтенсивної терапії гострого респіраторного дистрес-синдрому у військовослужбовців». - К., 2016, 30 с.; 6 тез на державному рівні, 3 статті у вітчизняних виданнях, 3 – у наукометричних виданнях, 2 статті у міжнародних виданнях. Отримано 2 патенти на винахід: «Спосіб діагностики функціонального стану міокарда векторкардіографічним методом» № 110439, «Спосіб хірургічного лікування постраждалих з вогнепальними переломами довгих кісток кінцівок» № 105532.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Покращилась діагностика серцево-судинних порушень у хворих на артеріальну гіпертензію, поєднану з ТТ і різними морфологічними формами зобу, підвищилась ефективність антигіпертензивної

терапії у цих пацієнтів, скоротились терміни стаціонарного лікування та непрацездатності.

Назва НДР: «*Оптимізація алгоритмів діагностики, лікування хронічних дерматозів, новоутворень шкіри та інфекцій, що передаються статевим шляхом з урахуванням впливу фонових патологій, соціальних факторів та чинників довкілля*», № держреєстрації 0115U002359.

Керівник: професор Літус О.І., кафедра дерматовенерології.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. На основі відбору найінформативніших і прогностично значимих показників розширеного клінічного, лабораторного загальноклінічного, біохімічного, імунологічного, гістоморфологічного досліджень хворих був створений діагностичний алгоритм хронічних рецидивуючих папульозних дерматозів, розроблені класифікація й виділені основні прогностичні варіанти клінічного перебігу цих дерматозів. Впроваджена система оцінки лінійної й об'ємної швидкості кровообігу шкіри. Розроблено метод епігенетичного культивування аутологічних фібробластів людини. Досліджено експресію проколагена 1-го типу в шкірі людини, обробленого аутологічною PRP і встановлено, що PRP стимулює експресію проколагену 1-го типу в шкірі людини і сприяє ефекту відновлення шкіри. Вперше проведено співставлення та проаналізований рівень ІЛ-2 та ІЛ-4 в різних вікових групах хворих на АД. Вперше визначені аутоантитіла до мозкових антигенів: основного білка мієліна, білка S-100, нейроспецифічної енолази, загального людського мозкового антигена, що дає підставу оцінити роль вказаних антитіл в реалізації свербіжу при АД. Встановлені об'єктивні показання та проведена фотодинамічна терапія хворим на базально-клітинний рак шкіри. Вироблено диференційований алгоритм корекції судинних невосів.

Наукова продукція. Надрукована монографія «Трихология. Второе издание, дополненное и переработанное». - К.: Изд-во 2016. – 276 с.; 2 навчальних посібника: «Спадкові захворювання шкіри». – К., «Грамота», 2016. - 96 с.; «Клинические лекции по дерматовенерологии, косметологии и эстетической медицине». - Т.4. - Просвіта (Запорожье), 2016; 2 інформаційні листи: «Розробка та впровадження локального протоколу надання медичної допомоги хворим на актинічний кератоз» №146/16; «Розробка та впровадження локального протоколу надання медичної допомоги хворим на інтраепідермальну карциному шкіри» №147/16; 21 тези на державному рівні, 1 - на міжнародному, 48 статей у вітчизняних виданнях, 11 – у наукометричних, 6 – у міжнародних. Отримано 2 патенти на корисну модель: «Спосіб епігенетичного культивування аутологічних дермальних фібробластів людини» №110281; «Спосіб діагностики новоутворень шкіри» №100548.

Медична та соціальна ефективність. Створений діагностичний алгоритм хронічних рецидивуючих папульозних дерматозів, розроблені класифікація й виділені основні прогностичні варіанти клінічного перебігу псоріазу дозволить з використанням уже відомих методів розробити й впровадити в практику патогенетично обґрунтовані й ефективні схеми лікування хворих. Своєчасна комплексна діагностика СН та диференційований підхід до лікування дозволяють скоротити економічні витрати на лікування та покращити якість життя пацієнтів. Створений алгоритм лікування хворих на базально-клітинний рак шкіри з урахуванням індивідуальних факторів ризику прогресії дозволить із використанням уже класичних методів впровадити в практику патогенетично обґрунтовані й ефективні схеми лікування хворих. Розроблений алгоритм корекції вікових змін шкіри, що включає клітинні та лазерні технології дозволить значно підвищити якість надання медичної допомоги хворим та якість їхнього життя.

Назва НДР: «Удосконалити та розробити методи лікування пацієнтів з хронічною хворобою нирок», № держреєстрації 0114U002216.

Керівник: професор Іванов Д.Д., кафедра нефрології та нирковозамісної терапії.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Вперше встановлено взаємозв'язок між більш низьким рівнем ШКФ, високим вмістом цистатіну С і рівнем сечової кислоти в сироватці крові пацієнтів з хронічною хворобою нирок, яка розвинулась на тлі цукрового діабету 2-го типу, артеріальної гіпертензії у поєднанні з уратною нефропатією. Корекція гіперурикемії/гіперурикозурії у пацієнтів з уратною нефропатією із супутньою патологією (ЦД 2-го типу, АГ) призводить до нормалізації обмінних процесів, покращення ШКФ і зменшення рівня екскреції альбуміна. Отримані результати визначили перспективу і доцільність застосування комплексної гіпоурикемічної терапії для корекції гіперурикемії/гіперурикозурії при уратній нефропатії при супутніх ЦД і АГ не тільки з метою покращення обмінних процесів, але і з метою покращення функціонального стану нирок, мінімізації і усунення ризик факторів прогресування хронічної хвороби нирок, серцево-судинних ускладнень. З метою диференційованого вибору лікування у хворих на цукровий діабет 2-го типу, артеріальну гіпертензію з хронічною хворобою нирок рекомендовано визначення рівня сечової кислоти сироватки крові, швидкості клубочкової фільтрації, рівня цистатіну С. З метою корекції гіперурикемії/гіперурикозурії, покращення функціонального стану нирок, мінімізації і усунення ризик факторів прогресування хронічної хвороби нирок при уратній нефропатії при супутніх ЦД 2-го типу і АГ доцільно застосовувати комплексну гіпоурикемічну терапію (фебуксостат у поєднанні з фітодіуретиком). Розроблено і впроваджено в практику визначення рівня сечової кислоти для діагностики і комплексної корекції гіперурикемії/гіперурикозурії у пацієнтів з уратною нефропатією із супутньою патологією (ЦД 2-го типу, АГ).

Наукова продукція. Надруковано 5 статей у вітчизняних виданнях, 15 статей у наукометричних виданнях, 1- у міжнародному виданні; 4 тези на державному рівні, зроблено 4 доповіді. Отримано 6 патентів на корисну модель: «Спосіб оцінки гіперкоагуляції крові» №104067, «Спосіб оцінки прогнозування ефективності візкосапиментарної терапії при остеоартрозі колінного суглоба» №104070, «Спосіб прогнозування ускладнень лікування препаратом стронцію» №104072, «Спосіб діагностики токсичної нефропатії» №104069, «Спосіб оцінки стану гомеостазу організму» №104071, «Спосіб прогнозування токсичної променевої нефропатії у хворих на рак легені» №111520.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Запропонована комплексна корекція гіперурикемії/гіперурикозурії у пацієнтів з уратною нефропатією із супутньою патологією (ЦД 2-го типу, АГ) може бути застосована з метою гальмування прогресування хронічної хвороби нирок, зменшення перебування пацієнтів на лікарняному ліжку, збільшення додіалізного періоду хронічної хвороби нирок і відповідно в перспективі зменшення затрат на замісну ниркову терапію.

Назва НДР: «Дослідити метаболічні та гормональні зміни у чоловіків молодого віку з вродженими формами гіпогонадізму з метою оптимізації лікування порушень репродуктивної функції», № держреєстрації 0113U002214.

Керівник: академік НАМН України, професор Тронько М.Д., кафедра ендокринології.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Обґрунтування ефективного методу тестостеронзамісної терапії у молодих чоловіків з вперше виявленими вродженими класичними формами гіпогонадізму, з метою корекції метаболічних порушень. Отримані попередні дані свідчать про більш високу ефективність замісної терапії моноефіром тестостерону пролонгованої дії. Будуть визначені оптимальні методи тестостерон-замісної терапії у молодих чоловіків з вперше виявленими вродженими класичними формами гіпогонадізму.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Клінічна ендокринологія дитячого та підліткового віку». – К., «Бібліотека «Здоров'я України», 2016. - 708с.; 2 інформаційних листи: «Удосконалення лікування ендокринної офтальмопатії» №167-2016, «Профілактика розвитку цукрового діабету 2-го типу в осіб із виявленими порушеннями рівня глюкози крові, що відповідають категоріям предіабету» №169-2016; 18 статей у наукометричних виданнях, 5 тез на міжнародному рівні, 5 статей у міжнародних виданнях. Отримано 2 патенти на корисну модель: «Спосіб оцінки ризику наявності цукрового діабету» №105926, «Спосіб виявлення порушень сперматогенезу у чоловіків, хворих на рак щитовидної залози, після радіойодтерапії» №108471, 2 позитивних рішення на отримання патентів.

Медична та соціальна ефективність. Визначення оптимальних підходів до тестостеронзамісної терапії у молодих чоловіків з вперше виявленими вродженими формами гіпогонадізму з метою підвищення ефективності лікування. Підвищення ефективності андрогензамісної терапії у чоловіків з вродженими класичними формами гіпогонадізму можливо шляхом визначення оптимальних підходів до її призначення. Препарати тестостерону для довготривалого лікування потрібно призначати у дозах, які дозволять утримувати рівні тестостерону у гонадних межах, що призведе до покращення метаболічних параметрів, статевої функції та якості життя в цілому.

Назва НДР: *«Оцінка ризику рецидивуючого перебігу та розробка шляхів профілактики пароксизмальних тахіаритмій при тривалому спостереженні»*, № держреєстрації 0114U002466.

Керівник: професор Жарінов О.Й., кафедра функціональна діагностика.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Здійснена оцінка клінічних характеристик у пацієнтів з ВВФП, визначені предиктори перебігу ВВФП, формування ускладнень при короткочасному спостереженні. Виявлено суттєві відмінності клінічних симптомів, супутніх хвороб і гемодинамічних показників у хворих з минулими формами ФП і ВВФП у реальній клінічній практиці. Пацієнти з першим епізодом пароксизмальної ФП характеризуються старшим віком, вираженішими змінами структурно-функціонального стану лівих камер серця і вищим рівнем ризику емболічних ускладнень, порівняно з хворими з персистуючою ФП. Встановлені особливості перебігу різних форм ФП повинні враховуватися при здійсненні стратифікації ризику ускладнень та визначенні оптимальної тактики антиаритмічної й антитромботичної терапії у хворих з першим епізодом ФП.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Основи електрокардіографії». – К.: Медицина світу, 2016. - 240 с.; інформаційни лист «Спосіб прогнозування виникнення ускладнень у пацієнтів після аортокоронарного шунтування залежно від появи фібриляції передсердь у ранньому післяопераційному періоді». – 2016; 4 тези на державному рівні, 4 статті у вітчизняних виданнях, 10 статей у наукометричних виданнях, 5 статей у міжнародних виданнях. Приймали участь в розробці 2-х нормативних документів.

Медична та соціальна ефективність. Результати дослідження дозволять проводити активну профілактику тромбоемболічних ускладнень у хворих з ВВФП.

Назва НДР: «*Запобігання надсмертності хворих високого кардіоваскулярного ризику шляхом модифікації заходів первинної та вторинної профілактики серцево – судинних захворювань в Україні*», № держреєстрації 0116U007635.

Керівник: професор Долженко М.М., кафедра кардіології.

Термін виконання: 2016 – 2020 рр.

Наукові результати. Вивчення поширеності найбільш значимих факторів ризику (маркери, індикатори), що впливають на ризик формування кардіоваскулярного ризику та його прогресування з подальшим збільшенням надсмертності. Створення описових моделей прогресування надсмертності з урахуванням значимості факторів ризику. Обґрунтування напрямків та обсягів первинної та вторинної профілактики насмертності хворих високого кардіоваскулярного ризику з урахування значимості факторів ризику. Розробка рекомендацій для створення регіональних програм профілактики хвороб органів системи кровообігу з урахуванням впливу ендемічних та екологічних факторів ризику на підставі аналізу результатів проведених досліджень та джерел доказової медицини. Запровадження та оцінка результатів профілактичної ефективності розроблених програм профілактики. Розробка рекомендацій для створення клінічних протоколів первинної та вторинної профілактики надсмертності у хворих високого кардіоваскулярного ризику. Визначення реальної картини відповідно впровадженим рекомендаціям по первинній та вторинній профілактиці. Обґрунтування напрямків та обсягів первинної та вторинної профілактики, превентивної терапії для хворих із ІХС, як широко поширеної хвороби системи кровообігу та її ускладнень. Порівняти діагностичні та терапевтичні стратегії у пацієнтів з встановленою ІХС і тих, у кого спостерігається високий ступінь ризику розвитку серцево-судинних захворювань.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Вроджені вади серця і вагітність». – Вид-во: "Наукова Думка", 2016. - 168 с.; «Актуальні питання серцево-судинних хвороб у практиці сімейного лікаря». – Вид-во «Заславський», 2016. -412 с.; 3 тез на державному рівні, 2 - на міжнародному рівні, 11 статей у вітчизняних виданнях, 19 статей у наукометричних виданнях, 6 – у міжнародних.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Практичне запровадження розроблених програм профілактики та клінічних протоколів і настанов сприятиме підвищенню рівня кардіологічного здоров'я, запобігання надсмертності хворих високого кардіоваскулярного ризику шляхом модифікації заходів первинної та вторинної профілактики серцево-судинних захворювань та скорочення витрат, пов'язаних з втратою працездатності у хворих із ІХС, як широко поширеної хвороби системи кровообігу.

НДР педіатричного факультету

Назва НДР: «*Профілактика та лікування ускладнень анестезії та інтенсивної терапії у дітей*», № держреєстрації 0116U002037.

Керівник: професор Біляєв А.В., кафедра дит. анестезіології та інтенсивної терапії.

Термін виконання: 2016-2020 рр.

Наукові результати. Охарактеризований алгоритм використання досліджених біомаркерів для детального аналізу стану дитини із ССЗВ і сепсисом. Довели клінічну ефективність на прикладі використання прокальцитонін-орієнтованої антибактеріальної

терапії. Вперше буде проведено комплексну оцінку морфофункціонального стану слизової оболонки шлунково-кишкового тракту дітей з рН-моніторингом кислотності шлункового соку та інфрачервоною спектрометрією м'яких тканин. Буде удосконалений алгоритм профілактики та лікування "стресових" виразок, залежно від віку, вихідного стану шлунково-кишкового тракту, типу оперативного втручання та анестезіологічного забезпечення. Дані дослідження поглиблюють знання ланок патогенезу стресових змін слизової оболонки травного тракту і якість лікування та профілактику ускладнень. Запропонований алгоритм прокальцитонін-орієнтованої антибактеріальної терапії. Доведено, що його впровадження зменшує летальність у дітей із сепсисом в критичному стані на 3,8 %. Визначені певні медіатори запалення та їх рівні в крові, що характерні для ускладненого перебігу сепсису у дітей. Науково обґрунтовані показники клітинного імунітету, що дозволяють діагностувати імунопараліч при сепсисі у дітей, запропоновані їх конкретні цифрові параметри, які необхідно враховувати під час інтенсивної терапії. Зафіксовані діагностичні значення протеїну S-100 для прогнозування розвитку ускладнень сепсису у дітей.

Наукова продукція. Надруковано 2 монографії: «Анафілаксія при обезболюванні і інтенсивній терапії». - 2016, КИМ. -108 с.; «Інтенсивна терапія і обезболювання при ендокринологічних захворюваннях у дітей». - 2016, КИМ. - 176 с.; підручники «Інфекційні хвороби у дітей». – К.: ВСВ «Медицина», 2016.-1016 с.; 1 тези на державному рівні, 4 тези на міжнародному рівні, 3 статті у вітчизняних виданнях, 11 у наукометричних виданнях. Зроблено 9 доповідей.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Зменшення строків перебування у відділенні інтенсивної терапії поліпшує якість життя дитини та сім'ї у цілому. Скорочення термінів раннього відновного періоду після операції і зменшення частоти периопераційних ускладнень у дітей. Зменшення строків госпіталізації у відділенні інтенсивної терапії та, як результат – скорочення фінансових витрат на лікування.

Назва НДР: *«Клінічна та медико-соціальна ефективність впровадження сучасних технологій інтенсивної терапії та виходжування передчасно народжених дітей та новонароджених з перинатальною патологією»*, № держреєстрації 0115U002171.

Керівник: професор Шунько Є.Є., кафедра неонатології.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Порушення репродуктивного та соматичного здоров'я жінок підвищує ризик ранніх передчасних пологів з несприятливим прогнозом щодо стану здоров'я та розвитку дитини з формуванням інвалідизуючої перинатальної патології, асоційованої з дуже малою масою тіла при народженні. Доведена більша інтенсивність лікування дітей з НММТ, порівняно з дітьми з ДММТ, в умовах ВІТН з використанням тривалої штучної вентиляції легень (ШВЛ) з приводу вродженої пневмонії, більшою кількістю ускладнень у вигляді БЛД, перинатального ураження центральної нервової системи, кількості проведених хірургічних втручань, гемотрансфузій, тобто, існує достовірно вища частота поєднаної патології у дітей з НММТ. На підставі аналізу даних літературних джерел щодо стану адаптації та захворюваності «пізніх недоношених» дітей, вважаємо доцільним виокремлення групи недоношених дітей, які народилися незначно передчасно з гестаційним віком 34^{0/7}-36^{6/7} тижнів гестації в Україні з метою розробки алгоритмів медичного спостереження, обстеження, ранньої оцінки розвитку та надання своєчасної медичної допомоги, що дасть можливість раннього виявлення і профілактики порушень адаптації та захворювань у цієї категорії недоношених дітей.

Оцінка оксигенації та перфузії головного мозку за допомогою ПЧС з індексом сFTOE дозволяє своєчасно розробити алгоритм дій при асоційованій перинатальній патології у передчасно народжених дітей, що значно підвищує якість діагностики, ефективність лікування та прогноз. Церебральна оксиметрія повинна бути складовою нейромоніторингу для комплексної оцінки.

Наукова продукція. Надруковано підручник «Педіатрія». – Вінниця: Нова книга, 2016. – 1152 с, 4 статті у наукометричних виданнях, 2 – у міжнародних, 3 тез на міжнародному рівні.

Медична та соціальна ефективність. Результати НДР підвищують якість ранньої діагностики перинатальної патології, зокрема уражень ЦНС, лікування та виходжування передчасно народжених дітей, що надасть можливість покращити розвиток та реабілітацію недоношених дітей, скоротять тривалість перебування у стаціонарі, а також частоту повторних госпіталізацій. Це дозволить скоротити витрати на медичне обслуговування та ліки.

Назва НДР: *«Клініко-імунологічна характеристика первинних імунодефіцитів у дітей, розробка критеріїв ранньої діагностики первинних імунодефіцитів»*, № держреєстрації 0112U002361.

Керівник: професор Чернишова Л.І., кафедра дит. інфекційних хвороб та дит. імунології.

Термін виконання: 2012-2017 рр.

Наукові результати. Виявлені молекулярно-генетичні прогностичні маркери при синдромі Віскотта-Олдрича: несприятливими щодо раннього дебюту важких інфекційних проявів є делеції гену WAS незалежно від локалізації, нонсенс- та сплайс-сайт мутації асоційовані із повільним прогресуванням інфекційного синдрому і пізнім дебютом важких інфекцій, так само як і помірними проявами геморагічного синдрому. Вперше проведений аналіз генетичних мутацій при ТКІД, зумовленому дефектом RAG1, в українській популяції хворих та виявлена генотипово-фенотипова кореляція: мутація с.368-369delAA асоційована із пізнім дебютом і повільним прогресуванням клінічних проявів. Вивчено етіологію інфекційного синдрому при різних формах ПІД та науково обґрунтовано рекомендації щодо вибору препаратів для терапії інфекційних ускладнень та вторинної профілактики у різних групах ПІД з урахуванням чутливості збудників до протимікробних препаратів.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Інфекційні хвороби у дітей». – К.: ВСВ «Медицина», 2016. - 1016 с.; інформаційний лист «Вакцинація проти дифтерії та правцю дітей з ВІЛ-інфекцією» №327 – 2016; 1 тези на державному рівні, 2 тези на міжнародному рівні, 3 статті у наукометричних виданнях, 5 статей у міжнародних виданнях.

Медична та соціальна ефективність. На підставі отриманих результатів запропоновані зміни до Національного календаря профілактичних щеплень щодо вакцинації ВІЛ-інфікованих дітей, які отримують антиретровірусну терапію. Запровадження у практику результатів дослідження дозволить підвищити ефективність імунізації ВІЛ-інфікованих дітей, зменшити ризик інфекцій, знизить смертність ВІЛ-інфікованих дітей, покращить якість життя пацієнтів.

Назва НДР: *«Передумови формування соматичної патології у дітей та підлітків та удосконалення лікувально-реабілітаційних заходів»*, № держреєстрації 0114U002213.

Керівник: професор Бекетова Г.В., кафедра дитячих і підліткових захворювань.

Термін виконання: 2014-2018 рр.

Наукові результати. Оптимізована діагностика клінічно значимих метаболічних змін у дітей з САБ за допомогою визначення ОК в сечі методом газової хроматографії/маспектрометрії. Виявлені значні зміни рівня метаболітів, характерні для порушення окислення жирних кислот, амінокислот з розгалуженими ланцюгами, що потребує виключення вродженого характеру порушень обміну. Отримані дані свідчать про доцільність та інформативність визначення органічних кислот в сечі методом ГХ-МС для діагностики метаболічних порушень у дітей з рецидивуючим синдромом ацетонемічної блювати. Обґрунтована послідоюча диференційована корекція виявлених змін для оптимізації метаболічних процесів в рамках комплексного проти рецидивного лікування ацетонемічного синдрому у дітей. Ретроспективним аналізом визначено зменшення кількості дітей, які пройшли лікування в гастроентерологічному відділенні (3%), проте відмічається значна динаміка у вікових групах. За результатами ФЕГДС у віковій групі 15-18 років збільшився відсоток поверхневого ХГД на 18.2%, ерозивного ХГД на 3.8%. У вікових групах 11-14 років та 15-18 років збільшилися розповсюджені ураження СОШ та ДПК на 6% та 12% відповідно. Зросла тривалість перебігу захворювання, кислотоутворююча функція має виражену тенденцію до гіпоацидності, збільшилась частота патології біліарного тракту, підшлункової залози, відсоток супутньої ендокринологічної патології, паразитозів. У 98% дітей з ХГД діагностовано вегетативну дисфункцію, перебіг якої у 12% пацієнтів характеризується проявами пароксизмальної вегетативної недостатності, частіше у вигляді генералізованих вагоінсулярних кризів, переважно серед дівчат. У 65% дітей з ХГД спостерігається надмірне вегетативне забезпечення діяльності та напруження або зниження адаптаційно-приспосувальних механізмів. Виявлені психовегетативні порушення у дітей з ХГД обґрунтовують включення в базову терапію препаратів, що мають корегуючий вплив на психоемоційний стан, вегетативний гомеостаз та метаболізм організму.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Патологія плаценти (сучасні аспекти)». - К., 2016., - 124 с.; підручник "Неонатологія" (розділи в пудручнику). – К., 2015.- Т.2.; 2 навчальних посібники: «Неонатологія з позиції сімейного лікаря». – К., ПОЛОСАТКОТ, 2015. - 433 с.; «Надання послуг з репродуктивного здоров'я у випадку гендерного насильства». - К., 2015. - 65 с. (рецензовано); довідник «Стислий довідник педіатра (третє видання)». - К., 2015.- 76 с.; методичні рекомендації «Особливості діагностики та підходи до лікувально-профілактичного харчування дітей раннього віку з функціональними розладами травної системи», 2016; 4 інформаційних листи: «Корекція дисбіоза кишечника у процесі реабілітації дітей молодшого шкільного віку після інфекційних гастроентероколітів» № 348-2015, «Спосіб профілактики геморагічної хвороби у новонароджених» № 323-2015, «Рання профілактика рахіту у дітей починаючи з періоду новонародженості» №324-2015, «Поєднана профілактика пізньої геморагічної хвороби та рахіту у новонароджених та дітей грудного віку» № 325-2015; 8 тез на міжнародному рівні, 1 теза на державному рівні, 10 статей у вітчизняних виданнях, 8 статей у наукометричних виданнях, 20 статей у міжнародних виданнях. Отримано патент на корисну модель «Спосіб психофізичної реабілітації недоношених новонароджених та їх матерів в єдиній біосоціалній системі "мати-дитина" № 107712. Приймали участь у розробці 5 нормативних документів.

Медична та соціальна ефективність. Доведена добра переносимість харчування ПедіАШур1.5 при 10-денному прийомі, побічні та негативні реакції в дослідженні не спостерігалися, простежуються економічні переваги при застосуванні в дієтичному харчуванні на всіх етапах лікування. Використання Магне В6 у дітей для корекції психовегетативних та метаболічних порушень у дітей з ХГД на даний час має велику

доказову базу щодо ефективності та безпеки. На етапах первинного надання медичної допомоги використання аналізу ОК сечі за допомогою ГХ-МС дає можливість виявити значні рівні патологічних метаболітів та діагностувати вроджені захворювання обміну речовин, наприклад, міноацидурії, для яких теж є характерним рецидивуюча кетонурія. Простота та неінвазивність методу дозволяє використовувати його як з діагностичною ціллю, так і для контролю успішності метаболічної корекції виявлених змін на всіх рівнях надання допомоги дітям. Це важливо для диференційованого комплексного підходу до лікування та профілактики САБ у дітей. Застосування спеціалізованого харчування ПедіаШур1.5 в комплексній терапії САБ у дітей достовірно скорочує тривалість таких проявів як блювота, нудота, кетонурія та слабкість, у порівнянні тільки зі стандартною терапією. Вже на етапі первинної медичної допомоги застосування ПедіаШур1,5 як «харчової страховки» є доцільним і фізіологічним при ацетонемічних кризах у дітей. Для корекції психоветегативних та метаболічних порушень у дітей з ХГД доцільне включення до лікування комплексних метаболічних препаратів, які нормалізують енергетичні процеси, тонус судин, електрофізіологічні функції клітин, процеси гальмування та збудження в нервовій системі, підвищують стресостійкість.

Назва НДР: *«Оптимізація надання медичної допомоги дітям з епілепсією: діагностика, лікування, реабілітація, соціальна адаптація»*, № держреєстрації 0113U002209.

Керівник: професор Моїсеєнко Р.О., кафедра дитячої неврології та медико-соціальної реабілітації.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Було проведено аналіз диспансерних груп дітей з епілепсією згідно наступних критеріїв: визначення типу нападів, форми епілепсії, оцінка неврологічного статусу, даних електроенцефалографій та нейровізуалізаційних методик (НСГ, КТ, МРТ головного мозку). Зроблені висновки, що серед всіх форм епілепсій та епілептичних синдромів найчастіше діагностуються симптоматичні та криптогенні форми, які мають тяжкий перебіг та супроводжуються неврологічними та когнітивними змінами дитячого організму та, як правило, приводять до соціальної дезадаптації. Застосування способу дозволить правильно і вчасно діагностувати епілепсію у дітей та вірно призначити терапію.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Основи соціальної педіатрії», у 2-х томах. - ФОП Верес О.І., 2016. – 960 с.; 3 тез на міжнародному рівні, 3 тез на державному рівні, 9 статей у наукометричних виданнях,

Медична та соціальна ефективність. Вірна, адекватна та своєчасна терапія дозволяє попередити прогресування хвороби, виникнення ускладнень, та, в свою чергу, поліпшити рівень соціального функціонування та якість життя дітей, хворих на епілепсію, применшити кількість дітей-інвалідів, інвалідність у яких обумовлена патологією нервової системи-епілепсією; створити передумови для адаптації дітей з обмеженими можливостями здоров'я в соціумі.

Назва НДР: *«Реконструктивні втручання при вроджених вадах магістральних артерій»*, № держреєстрації 0113U002205.

Керівник: професор Руденко Н.М., кафедра дитячої кардіології та кардіохірургії.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Вдосконалено та впроваджено в практику метод ендovasкулярної легеневої вальвулопластики при різних анатомічних формах Тетради Фалло та атрезії легеневої артерії з інтактною міжшлуночковою перегородкою. Вперше

на Україні розроблено та впроваджено в клінічну практику метод стентування відкритої артеріальної протоки при вадах з дуктусзалежним легеневим кровотоком. Вперше впроваджено в практику нові методи оптимізації легеневого кровотоку при ціанотичних вадах.

Наукові результати. Надруковано 4 інформаційних листи: «Оцінка толерантності до фізичного навантаження та ступеня серцевої недостатності у оперованих та не оперованих дорослих із обструктивними вродженими вадами правих відділів серця», «Спосіб оптимізації легеневого кровотоку при дуктус-залежних вроджених вадах серця шляхом стентування відкритої артеріальної протоки», «Спосіб хірургічної корекції стенозу легеневих вен», «Спосіб запобігання обвуглювання деструкційного електроду під час радіочастотної катетерної деструкції фібриляції передсердь»; 1 тези на державному рівні, 4 статті у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному виданні.

Медична та соціальна ефективність. Дослідження показали, що ендоваскулярні методи корекції легеневого кровотоку при сприятливій анатомії перевищують стандартні кардіохірургічні методики в досягненні позитивного клінічного результату. Впровадження та ретельне дотримання викладених в роботі рекомендацій з діагностики та оцінки анатомії вади, доопераційного ведення пацієнтів, профілактики ускладнень, використання вдосконалених методики ендоваскулярних втручань, технічні нововведення при проведенні втручань дозволили знизити летальність при лікуванні деяких вад серця в 8 разів.

Назва НДР: «*Діагностика та лікування захворювань вуха, горла та носа у дітей*», № держреєстрації 0113U002213.

Керівник: професор Косаковський А.Л., кафедра дитячої оториноларингології, аудіології та фоніатрії.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Визначений епідеміологічний профіль ГМ і ХТ в дитячих стаціонарах різних рівнів надання медичної допомоги; сучасні імунологічні відмінності здорових дітей, дітей з ГМ і ХТ в залежності від віку дитини; сучасні імунологічні критерії патологічного стану піднебінних мигдаликів, що найбільш характерні для ГМ і ХТ в дитячому віці. На основі цих досліджень визначено шлях розвитку запального процесу в піднебінних мигдаликах і розроблено бально-аналогову шкалу (або алгоритм) діагностики патологічних станів піднебінних мигдаликів; запропоновані нові сучасні критерії щодо показань до хірургічного лікування ГМ і ХТ у дітей; проведено порівняння ефективності різних методів хірургічного лікування ГМ і ХТ в дитячому віці та запропоновано практичні рекомендації щодо їхнього використання. Запропонована сучасна імунологічно-обґрунтована хірургічна та консервативна тактика лікування патології піднебінних мигдаликів у дітей. Обґрунтована доцільність тонзилектомії при істинній гіперплазії піднебінних мигдаликів у дітей. Розроблений сучасний, імунологічно-обґрунтований метод консервативного лікування прозапальної (зворотньої) гіпертрофії піднебінних мигдаликів у дітей; розроблено та запропоновано до впровадження в практичну діяльність системи охорони здоров'я клінічний «маршрут/протокол» лікування дітей з патологією піднебінних мигдаликів.

Наукова продукція. Надруковано 2 монографії: «Алергічний риніт у дітей». – К.: Логос, 2016. – 216 с.; «Хронічний риніт у дітей: диференційна діагностика, принципи лікування та профілактика» К.: Логос, 2016. – 215 с.; посібники «Основи соціальної педіатрії». - Т.1. – К.: ФОП Верес О.І., 2016. – 480 с.; 2 довідника: «Отоларингологічна допомога дітям 0-17 років включно, що перебувають під наглядом у закладах охорони здоров'я сфери управління МОЗ України за 2015 рік». - 2016. – 125 с.; 45 тез на

державному рівні, 11 статей у вітчизняних виданнях, 14 статей у наукометричних виданнях, 5 статей у міжнародних виданнях. Отримано 3 патенти на корисну модель: «Спосіб визначення ступеня та характеру змін мікроциркуляції у дітей з цукровим діабетом 1 типу на тлі патології ЛОР-органів» № 103900, «Спосіб оцінки ефективності лікування запальних захворювань ротоглотки» № 105567, «Спосіб лікування хронічного гіпертрофічного риніту» № 109676; 3 позитивних рішення на отримання патентів; 3 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір: «Дитяча оториноларингологія», №67698, «Алергічний риніт у дітей» №67697, «Гострий та хронічний ларингіт» №62401.

Медична та соціальна ефективність. Планується скорочення показників захворюваності на хронічний тонзиліт і гіпертрофію піднебінних мигдаликів в дитячому віці та, відповідно скорочення державних витрат на лікування цієї патології.

Назва НДР: «*Розробка комплексних лікувальних програм та вдосконалення методів профілактики ускладненого перебігу хірургічної патології у дітей*», № держреєстрації 0113U002208.

Керівник: професор Данилов О.А., кафедра дитячої хірургії.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Науково обгрунтовані, технічно удосконалені, впроваджені в практику малоінвазивні методи діагностики, оперативного лікування та контролю перебігу інвагінації кишечника у дітей. Визначені покази та протипокази до застосування лапароскопії в діагностиці, лікуванні інвагінації кишечника у дітей та контролю за станом ураженої кишки в післяопераційному періоді. Вперше інтраопераційно застосовано доплерографію для оцінки мезентеріального кровотоку та визначення зворотності ішемічних змін стінок ураженої ділянки кишки. Запропоновано алгоритм обстеження та лікування дітей з інвагінацією кишечника. Застосування цього алгоритму надає суттєву допомогу у вирішенні питання максимального прискорення діагностики та лікування захворювання. Труднощі діагностики і лікування атипичних та ускладнених форм інвагінації кишечника суттєво полегшилися завдяки застосуванню малоінвазивних оперативних втручань. Мінімальна травматизація, ширші можливості для обстеження черевної порожнини, зменшення часу проведення втручання.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Дитяча хірургія». - Житомир «Полісся», 2016. - Частина 1 -108 с.; частина 2 - 369 с.; 1 тези на міжнародному рівні, 7 матеріалів конференцій; 26 статей у наукометричних виданнях, 3 - у міжнародних виданнях. Отримано 3 патенти на корисну модель: «Спосіб лікування інвагінації кишечника у дітей» № 112045, «Спосіб бальної оцінки стану недуг мошонки у дітей» № 108090, «Спосіб моделювання патоморфологічних змін, що супроводжують порушення функції аноректальної ділянки та безпосередньо прямої кишки, які викликані патологією органів нервової системи при spina bifida (в експерименті)» № 107573; отримано патент на винахід «Спосіб лікування інвагінації кишечника у дітей» № 112045.

Медична та соціальна ефективність. Зменшено відсоток лапаротомних оперативних втручань, зменшено кількість летальних випадків, ускладнень та релапаротомій.

Назва НДР: «*Особливості формування захворювань алергічного та аутоімунного генезу у дітей різного віку та можливості їх профілактики і лікування*», № держреєстрації 0111U002801.

Керівник: професор Охотнікова О.М., кафедра педіатрії №1.

Термін виконання: 2011-2018 рр.

Наукові результати. Уточнено наукові дані, які підтверджують підвищення рівня еозинофілів периферичної крові та загального сироваткового IgE у дітей з коморбідною алергічною патологією на тлі ХА. При цьому рівні IgE не залежали від тяжкості стану дитини чи кількості наявних у неї алергічних захворювань. Підтверджено дані, що в розвитку алергічного процесу беруть участь найрізноманітніші механізми, не обов'язково із залученням IgE, про що свідчили результати спостережень, коли при поєднанні ХА, бронхіальної астми та алергічного риніту, рівень IgE залишався в межах вікових нормативів. Зроблено важливий висновок, що дослідження специфічних IgE до конкретних харчових продуктів, не можна вважати єдиним способом підтвердження діагнозу гастроінтестинальної харчової алергії. Вперше шляхом застосування визначення особливості моторної функції шлунку за даними ФЕГДС доказано, що діти, хворі на гастроінтестинальну алергію, мають проблеми з порушенням моторної функції шлунку, стравоходу або дванадцятипалої кишки, причому переважно за рахунок рефлюксів. Вперше при порівнянні порушення моторики шлунково-кишкового тракту (ШКТ) у дітей з алергією та з патологією ШКТ було виявлено, що незмикання кардії у вигляді гастроєзофагеального рефлюксу (ГЕР) має значення для діагностики алергічної патології ШКТ ($a_2(1) = 14,095$, $\phi = 0,374$, що свідчить про середню силу зв'язку). Доповнено наукові дані щодо частоти та спектру сенсibilізації до інгаляційних алергенів зокрема пилку весняних дерев та амброзії у дітей дошкільного віку з проявами ХА.

Наукова продукція. Надрукована монографія «Алергічний риніт у дітей». - Логос, 2016. – 216 с.; навчальний посібник «Хронічний риніт у дітей: диференційна діагностика, принципи лікування та профілактика». - К.: Логос, 2016. – 238 с.; інформаційни лист «Алгоритм лабораторної діагностики вірусних і бактеріальних інфекцій у дітей з бронхообструктивним синдромом» №72- 2016; 5 тез на державному рівні, 2 – на міжнародному, 11 статей в державних виданнях, 12 – у наукометричних, з них 2 - у міжнародних виданнях. Отримано патент на винахід «Спосіб діагностики алергічних захворювань» № 104424, свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Монографія «Алергічний риніт» № 67697.

Медична та соціальна ефективність. Запропоновані лікувально-реабілітаційні методики є нескладними для застосування у практичній медицині, їх використання сприятиме підвищенню терапевтичного ефекту, значному зменшенню рівня сенсibilізації, можливості контролю за розвитком та прогресією «атопічного маршу», покращенню якості життя дітей.

НДР медико-профілактичного факультету

Назва НДР: *«Обґрунтування способів підвищення розчинності субстанцій, методів контролю якості та організаційно-методичних аспектів інтегральної моделі забезпечення якості лікарських засобів на етапах реалізації і медичного застосування»*, № держреєстрації 0115U002158.

Керівник: професор Ветютнева Н.О., кафедра контролю якості і стандартизації лікарських засобів.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Науково обґрунтовано та розроблено структурнологічну схему інтегративної моделі забезпечення якості ЛЗ на етапах оптової, роздрібною реалізації та медичного застосування; розроблено формули розрахунку показників інтенсивності, результативності та ефективності, за якими запропоновано оцінювати виконання функції щодо проведення інспекційних перевірок місць провадження

діяльності з реалізації ЛЗ; розроблено функціональну модель проведення вхідного контролю якості ЛЗ в аптечних закладах, яка є основою для здійснення наскрізної регламентації (документування), оцінювання та визначення шляхів поліпшення вказаного процесу; узагальнено етичні вимоги до забезпечення якості ЛЗ та визначено заходи щодо забезпечення їх дотримання на кожному етапі життєвого циклу ЛЗ. Вперше створено стандарт підприємства (СТП) та досліджено управління ризиками на фармацевтичному підприємстві на прикладі департаменту (відділу) реєстрації ЛЗ. Розроблено методику отримання твердих дисперсних систем (нововведення) методом співсаджень на основі німесулід, мелоксикаму та ібупрофену у масовому співвідношенні 1:2 з ПЕГ 6000, К-25 та у молярному співвідношенні 1:2 з β -ЦД. За критеріями - фармакотерапевтична група та біофармацевтична класифікаційна система - здійснена кластеризація активних фармацевтичних інгредієнтів, які можуть бути модифіковані за допомогою одержання твердих дисперсних систем. Визначено, що серед препаратів, що широко застосовуються у медичній практиці, найбільш перспективними для модифікації розчинності є кардіоваскулярні та антимікробні лікарські засоби. Не менш важливим є розробка ТДС на основі нових АФІ синтетичного походження.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Забезпечення, контроль якості і стандартизація лікарських засобів». - Вінниця, ПП «ТД» Едельвейс і К», 2016. – 505 с.; 7 тез на державному рівні, 4 тези на міжнародному рівні, 3 статті у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному. В Перелік наукової продукції включено 3 заявки (нововведення).

Медична та соціальна ефективність. Результати досліджень суттєво доповнюють теоретико-методологічні аспекти ефективної організації забезпечення населення ЛЗ належної якості, що є важливою складовою державної політики у соціальній сфері.

Назва НДР: «*Наукова комунікація в реалізації інноваційних технологій в охороні здоров'я*», № держреєстрації 0116U007759.

Керівник: доцент Дроздова А.О., відділ наукової медичної інформації; Кравчук Л. Г., відділ патентно-ліцензійної роботи.

Термін виконання: 2016-2019 рр.

Наукові результати. Проведений системний аналіз нормативно-правового забезпечення в системі охорони здоров'я. Проаналізовані інноваційні пропозиції, для впровадження в практику охорони здоров'я України з урахування Шкали градації та сили рекомендації за 2016 рік.

Наукова продукція. Підготовлено статтю до друку.

Ефективність. Підвищення доказовості засобів наукової комунікації співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика.

Назва НДР: «*Науково-теоретичні обґрунтування прискореного розвитку фармації, реінжиніринг-процесів та кадрових ресурсів з ноофармацевтичних та емерджентних позицій*», № держреєстрації 0112U002362.

Керівник: професор Пономаренко М.С., кафедра організації і економіки фармації.

Термін виконання: 2012-2019 рр.

Наукові результати. Теоретичне значення результатів дослідження полягає в тому, що вперше сформульовані науково-теоретичні підходи правового впорядкування в рішенні державної соціально-орієнтованої проблеми у сфері обігу, промоції, реклами лікарських засобів, парафармацевтичної продукції та системи протидій потраплянню фальсифікованих ліків на фармацевтичний ринок України. Обґрунтовані методологічні

підходи до удосконалення фармацевтичного забезпечення закладів охорони здоров'я в сучасних умовах впровадження основних положень раціонального фармацевтичного менеджменту (формулярна система) на основі створення на базі локальних формулярів, регіональних формулярів ряду областей України та підвищення економічної ефективності закупівлі ЛЗ з використанням комп'ютерних технологій.

Наукова продукція. Надруковано 3 монографії: «Methodological rationale for the strategy and action of framework for optimization and effective development of national manufacturing of medicinal products»; «Зорін Борис Олександрович: ЄЗО. Науково-інформаційне видання до 80-річчя від дня народження»; «Іван Максимович Губський: до 100-річчя від дня народження: спогади, світлини, коментарі»; 11 довідників; 4 статті у вітчизняних виданнях; 9 статей у наукометричних вітчизняних виданнях; 4 статті у наукометричних міжнародних виданнях; 9 тез на державному рівні. Отримано 5 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір: Науковий твір «Методичні рекомендації по визначенню потреб спеціалістів фармації у соціальних послугах та механізму їх надання»; Науковий твір «Інформаційний лист «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників (зміни та доповнення)»; Науковий твір «Інформаційний лист «Класифікатори професій ДК 003:2010 (зміни та доповнення). Кваліфікаційні характеристики та посадова інструкція «Уповноважена особа аптеки (аптек) з соціальних питань. Вип. ДКХП-78. Охорона здоров'я»; Науковий твір «Інформаційний лист «Типова посадова інструкція уповноваженої особи аптеки (аптек) з соціальних питань»; книга «Губський Іван Максимович».

Медична, соціальна та економічна ефективність. Науково-практична значимість у вирішенні соціально-орієнтованих проблем полягає у тому, що науково-методичні розробки, зокрема адаптована Директива 2001/83 ЄС, монографія відносно попередження поступлення фальсифікованих лікарських засобів, система контролю якості PIC/S, погодженні у МОЗ України, ЦК профспілки працівників охорони здоров'я України, а також проекти Законів України «Про лікарські засоби», «Вироби медичні» у новій редакції подані для розгляду у Верховну Раду України, проект постанови КМУ та Положення про атестацію персоналу підприємств промислової фармації. Впроваджено у діяльність закладів практичної фармації, виробничих підприємств промислової фармації, для удосконалення системи менеджменту якості і перепідготовки кадрів.

Назва НДР: «Інформаційно-аналітичне забезпечення модернізації системи охорони здоров'я», № держреєстрації 0113U002210.

Керівник: професор Голубчиков М.В., кафедра медична статистика.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Вперше в Україні комплексно представлені сучасні проблеми планування сім'ї ВІЛ-інфікованих жінок в умовах епідемії ВІЛ-інфекції в Україні, на підставі чого обґрунтовано принципи удосконалення системи планування сім'ї з визначенням правового, організаційного і медичного вектору. Виявлено особливості поінформованості ВІЛ-інфікованих жінок щодо їх можливостей планувати сім'ю в різних за віком, статтю і рівнем освіти групах. Обґрунтована та розроблена якісно нова, відповідно до принципів ВООЗ, модель планування сім'ї ВІЛ-інфікованих жінок, яка передбачає конкордантність дій між державними структурами на міжгалузевому рівні та неурядовими організаціями, зацікавленими у профілактиці ВІЛ-інфекції за рахунок розширення функціональних обов'язків й удосконалення організаційних технологій діяльності окремих існуючих структур. Удосконалено заходи з профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини. Обґрунтовано методику просвітницької діяльності щодо забезпечення планування сім'ї ВІЛ-інфікованих жінок на галузевому, міжгалузевому та персоніфікованому рівнях.

Набули подальшого розвитку міжсекторальні підходи до вирішення проблеми поширення ВІЛ-інфекції на національному рівні. Розробка пропозицій до клінічної адаптованої настанови, заснованої на доказах, «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини». Розробка пропозицій до «Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги “Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини”». Розробка оперативних управлінських рішень та впровадження інноваційних заходів щодо удосконалення планування сім’ї ВІЛ-інфікованих жінок на національному рівні.

Наукова продукція. Надрукована монографія «Щорічна доповідь про стан здоров’я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров’я України за 2015 рік». - К.: МВЦ «Медінформ», 2016. – 508 с.; 4 довідники: «Стоматологічна допомога в Україні». - К., 2016 - 88 с.; «Медичні кадри та мережа закладів охорони здоров’я системи МОЗ України за 2014-2015 роки». - К., 2016 - 67 с.; «Показники здоров’я населення та використання ресурсів охорони здоров’я в Україні за 2014-2015 роки». - К., 2016 - 324 с.; «Стан здоров’я дітей 0-17 років в Україні та надання їм медичної допомоги за 2014-2015 роки». - К., 2016 - 210 с.; довідник в електронному вигляді «Стан здоров’я жіночого населення в Україні за 2015 рік». - К., 2016 – 156 с.; 2 тез на міжнародному рівні; 5 матеріалів конференції; 5 статей у наукометричних виданнях.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Доведена економічна ефективність забезпечення ВІЛ-інфікованих жінок з непланованою вагітністю сучасними контрацептивами, витрати на які у 81,9 разів або на 211 134 605,50 грн. менше витрат на утримання дітей, народжених ВІЛ-інфікованими матерями, за стандартами ВООЗ. Профілактика непланованої вагітності у ВІЛ-інфікованих жінок має, окрім суттєвого економічного ефекту, медико-соціальне значення через очікуване зниження показника захворюваності на ВІЛ-інфекцію дітей та зниження рівня соціального сирітства серед дітей, народжених ВІЛ-інфікованими матерями.

Назва НДР: *«Оптимізація стратегій діагностики, профілактики та лікування актуальних вірусних інфекцій людини на основі клініко-лабораторних, фармакоекономічних та фармако-епідеміологічних досліджень»*, № держреєстрації 0115U002161.

Керівник: професор. Дзюблик І.В., кафедра вірусології.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Вперше, на основі скринінгових досліджень перещеплювальних субстратзалежних культур клітин, доступних для практичних вірусологічних лабораторій України, розроблено метод виділення і культивування НВоV1 in vitro з наступною молекулярно-генетичною ідентифікацією збудника. Розроблено метод автоматизованої обробки і аналізу цифрових зображень субстратзалежних клітинних систем і створена програма для його реалізації. Визначено етіологічну роль бокавірусної інфекції у розвитку захворювань верхніх та нижніх дихальних шляхів у дітей. Визначено доцільність проведення лабораторної діагностики з використанням методу ПЛР в реальному часі у мультиплексному форматі для одночасного визначення 12- 16 вірусних збудників, в тому числі «нових» респіраторних вірусів в період сезонного підйому захворюваності на ГРВІ. Запропонований алгоритм лабораторної діагностики вірусних і бактеріальних інфекцій у дітей з бронхообструктивним синдромом (БОС) дозволяє значно підвищити ефективність етіологічної діагностики вірусних і бактеріальних інфекцій у дітей. Застосування методу полімеразної ланцюгової реакції в режимі реального часу в мультиплексному форматі прискорює термін діагностики грипу та інших, в тому числі і «нових» респіраторних вірусів у населення при сезонних спалахах грипу та гострих

респіраторних вірусних інфекціях і епідеміях. Розроблено метод виділення і культивування НВоV1 у доступній для практичних вірусологічних лабораторій України перещеплювальній субстратзалежній культурі клітин, з наступною молекулярно-генетичною ідентифікацією збудника. Розроблено спосіб автоматизованої обробки і аналізу цифрових зображень субстратзалежних клітинних систем та програма для його реалізації, що є підґрунтям для поглибленого вивчення біологічних властивостей бокавірусів, моніторингу за циркуляцією збудника, вивчення противірусної дії хіміопрепаратів та дезінфектантів в умовах *in vitro*.

Наукова продукція. Надруковано методичні рекомендації «Фармако-економічні підходи до раціонального використання засобів лабораторної діагностики респіраторних вірусних інфекцій», 2016; 2 інформаційних листи: «Алгоритм лабораторної діагностики вірусних і бактеріальних інфекцій у дітей з бронхообструктивним синдромом» №72-216, «Детекція та ідентифікація вірусу грипу та інших респіраторних збудників методом полімеразної ланцюгової реакції в мультиплексному форматі у реальному часі» №74-216; 4 тези на державному рівні, 2 статті у вітчизняних виданнях, 4 статті у наукометричних виданнях, 3 – у міжнародних виданнях. Отримано свідоцтво про авторське право на твір «Аналіз цифрових мікроскопічних зображень субстратзалежних клітинних систем *in vitro*» №67123.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Розроблений алгоритм бокавірусної інфекції дозволяє підвищити ефективність етіологічної діагностики збудників респіраторних вірусних і бактеріальних інфекцій у дітей з БОС до 90,3 %, що в 3,3 рази вище, ніж при застосуванні традиційних підходів ($P < 0,05$). Застосування одночасно трьох методичних підходів (класичного бактеріологічного, ІХА-тестів та ПЛР) для детекції респіраторних та бактеріальних збудників є ефективним для отримання остаточного результату і покращує етіологічну діагностику загострення БОС. Включення в алгоритм ПЛР в моно- та мультиплексному форматі за короткий проміжок часу (6-8 годин) дозволяє виявити у клінічному матеріалі 2-4 бактеріальні збудники (в тому числі і атипові) та 6 - 12 і більше збудників вірусної етіології і одержати важливу інформацію стосовно виявлення моно- і конфекцій (вірусно-вірусних і вірусно-бактеріальних). В ряді випадків етіологічний діагноз може бути встановлений через 10-15 хвилин, у разі застосування тільки ІХА-тестів. Застосування методу ПЛР в режимі реального часу в мультиплексному форматі в практиці охорони здоров'я дозволяє встановити етіологію гострих респіраторних вірусних захворювань та інших захворювань дихальних шляхів у короткий проміжок часу (до 1 доби), вчасно призначити етіотропну терапію, скоротити терміни госпіталізації та амбулаторного лікування, зменшити економічні витрати держави.

Назва НДР: «Обґрунтування моделей управління підсистемами охорони здоров'я та зміцнення популяційного здоров'я України відповідно до Європейських стратегій», № держреєстрації 0115U002160.

Керівник: академік НАМН України, професор Вороненко Ю.В., кафедра управління охороною здоров'я.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Науково обґрунтована і впроваджена оптимізована система високоспеціалізованої медичної допомоги дітям на прикладі моделі обласної дитячої лікарні. Також науково обґрунтована і розроблена модель міжтериторіальної спеціалізованої лікарні, яка вкрай необхідна для практичної охорони здоров'я на етапі формування громад базового і районного рівнів.

Наукова продукція. Надруковано 3 навчальних посібника: «Управління якістю медичної допомоги: науково-практичні підходи до вдосконалення». – К., 2016. – 163 с.; «Бізнес-планування в охороні здоров'я». – К.: Генеза, 2016. – 336 с.; «Проблеми здоров'я і медичної допомоги та модель покращання в сучасних умовах». – К.: СПД ФО «Коломіцин В.Ю.», 2016. – 261 с.; методичні рекомендації «Методичні підходи до оптимізації вторинної стаціонарної медичної допомоги» (60.16/87.16). – К., 2016. – 35 с.; «Соціальна ринкова економіка: орієнтири для євроінтегративних трансформацій України». – К.: Фонд Конрада Аденауера, 2015. – 58 с.; 18 тез на державному рівні, 2 тез на міжнародному рівні, 3 збірники; 32 статті у вітчизняних виданнях, 6 статей у наукометричних виданнях, 5 статей в міжнародних виданнях.

Медична та соціальна ефективність. Поліпшення доступності та якості медичної допомоги, зменшення неефективних витрат.

Назва НДР: «*Наукове обґрунтування заходів психофізіологічної реабілітації учасників АТО*», № держреєстрації 0116U 002039.

Керівник: професор Пишнов Г.Ю., кафедра мед. праці, психофізіології та медичної екології.

Термін виконання: 2016-2020 рр.

Наукові результати. Проведено аналіз літературних джерел щодо ефективності методичних підходів психофізіологічної корекції функціонального стану та відновлення працездатності людини після дії надмірного (бойового) стресу в процесі реабілітації, що дозволить у подальшому запропонувати найбільш адекватні методи впливу на функціональний стан для відновлення трудового потенціалу людини і повернення її до соціального життя. Систематизовано наукову інформацію щодо особливостей відновлення функціонального стану людини в процесі реабілітації після бойового стресу. Проведений аналіз визначив ключові аспекти у розробці практичних методів у психофізіологічній реабілітації учасників АТО.

Наукова продукція. Надруковано 7 тез на державному рівні, 3 – на міжнародному рівні, 8 статей у вітчизняних виданнях, 10 статей у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному.

Медична та соціальна ефективність. Підвищення ефективності відновлення функціонального, психосоціального та трудового потенціалу комбатантів.

НДР факультету підвищення кваліфікації викладачів

Назва НДР: «*Вогнепальна травма: морфологічні, медико-криміналістичні особливості ушкоджень та критерії їх утворення*», № держреєстрації 0115U002357.

Керівник: професор Мішалов В.Д., кафедра судової медицини.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Проведене правове та законодавче обґрунтування порядку вилучення біологічних об'єктів від трупа людини для наукових досліджень з судової медицини, анатомії, гістології, цитології. Здійснене оволодіння методиками дослідження та збору матеріалу. Проведене математичне моделювання вогнепальної травми (взаємодія вогнепального снаряду з пласкою кісткою скелету людини) методом кінцево-елементного аналізу. Проведене дослідження нових можливостей лабораторної діагностики продуктів пострілу шляхом проведення мікрорентгено-флуоресцентного спектрального елементного аналізу.

Наукова продукція. Статті у вітчизняних виданнях України – 7; статті у наукометричних вітчизняних виданнях України – 5; статті у наукометричних

вітчизняних виданнях України в електронному вигляді – 2; статті у міжнародних виданнях – 3; отримано 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Підвищення якості і об'єктивності проведення судово-медичних експертиз з вогнепальної травми.

Назва НДР: «*Розробка алгоритмів інформаційно-аналітичних процесів з видобування нових знань для оптимізації систем медичної освіти і управління медичною галуззю*», № держреєстрації 0113U002212.

Керівник: професор Мінцер О.П., кафедра медична інформатика.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Доведено ефективність використання сучасних методів трансферу знань (навчання на робочому місці, самонавчання) для підвищення кваліфікації лікарів і провізорів; розроблено онтології предметних областей із інформаційного моніторингу фармацевтичного ринку на прикладі лікування есенціальної артеріальної гіпертензії та в репродуктології; сформовано науковий напрям в управлінні системою обігу лікарських засобів для забезпечення здоров'я населення; набули подальшого розвитку складові єдиного освітнього простору та єдиних онтологічних моделей у післядипломній освіті лікарів і провізорів. Розроблені та обґрунтовані нові принципи передавання знань у медичній освіті, перш за все, при безперевному професійному розвитку лікарів і провізорів; аналіз взаємодії інформаційних систем, що використовуються в забезпеченні здоров'я населення; обґрунтована нова схема вирішення проблем впорядкування та трансферу отриманих знань на основі онтології; розробка технології створення знання за допомогою взаємодії неформалізованого та формалізованого знання, що добре узгоджується з логікою існування вже описаних чотирьох способів його трансформації; сформульовані гіпотези існування рівнів організації, на яких можливе виникнення «події» ініціюючих каскади, що призводять до настання програмованої загибелі клітин. На основі розроблених моделей, алгоритмів і рекомендацій створено інформаційне забезпечення та модель для моніторингу та прийняття рішень щодо обґрунтованого управління обігом лікарських засобів. Запропонований метод аналізу фармацевтичного ринку на основі трендових характеристик для прийняття рішень в управлінні охороною здоров'я дозволив реалізувати можливість інформаційного моделювання в оцінюванні ефективності застосування методів ризик-менеджменту до функціонування фармацевтичного ринку.

Наукова продукція. Надруковано монографію «Информатизация процессов реабилитационно-восстановительного лечения постинсультных больных». - Мариуполь: ПГТУ, 2016. - 336 с.; 20 тез на державному рівні, 5 тез на міжнародному рівні, 11 статей у наукометричних виданнях, 4 – у міжнародних виданнях. Отримано патент на корисну модель «Спосіб визначення порушень енергоінформаційного гомеостазу людини» № 110867; 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір: «Комп'ютерна програма "Допомога у спілкуванні з людиною, що має мовні та слухові обмеження"» № 62686, «Комп'ютерна програма "Порядок дій при наданні невідкладної медичної допомоги"» № 62687.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Ефективність використання сучасних методів передавання знань (навчання на робочому місці) для підвищення кваліфікації лікарів і провізорів доведена впровадженнями в навчальний процес та практичну охорону здоров'я за такими напрямками: методологія передавання знань за допомогою онтологічних схем навчальної інформації, що дозволяє кількісно оцінити ризики для здоров'я; технологічна база для проведення дистанційного навчання та телемедичних консультацій, зокрема за допомогою нової технології «навчання на

робочому місці»; оптимізація передавання знань на основі нової технології навчання лікарів на робочому місці, що дозволяє будувати онтологію предметної області для забезпечення однаковості подання понятійних структур навчання система дистанційного контролю знань лікарів і провізорів на базі інтелектуальних Інтернет-технологій післядипломної медичної (фармацевтичної) освіти.

Назва НДР: «*Вивчення закономірностей формування та удосконалення методів діагностики, хронічних лімфопроліферативних, мієлопроліферативних захворювань і депресій кровотворення та оптимізація їх лікування і трансфузіологічного забезпечення*», № держреєстрації 0115U002159.

Керівник: професор Видиборець С.В., кафедра гематології та трансфузіології.

Термін виконання: 2015-2019 рр.

Наукові результати. Отримано дані можуть бути використані для прогнозування виникнення токсичних ефектів у пацієнтів із Д-В-ККЛ і ЛМЛ при проведенні стандартних курсів ПХТ. Запропоновано прогностичні критерії виникнення гематологічної, гепатологічної та нефрологічної токсичності залежно від поєднання генів *Tr53*, *L-тус*, *CYP2D6*, *CYP2C19* у пацієнтів із Д-В-ККЛ. Значення роботи полягає також в тому, що її результати розширюють уявлення про вплив комбінацій генотипів по гену *CYP2D6*4* і гену *CYP2C19*2* на виникнення токсичності при проведенні ПХТ Д-В-ККЛ. Встановлені ризики виникнення гематологічної, гепатологічної і нефрологічної токсичності залежно від комбінації генів *Tr53*, *L-тус*, *CYP2D6*, *CYP2C19* рекомендовано враховувати в практичній роботі. Врахування генотипу пацієнтів по комбінації генів *Tr53*, *L-тус*, *CYP2D6*, *CYP2C19* дозволить, окрім прогнозування вірогідності виникнення токсичних ускладнень, оцінювати резерви кісткового мозку для можливості проведення ПХТ у випадках рецидиву захворювання. На підставі застосованого комплексу інформативних морфологічних, цитогенетичних, імунологічних, біохімічних досліджень дозволить прогнозувати перебіг, підвищить ефективність лікування та виживаність хворих на хронічні ЛПЗ і МПЗ та ДК.

Наукова продукція. Надрукована 21 теза на державному рівні, 1 стаття у вітчизняному виданні, 4 статті у наукометричних виданнях, 17 – у міжнародних виданнях.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Підвищиться точність прогнозування перебігу захворювання при застосуванні стандартних схем лікування і буде дана можливість прицільніше застосовувати дорогі цитостатичні засоби в умовах обмеженого фінансування галузі. Зменшення перебування пацієнтів на ліжку, збільшення виживаності і тривалості життя пацієнтів. Поліпшення прогнозування, профілактики та ефективності лікування анемії у хворих на хронічні ЛПЗ, МПЗ та анемії різного генезу, зменшення частоти посттрансфузійних ускладнень.

Назва НДР: «*Оптимізація променевої діагностики і променевої терапії раку передміхурової залози*», № держреєстрації 0113U002036.

Керівник: професор Мечев Д.С., кафедра радіології.

Термін виконання: 2013-2017 рр.

Наукові результати. Представлено нове рішення актуального завдання сучасної радіоонкології – підвищення ефективності променевого лікування локалізованого та місцевопоширеного раку передміхурової залози шляхом застосування променевої терапії з модуляцією інтенсивності дози з різними режимами фракціонування для зниження ступеня гострої та хронічної місцевої токсичності, поліпшення локального контролю і виживаності пацієнтів. В роботі вперше розроблено протокол топографічної

підготовки та проведення лікування із використанням методики IMRT з різними режимами фракціонування. Отримано нові дані про показання до використання різних режимів фракціонування та критерії відбору пацієнтів для лікування із застосуванням гіпофракціонування дози залежно від об'єму передміхурової залози та наявності супутньої аденоми. Доповнено наукові дані про дозовий розподіл при використанні різних методик опромінення (3D-КПТ та IMRT з різними режимами фракціонування): потенційними перевагами методики IMRT над 3D-КПТ є можливість досягнення однорідності дози по всьому PTV та зниження дози на критичні органи, що призводить до зниження проявів місцевої токсичності. Розширені наукові дані в вивченні проблеми виникнення явищ гострої та хронічної місцевої токсичності при 3D-КПТ та IMRT з різними режимами фракціонування: при використанні IMRT через зменшення променевого навантаження на оточуючі органи знижується частота виникнення явищ токсичності. Розроблено та впроваджено особливості підготовки та проведення лікування із використанням методики IMRT з різними режимами фракціонування у хворих на РПЗ, визначено показання до застосування IMRT із використанням гіпофракціонування, виділені способи зниження відсотку виникнення та ступеня проявів гострої та хронічної місцевої токсичності у пацієнтів хворих на РПЗ.

Наукова продукція. Надруковано 20 тез на державному рівні, «Національне керівництво для лікарів, які направляють пацієнтів на радіологічні дослідження». – К.: Медицина України, 2016. – 78 с.; 13 статей у вітчизняних виданнях, 9 статей у наукометричних виданнях. Отримано 2 патенти на корисну модель «Спосіб радіонуклідно-медикаментозної терапії хворих на рак передміхурової залози з множинними метастазами в скелет» № 109688, «Спосіб радіонуклідно-медикаментозного лікування хворих на рак молочної залози з множинними метастазами в скелет в період менопаузи» № 109689.

Медична та соціальна ефективність. Сукупність здобутків наукового дослідження дозволила розробити локальний протокол підготовки та проведення променевого лікування у пацієнтів хворих на рак передміхурової залози з використанням методики IMRT з різними режимами фракціонування. Зниження ступеня гострої та хронічної місцевої токсичності, поліпшення локального контролю і виживаності пацієнтів.

Назва НДР: «*Алгоритм променевої діагностики при вторинній адентії та планування денทัลної імплантації*», № держреєстрації 0114U 002212.

Керівник: професор Бабкіна Т.М., кафедра променевої діагностики.

Термін виконання: 2014 – 2018 рр.

Наукові результати. Грунтуючись на результатах досліджень, вперше була визначена інформативність КПКТ та ОПТГ з визначенням об'єму та типу кісткової тканини беззубого сегменту щелепи при плануванні денทัลної імплантації. Встановлено, що на нижній щелепі за даними панорамної зонографії та конусно-променевої комп'ютерної томографії найбільш представлена висота альвеолярного відростка 11-14 ±3 мм у 56 пацієнтів (49,4%); на верхній щелепі висота альвеолярного відростка у 70 пацієнтів (61,7%) в області молярів не перевищує 6±2 мм, в інших відділах найбільш представлена висота 9-12 ±3 мм у 50 пацієнтів (43,4%). При аналізі параметрів імплантаційного поля за допомогою методів ОПТГ та КПКТ був визначений тип кісткової тканини за Мішем, стан альвеолярного відростку беззубого сегменту щелепи, мінеральна щільність імплантаційного поля, що дозволило визначити імплантаційну спроможність беззубого сегменту щелепи та спланувати денціальну

імплантацію. Доведено, що у порівнянні з кортикальної кісткою щільність губчастої кістки на верхній щелепі менше на 9,7%, на нижній щелепі – на 21,3%.

Наукова продукція. Надруковано 7 статей у вітчизняних виданнях, 33 статті у наукометричних виданнях, 1 – у міжнародному виданні, 12 тез на державному рівні, 2 – на міжнародному рівні, 7 матеріалів конференцій, зроблено 38 доповідей.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Повноцінне променеве обстеження за допомогою конусно-променевої комп'ютерної томографії дозволяє скласти повний і детальний план дентальної імплантації, з урахуванням всіх анатомічних і фізіологічних особливостей і естетичних побажань пацієнта, виявити усі можливі анатомічні ризики. Візуалізація плану лікування полегшує розуміння пацієнтом необхідних медичних процедур, дозволяє змодельовати і показати віртуальну модель остаточного результату лікування, що полегшує взаєморозуміння між лікарем і пацієнтом.

Назва НДР: *«Аналіз сучасного стану та розробка стратегії підготовки фахівців з лабораторної медицини відповідно до Європейських вимог»*, № держреєстрації 0115U002599.

Керівник: професор Луньова Г.Г., кафедра клінічної лабораторної діагностики.

Термін виконання: 2015 – 2019 рр.

Наукові результати. Вперше проаналізовано стан педагогічної роботи з клінічної лабораторної діагностики та клінічної біохімії в Україні з урахуванням сучасних потреб в медицині. Вперше ретельно досліджені та адаптовані міжнародні стандарти і Директиви ЄС 2013/55 / ЄС Європейського співтовариства конфедерація клінічної хімії та лабораторної медицини (ЕС4), метою яких є гармонізована, високоякісна та безпечна практика. З урахуванням нових кваліфікаційних вимог та професійних компетенцій до спеціалістів з лабораторної медицини (клінічних патологів) вперше кафедрою розроблено перелік загальнокультурних і професійних компетенцій, якими повинен оволодіти лікар-інтерн, відповідно до кваліфікаційних вимог лікаря-спеціаліста та спеціаліста з клінічної лабораторної діагностики. Вперше написані та подані до затвердження методичні рекомендації з самостійної роботи за темою «Анемії» для лікарів-інтернів, слухачів з циклів спеціалізація, ПАЦ з клінічної лабораторної діагностики, тематичного удосконалення «Гематологічні методи дослідження». Створена нова програма з інтернатури за фахом «Лабораторна діагностика» з урахуванням Європейських освітніх стандартів за фахом «Лабораторна медицина», а також з метою підвищення якості підготовки висококваліфікованого фахівця написані та подані до затвердження методичні рекомендації з самостійної роботи за темою «Анемії» для лікарів-інтернів, слухачів з циклів спеціалізація, ПАЦ з клінічної лабораторної діагностики, тематичного удосконалення «Гематологічні методи дослідження».

Наукова продукція. Надруковано монографію «Референтні значення показників клінічної лабораторної діагностики». – К., 2016. – 238 с.; 2 тези на державному рівні, 4 статті у наукометричних виданнях.

Медична та соціальна ефективність. Нова якість підготовки фахівців з клінічної лабораторної діагностики, що дасть можливість мати кваліфікованих спеціалістів в медичних лабораторіях і надавати високо кваліфіковані лабораторні послуги населенню України.

Назва НДР: *«Формування ключових професійних та загальногуманітарних компетенцій лікаря: педагогічний, психологічний, юридичний аспект»*, № держреєстрації 0116U007540.

Керівник: професор Краснов В.В., кафедра педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права.

Термін виконання: 2016 – 2020 рр.

Наукові результати. Вперше у вітчизняній науці комплексно досліджується концепція компетентнісної моделі в формуванні майбутнього фахівця та удосконаленні професіонала в сфері медичної діяльності. Почато констатувальні дослідження ключових професійних та загальногуманітарних компетенцій, які будуть забезпечувати професійний розвиток у післядипломній освіті лікарів і підвищувати ефективність вирішення актуальних задач та розширення способів реагування на нові виклики фахової медичної підготовки в умовах трансформаційних перетворень сучасного суспільства. Компетентнісна модель являє собою важливий документ, призначений для широкого кола зацікавлених осіб, який дає орієнтир для формування та удосконалення випускників медичних ВНЗ та професійних лікарів.

Наукова продукція. Надруковано посібник «Безпека та екологія». - ТОВ «Науковий друк», 2016. – 200 с.; інформаційний лист «Формування ключових професійних та гуманітарних компетенцій лікаря», 2016; 11 тез на державному рівні, 8 тез на міжнародному рівні, 1 матеріал конференції, 2 статті у вітчизняних виданнях, 3 статті у наукометричних виданнях.

Медична та соціальна ефективність. Підвищення ефективності та якості освітнього процесу післядипломної підготовки медичних працівників шляхом впровадження концепції компетентнісної моделі у практику для покращення психологічного та соціального благополуччя лікарів та пацієнтів.

Назва НДР: «Філософські засади медичної теорії та практики», № держреєстрації 0116U007554.

Керівник: професор Пустовіт С.В., кафедра філософії.

Термін виконання: 2016 – 2019 рр.

Наукові результати. Була запропонована гіпотеза дослідження: онтологічні, гносеологічні та епістемологічні засади сучасної медицини органічно пов'язані з її унікальністю як соціальної практики та постнекласичного типу раціональності, з її трансісторичним та транскультурним характером; специфічним етосом медичної спільноти, клінікою як соціальним інститутом, прагматичною установкою лікарів-дослідників; філософські засади сучасної медицини визначаються біоетичною парадигмою здоров'я, окреслюються екзистенційними та феноменологічними вимірами буття людини, цінностями фундаментальної життєвої ситуації пацієнта, екзистенціалами його життя та здоров'я; моральні норми медичної науки та освіти є нормами прямої дії і мають функціональне значення у їхній автентичній царині – системі моралі, за межами цієї системи мають регулятивне значення – тобто формують певний морально-етичний ідеал; освітня комунікація є однією з вищих цінностей для всіх тих, хто отримує освіту, оскільки навіть самотійна освіта та самовиховання дають академічний ефект лише якщо вони включені у рамки освітньої комунікації.

Наукова продукція. Надруковано 11 тез на державному рівні, 2 тез на міжнародному рівні, 3 статті у вітчизняних виданнях, 6 – у наукометричних виданнях, 3 статті у міжнародних виданнях.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Філософський аналіз сучасної медицини як теорії та практики має для лікаря велике світоглядне, теоретичне та методологічне значення. Знання філософських засад сучасної медицини сприяють формуванню філософської та методологічної культури сучасного лікаря як дослідника

та клініциста, сприяють його духовному розвитку. Знання філософських засад сучасної медицини сприяють збереженню здоров'я населення.

Назва НДР: *«Дослідження професійних аспектів використання спеціальної термінології і еквівалентів її перекладу в формуванні рівня компетентності лікарів (на базі спеціальності «Неврологія»)»*, № держреєстрації 0116U007555.

Керівник: доцент Лічман Л.Ю., кафедра іноземних мов; професор Ткаченко О.В., кафедра неврології №2.

Термін виконання: 2016-2021 рр.

Наукові результати. Вперше в Україні планується дослідити особливості професійних аспектів використання спеціальної термінології і еквівалентів її перекладу у формуванні рівня компетентності лікаря (на базі спеціальності «Неврологія») шляхом удосконалення та розвитку нейролінгвальних компетентностей. Удосконалення інформаційного забезпечення професійної діяльності лікаря-невролога шляхом оптимізації мінімально необхідного обсягу термінології і еквівалентів її перекладу. Кафедрою неврології № 2 для валидизації було відібрано 2 протоколи обстеження пацієнтів. Підвищення рівня професійної компетентності.

Наукова продукція. Надруковано 4 тези на державному рівні, 19 тез на міжнародному рівні, 1 стаття на державному рівні, 5 статей у наукометричних виданнях, 7 статей у міжнародних виданнях.

Медична та соціальна ефективність. Опосередковано через підвищення рівня компетентності лікаря.

Назва НДР: *«Наукове обґрунтування сучасної патоморфологічної діагностики та встановлення клініко-морфологічних відповідностей при різних захворюваннях»*, № держреєстрації 0116U007906.

Керівник: професор Дядик О.О., кафедра патологічної та топографічної анатомії.

Термін виконання: 2016-2020 рр.

Наукові результати. В результаті проведених комплексних патоморфологічних досліджень буде встановлено патоморфологічні діагностичні критерії відповідно до клінічних даних певних патологій. Буде виявлено та доповнено ряд патоморфологічних особливостей складних захворювань. Буде виявлено зв'язок клінічних проявів захворювань зі ступенем патоморфологічних змін. Вперше будуть з'ясовані закономірності між патоморфологічною будовою пухлин ЛОР-органів, їх проліфераційною активністю, кількістю мітозів та метаболізмом пухлин. Будуть встановлені та охарактеризовані відмінності частот трапляння морфологічних показників, важливих для діагностики та прогнозування перебігу синовіальних гігантоклітинних пухлин. В роботі буде удосконалено патоморфологічну діагностику ряду патологій, буде встановлено морфогенез захворювань та виявлено зв'язок клінічних проявів зі ступенем патоморфологічних змін. Вирішення поставлених завдань допоможе встановити деякі ланки морфогенезу; дослідити клініко-патоморфологічні відповідності, що може бути використано у визначенні подальших шляхів діагностично-лікувальних підходів щодо пацієнтів з рядом патологій.

Наукова продукція. Надруковано 7 матеріалів конференцій, 2 статті у вітчизняних виданнях, 13 статей у наукометричних виданнях, 2 – у міжнародних. Отримано патент на корисну модель «Спосіб діагностики фіброматозу ясен» №106656.

Медична, соціальна та економічна ефективність. Результати роботи скоротять витрати на діагностику та пришвидшать встановлення діагнозу, що зменшить

економічні витрати на охорону здоров'я. Результати роботи скоротять терміни лікування в залежності від своєчасної верифікації діагнозу.

2.3. НДР, що виконуються в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва

Назва НДР: *«Багатоцентрове, подвійне сліпе, рандомізоване, плацебо-контрольоване дослідження 2-ї фази, що проводиться в паралельних групах з метою оцінки клінічної ефективності та безпеки індукційної терапії препаратом RPC1063 у пацієнтів з активним виразковим колітом середнього або важкого ступеню № RPC01-202».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: № 1.91 (RPC01-202) від 02.09.2013-31.12.2016 рр.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 38875,22 грн.

Досліджено багатоцентрове, подвійне сліпе, рандомізоване, плацебо-контрольоване дослідження 2-ї фази. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень, позакишкових проявах виразкового коліту, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №8.

Назва НДР: *«Рандомізоване, багатоцентрове подвійне сліпе, плацебо контрольоване в паралельних групах клінічне дослідження 2b фази для вивчення ефективності та безпечності JNJ-54781532 в залежності від дози в лікуванні пацієнтів із середнього ступеня тяжкості та тяжким неспецифічним виразковим колітом».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: 54781532UCO2001|S-UA00114 від 11.08.2014 р.

Вартість запланованих робіт: дослідження не розпочато.

Досліджено рандомізоване, багатоцентрове подвійне сліпе, плацебо контрольоване в паралельних групах клінічне дослідження 2b фази. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень, позакишкових проявах виразкового коліту, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №8.

Назва НДР: *«Багатоцентрове, рандомізоване, подвійно-сліпе дослідження з оцінки ефективності та безпечності двох режимів прийому адаліумабу в якості індукційної терапії для пацієнтів із помірною або важкою формою хвороби Крона та ознаками виразкування слизової оболонки».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: № M14-115_485_INST від 01.12.14 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 11461.70 грн.

Досліджено багатоцентрове, рандомізоване, подвійно-сліпе дослідження з оцінки ефективності та безпечності двох режимів прийому адаліумабу. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень, позакишкових проявах хвороби Крона, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня № 8.

Назва НДР: *«Подвійно-сліпе, рандомізоване, багатоцентрове дослідження для порівняння високодозового та стандартного режиму застосування адаліумабу для фази індукції та підтримуючої терапії у пацієнтів, що хворіють на виразковий коліт від помірного до високого ступеню активності».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: № M14-033_885_INST від 24.11.14-16 рр.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 29152,28 грн.

Досліджено подвійно-сліпе, рандомізоване, багатоцентрове дослідження для порівняння високодозового та стандартного режиму застосування адаліумабу. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування ускладнень, позакишкових проявах виразкового коліту, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня № 8.

Назва НДР: *«Рандомізоване, подвійне сліпе дослідження фази 3, що проводиться у паралельних групах з метою демонстрації рівнозначності ефективності та для оцінки безпеки препарату СТ-Р13 у порівнянні з ремікейдом у пацієнтів з хворобою Крона в активній фазі».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: №486221601-3406i/2014 від 04.07.14-31.12.16рр.

Вартість запланованих робіт: 15768,59 грн. (надходжень ще не було).

Досліджено рандомізоване, подвійне сліпе дослідження фази 3, що проводиться у паралельних групах з метою демонстрації рівнозначності. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування ускладнень, позакишкових проявах хвороби Крона, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня № 8.

Назва НДР: *«Відкрите дослідження фази 2а для оцінки прогнозу відповіді на лікування препаратом голіумаб на основі транскриптомного профілю у пацієнтів з активним виразковим колітом середнього і важкого ступеня».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: CNT0148UCO200_Kharchenko_ СТА_ Hospital Academy.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 4883,80 грн.

Проведене відкрите дослідження фази 2а для оцінки прогнозу відповіді на лікування препаратом голіумаб на основі транскриптомного профілю. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, позакишкових проявах з виразковим колітом, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня № 8.

Назва НДР: *«Рандомізоване подвійне сліпе дослідження, контрольоване активним препаратом та відкрите продовження для визначення ефективності, безпечності при тривалому застосуванні та переносимості препарату TP05 у дозі 3,2 г/д для лікування активного виразкового коліту (ВК)».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: № 8040302 від 01.09.14-30.06.16 рр.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 200085,07 грн.

Досліджено рандомізоване, подвійне, сліпе дослідження, контрольоване активним препаратом для визначення лікування активного виразкового коліту (ВК). Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, позакишкових проявах виразкового коліту, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня № 8.

Назва НДР: *«Багатоцентрове відкрите дослідження III фази, що проводиться в одній групі хворих на функціональну диспепсію з метою оцінки ефективності препарату Z-338 при тривалому застосуванні».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: № б/н (протокол Z-338-01) від 06.11.14-01.16 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 40178,16 грн.

Досліджено багатоцентрове відкрите дослідження III фази, що проводиться в одній групі хворих на функціональну диспепсію. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, позакишкових проявах хвороби на функціональну диспепсію, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня № 8.

Назва НДР: *«Рандомізоване, подвійне сліпе, плацебо-контрольоване, багатоцентрове дослідження ефективності та безпечності месаламіну 4г гранул (саше) пролонгованого вивільнення для індукції клінічної та ендоскопічної ремісії при активному виразковому коліті легкого та помірного ступеня тяжкості».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: 606131001-804006і/2016 від 07.06.2016р.

Вартість запланованих робіт: 5209,22 грн. (надходжень не було).

Досліджено рандомізоване, подвійне сліпе, плацебо-контрольоване, багатоцентрове дослідження, ефективність та безпека даного лікування проводиться для пролонгованого вивільнення для індукції клінічної та ендоскопічної ремісії. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, позакишкових проявах виразкового коліту, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №8.

Назва НДР: *«Рандомізоване, подвійне сліпе, плацебо-контрольоване, багатоцентрове дослідження ефективності та безпеки месаламіну 4g гранул (саше) пролонгованого вивільнення для індукції клінічної та ендоскопічної ремісії при активному виразковому коліті легкого та помірного ступеня тяжкості».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: 606141001-8040061/2016 від 07.06.2016р.

Вартість запланованих робіт: 3858,09 грн. (надходжень не було).

Досліджено рандомізоване, подвійне сліпе, плацебо-контрольоване, багатоцентрове дослідження, ефективність та безпека даного лікування проводиться для пролонгованого вивільнення для індукції клінічної та ендоскопічної ремісії. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, позакишкових проявах виразкового коліту, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №8.

Назва НДР: *«Багатоцентрове, рандомізоване, подвійне сліпе, плацебо-контрольоване дослідження фази II у паралельних групах для оцінки безпеки, переносимості та клінічної ефективності препарату МТ-1303 у пацієнтів із хворобою Крона в активній формі від помірного до важкого ступеня».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Харченко Н.В., кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії.

Номер договору і строки виконання: МТ-1303-Е13_411_Hosp_Acad від 2016 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 25422,83 грн.

Досліджено багатоцентрове, рандомізоване, подвійне сліпе, плацебо-контрольоване дослідження II фази. Медичний ефект: підвищення частоти досягнення і тривалості підтримання клінічної і ендоскопічної ремісії захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, позакишкових проявах хвороби Крона, затрат на оперативне лікування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №8.

Назва НДР: *«Рандомізоване, багатоцентрове дослідження для оцінки серцево-судинних подій при застосуванні ІТСА 650 у пацієнтів, які отримують стандартну терапію з приводу цукрового діабету 2 типу».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: № ІТСА650-CLP-107 від 09.10.13-09.10.18 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 61809,20 грн.

Досліджено рандомізоване, багатоцентрове дослідження, ефективність та безпека даного лікування проводиться для оцінки серцево-судинних подій. Медичний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання цукрознижувальних препаратів, з метою покращення компенсації цукрового діабету 2-го типу та зниження розповсюдження ускладнень захворювань. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень цукрового діабету 2-го типу. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Управління медичних послуг та реабілітації Державна Акціонерна Холдингова Компанія «Артем».

Назва НДР: *«Рандомізоване подвійне сліпе плацебо-контрольоване багатоцентрове дослідження з оцінки серцево-судинних подій при лікуванні препаратом МК-3102 у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: № 2014-05/05 від 05.05.14-06.04.15-(05.05.18).

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 15049,12 грн.

Досліджено рандомізоване подвійне сліпе плацебо-контрольоване багатоцентрове дослідження. Медичний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання цукрознижувальних препаратів, з метою покращення компенсації цукрового діабету 2-го типу та зниження розповсюдження ускладнень захворювань. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень цукрового діабету 2-го типу. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Управління медичних послуг та реабілітації Державна Акціонерна Холдингова Компанія «Артем».

Назва НДР: *«Рандомізоване, відкрите дослідження, яке проводиться у паралельних групах, з метою порівняння впливу прийому препарату дулаглютид один раз на тиждень з інсуліном гларгін на глікемічний контроль у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу та хронічною хворобою нирок помірного або важкого ступеня».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: № Н9Х-МС-GBDX_Kyiv-Hosp_Academy від 07.08.2013 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 43201,60 грн.

Досліджено рандомізоване, відкрите дослідження, яке проводиться у паралельних групах, з метою порівняння впливу прийому препарату дулаглютид. Медичний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання цукрознижувальних препаратів, з метою покращення компенсації цукрового діабету 2-го типу та зниження розповсюдження ускладнень захворювань. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень цукрового діабету 2-го типу та хронічною хворобою нирок помірного або важкого ступеня. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Управління медичних послуг та реабілітації Державна Акціонерна Холдингова Компанія «Артем».

Назва НДР: *«Багатоцентрове, міжнародне, рандомізоване, що проводиться у паралельних групах, подвійне сліпе, плацебо-контрольоване дослідження серцево-ниркових мікросудинних наслідків препарату лінагліптин у дозі 5 мг щоденно у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу з високим васкулярним ризиком "CARMELINA"».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: №1218.22_Kyiv_Inst від 05.05.14-31.12.17 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 50043,87 грн.

Досліджено багатоцентрове, міжнародне, рандомізоване, що проводиться у паралельних групах, подвійне сліпе, плацебо-контрольоване дослідження. Медичний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання цукрознижувальних препаратів, з метою покращення компенсації цукрового діабету 2-го типу та зниження розповсюдження ускладнень захворювань. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування ускладнень цукрового діабету 2-го типу з високим васкулярним ризиком. "CARMELINA". Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Управління медичних послуг та реабілітації Державна Акціонерна Холдингова Компанія «Артем».

Назва НДР: *«Рандомізоване подвійне сліпе плацебо-контрольоване дослідження фази 3 для оцінки ефективності та безпечності застосування препарату FG-4592 для лікування анемії у хворих з хронічним захворюванням нирок, які не застосовують діаліз».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: № 15 17-CL-0608-38017-INST від 18.08.14-18.08.16 р.

Вартість запланованих робіт: 37445,0 (надходжень не було).

Досліджено рандомізоване подвійне, сліпе плацебо-контрольоване дослідження фази 3. Медичний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання цукрознижувальних препаратів, з метою покращення компенсації цукрового діабету 2-го типу та зниження розповсюдження ускладнень захворювань. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування ускладнень, лікування анемії у хворих з хронічним захворюванням нирок, які не застосовують діаліз. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Управління медичних послуг та реабілітації Державна Акціонерна Холдингова Компанія «Артем».

Назва НДР: *«Рандомізоване, подвійне сліпе, обумовлене настанням події, плацебо-контрольоване, багатоцентрове дослідження впливу канагліфлозину на наслідки з боку ниркової та серцево-судинної системи у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу і діабетичною нефропатією».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: № 28431754DNE3001 від 18.11.14-18.05.20 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 30229,19 грн.

Досліджено рандомізоване, подвійне сліпе, обумовлене настанням події, плацебо-контрольоване, багатоцентрове дослідження. Медичний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання цукрознижувальних препаратів, з метою покращення компенсації цукрового діабету 2-го типу та зниження розповсюдження ускладнень захворювань. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень, лікування серцево-судинної системи у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу і діабетичною нефропатією.

Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Управління медичних послуг та реабілітації Державна Акціонерна Холдингова Компанія «Артем».

Назва НДР: *«Рандомізоване, міжнародне, багатоцентрове, подвійне сліпе, в паралельних групах, плацебо-контрольоване дослідження впливу препарату атрасентан на показники функції нирок у хворих на цукровий діабет 2 типу з діабетичною нефропатією – дослідження терапії атрасентаном при діабетичній нефропатії».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: №M11-352_Kyiv_Inst від 04.09.14-15 р.

Вартість запланованих робіт: 33344,46 грн. (надходжень не було).

Досліджено рандомізоване, міжнародне, багатоцентрове, подвійне сліпе, в паралельних групах, плацебо-контрольоване дослідження. Медичний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання цукрознижувальних препаратів, з метою покращення компенсації цукрового діабету 2-го типу та зниження розповсюдження ускладнень захворювань. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень, лікування у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу з діабетичною нефропатією – дослідження терапії атрасентаном при діабетичній нефропатії. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Управління медичних послуг та реабілітації Державна Акціонерна Холдингова Компанія «Артем».

Назва НДР: *«Міжнародне, багатоцентрове, рандомізоване подвійне сліпе, плацебо-контрольоване дослідження щодо оцінки впливу такагреолу в дозі 90 мг 2 рази на добу на частоту випадків серцево-судинної смертності, інфаркту міокарду або інсульту у пацієнтів з цукровим діабетом 2-типу (THEMIS-інтервенційне дослідження ефекту тікагрелору щодо довгострокових наслідків у пацієнтів з цукровим діабетом)».*

Керівник: професор Долженко М.М., кафедра кардіології.

Номер договору і строки виконання: Н-СТ 15/55 від 02.07.2015р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 176853,09 грн.

Досліджено міжнародне, багатоцентрове, рандомізоване подвійне сліпе, плацебо-контрольоване дослідження. Медичний ефект: зниження рівня серцево-судинної захворюваності і смертності. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, зменшення рівня інвалідизації осіб працездатного віку, лікування у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу (THEMIS-інтервенційне дослідження ефекту тікагрелору щодо довгострокових наслідків у пацієнтів з цукровим діабетом). Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №4.

Назва НДР: *«Рандомізоване, подвійне сліпе плацебо-контрольоване, яке проводиться в паралельних групах, дослідження з метою оцінки кардіоваскулярних наслідків при лікуванні Ертугліфлозіном (МК-8835/PF-04971729) у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу і встановленим судинним захворюванням».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: МК-8835-004-01/B1521021 від 02.12.2016р.

Вартість запланованих робіт: 15805,55 грн. (надходжень не було).

Дослідження рандомізоване, подвійне сліпе плацебо-контрольоване, яке проводиться в паралельних групах. Медичний ефект: зниження рівня серцево-судинної захворюваності і смертності. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, зменшення рівня інвалідизації осіб працездатного віку, лікування у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу (THEMIS-інтервенційне дослідження ефекту тікагрелору щодо довгострокових наслідків у пацієнтів з цукровим діабетом). Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №4.

Назва НДР: *«Міжнародне, багатоцентрове, рандомізоване подвійне сліпе, плацебо-контрольоване дослідження в паралельних групах з наступним періодом активного лікування для оцінки ефективності, безпеки та переносимості двох доз лаквінімоду для перорального застосування».*

Керівник: професор Головченко Ю.І., кафедра неврології №1.

Номер договору і строки виконання: LAQ-MS-305.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 9874,72 грн.

Досліджено міжнародне, багатоцентрове, рандомізоване подвійне сліпе, плацебо-контрольоване дослідження. Медичний ефект: зниження загострень хвороби, усунення симптомів. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, у пацієнтів при активному лікуванні хвороби та переносимості двох доз лаквінімоду для перорального застосування. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №9.

Назва НДР: *«Рандомізоване, подвійне-сліпе, контрольоване за плацебо та препаратом порівняння дослідження використання DS-5565 у пацієнтів з болем, що пов'язаний з фіброміалгією».*

Керівник: професор Головченко Ю.І., кафедра неврології №1.

Номер договору і строки виконання: № DS 5565-A-E310 від 25.05.2016 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 2799,15 грн.

Досліджено рандомізоване, подвійне-сліпе, контрольоване за плацебо та препаратом порівняння дослідження. Медичний ефект: зниження загострень хвороби, усунення симптомів. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень у пацієнтів з болем, що пов'язаний з фіброміалгією. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №9.

Назва НДР: *«Відкрите продовження дослідження використання DS-5556 протягом 52 тижнів при болю, що пов'язаний з фіброміалгією».*

Керівник: професор Головченко Ю.І., кафедра неврології №1.

Номер договору і строки виконання: № DS 5565-A-E312 від 04.09.2015 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 6655,15 грн.

Досліджено рандомізоване, подвійне-сліпе, контрольоване за плацебо та препаратом порівняння дослідження. Медичний ефект: зниження загострень хвороби, усунення симптомів. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнень, у пацієнтів з болем, що пов'язаний з фіброміалгією. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня №9.

Назва НДР: *«Фаза 3, рандомізоване подвійне сліпе плацебо-контрольоване багатоцентрове дослідження ефективності та безпеки епратузамабу: 4 цикли*

лікування по 12 тижнів (всього 48 тижнів) у пацієнтів з системним червоним вовчаком середнього та тяжкого ступеню (EMBODY 2) SL0010».

Керівник: професор Хіміон Л.В., кафедра сімейної медицини.

Номер договору і строки виконання: № 109055/790/А від 10.10.11-15.07.16 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 7662,54 грн.

Досліджено фазу 3, рандомізоване подвійне сліпе плацебо-контрольоване багатоцентрове дослідження. Медичний ефект: зниження рівня захворювання нез'ясованої етіології і складного патогенезу. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, пацієнтів з системним червоним вовчаком середнього та тяжкого ступеню (EMBODY 2) SL0010. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Комунальний заклад Київської обласної ради «Київська обласна клінічна лікарня».

Назва НДР: *«Велике, просте рандомізоване дослідження модифікації холестерину, зниження артеріального тиску та їх комбінації у людей середнього віку із проміжним (помірним) кардіо-васкулярним ризиком».*

Керівник: професор Хіміон Л.В., кафедра сімейної медицини.

Номер договору і строки виконання: №НОРЕ-3 від 11.09.09-21.11.16 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 4599,95 грн.

Проведено велике, просте, рандомізоване дослідження, по вивченню ефективності та безпеки лікування, яке проводиться стосовно модифікації холестерину, зниження артеріального тиску та їх комбінації у людей середнього віку із проміжним (помірним) кардіо-васкулярним ризиком. Медичний ефект: зниження рівня захворювання, зниження артеріального тиску. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення у людей середнього віку із проміжним (помірним) кардіо-васкулярним ризиком. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Комунальний заклад Київської обласної ради «Київська обласна клінічна лікарня».

Назва НДР: *«Фаза 3 б, багатоцентрове відкрите дослідження з оцінки довготривалої безпеки та ефективності підшкірного введення препарату LY2127399 у пацієнтів з системним червоним вовчаком (СЧВ) (ILLUMINATE-X), протокол № Н9В-МС-BCDX».*

Керівник: професор Хіміон Л.В., кафедра сімейної медицини.

Номер договору і строки виконання: №110625/365/ЕІН від 18.06.13 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 5924,74 грн.

Досліджено фазу 3 б, багатоцентрове відкрите дослідження. Ефективність та безпека даного лікування проводиться з метою введення препарату LY2127399 у пацієнтів з системним червоним вовчаком (СЧВ) (ILLUMINATE-X), протокол № Н9В-МС-BCDX. Медичний ефект: зниження рівня захворювання нез'ясованої етіології і складного патогенезу. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення у пацієнтів з системним червоним вовчаком (СЧВ) (ILLUMINATE-X), протокол № Н9В-МС-BCDX. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Комунальний заклад Київської обласної ради «Київська обласна клінічна лікарня».

Назва НДР: *«Багатоцентрове рандомізоване, подвійне сліпе дослідження з подвійною імітацією і з активним контрольним препаратом для оцінки ефективності та безпечності ведоліумабу в/в у порівнянні з адалімумабом п/ш у пацієнтів з виразковим колітом».*

Керівник: професор Хіміон Л.В., кафедра сімейної медицини.

Номер договору і строки виконання: №MLN0002-3026_56001_Inst від 25.02.2016р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 1727,84 грн.

Досліджено багатоцентрове рандомізоване, подвійне сліпе дослідження з подвійною імітацією із активним контрольним препаратом. Медичний ефект: зниження рівня захворювання пацієнтів з виразковим колітом. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення у пацієнтів з виразковим колітом. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Комунальний заклад Київської обласної ради «Київська обласна клінічна лікарня»

Назва НДР: *«Фаза 3, рандомізоване подвійне сліпе плацебо-контрольоване багатоцентрове дослідження ефективності та безпеки препаратів PF-06410293 Адалімумаб в комбінації з метеотрексатом при лікуванні пацієнтів з ревматоїдним артритом від середнього та важкого ступеня активності, які мали неадекватну відповідь на терапію метеотрексатом».*

Керівник: професор Хімюон Л.В., кафедра сімейної медицини.

Номер договору і строки виконання: 212394/2204/EI 1,66-см від 30.12.2015 р.

Вартість запланованих робіт: отримано у 2016 р. 77464,97 грн.

Досліджено фазу 3, рандомізоване подвійне сліпе плацебо контрольоване багатоцентрове дослідження ефективності та безпеки препаратів PF-06410293 Адалімумаб. Медичний ефект: зниження рівня захворювання пацієнтів з ревматоїдним артритом від середнього та важкого ступеня активності. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення у пацієнтів з ревматоїдним артритом від середнього та важкого ступеня активності. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Комунальний заклад Київської обласної ради «Київська обласна клінічна лікарня».

Назва НДР: *«Рандомізоване, подвійне сліпе клінічне дослідження III фази з використанням активного препарату порівняння для оцінки безпеки, переносимості та ефективності імпіпенему/циластатину/релебактаму (МК-76655А) в порівнянні з лікуванням піперецмліном/тазобактамом у пацієнтів з внутрішньо-лікарняною бактеріальною пневмонією».*

Керівник: доцент Пилипенко М.М., кафедра анестезіології та інтенсивної терапії.

Номер договору і строки виконання: МК 7655А-014 від 22.12.2016 р.

Вартість запланованих робіт: 105 663,08 грн. (надходжень не було).

Досліджено рандомізоване, подвійне сліпе клінічне дослідження III фази з використанням активного препарату. Медичний ефект: лікування пацієнтів з внутрішньо-лікарняною бактеріальною пневмонією. Економічний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання препарату для оцінки безпеки, переносимості та ефективності імпіпенему/циластатину/релебактаму (МК-76655А) в порівнянні з лікуванням піперецмліном/тазобактамом у пацієнтів з внутрішньо-лікарняною бактеріальною пневмонією. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги.

Назва НДР: *«Багатоцентрове рандомізоване, рандомізоване, подвійне-сліпе, плацебо-контрольоване дослідження, в паралельних групах з метою порівняння ефективності та безпечності препарату CD 5789 50 мкг/г у формі крему та крему плацебо у пацієнтів з акне з поправками, які від часу вносяться до протоколу шляхом посилання».*

Керівник: професор Калюжна Л.Д., кафедра дерматовенерології.

Номер договору і строки виконання: RD.06.SPR.18252 від 17.06.2016 р.

Вартість запланованих робіт: 2921,64 грн. (надходжень не було).

Досліджено багатоцентрове рандомізоване, рандомізоване, подвійне-сліпе, плацебо-контрольоване дослідження. Медичний ефект: лікування пацієнтів з акне препаратом CD 5789 50 мкг/г у формі крему та крему плацебо. Економічний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання препарату CD 5789 50 мкг/г у формі крему та крему плацебо у пацієнтів з акне з поправками, які час від часу вносяться до протоколу шляхом посилення. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Київська міська клінічна шкірно-венерологічна лікарня.

2.4. НДР, що фінансуються на підставі господарських договорів

Назва НДР: *«Науково-гігієнічна оцінка технології і обладання з термічного видалення твердих побутових і промислових відходів в період пробної експлуатації обладання в місті Бровари згідно узгодженої програми дослідних робіт».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Проданчук М.Г., кафедра гігієни і екології людини.

Номер договору і строки виконання: 04-Г від 15.03.2016 р.

Вартість запланованих робіт: 36 000,0 грн. (надходжень не було).

Досліджено якісне та кількісне визначення основних забруднювачів атмосферного повітря, ґрунту і води водоймищ при утилізації побутових і промислових відходів в залежності від їх складу. Економічний ефект: здійснена ретроспективна оцінка здоров'я населення міста Бровари і розраховані ризики впливу на нього при експлуатації підприємства із спалювання твердих відходів. Місцем впровадження НДР являється м.Бровари.

Назва НДР: *«Відкрите дослідження з оцінки ефективності та переносимості препарату EFLS, спрей по 15 мл у флаконі виробництва ПАТ «Фармак», який застосовується в комплексному лікуванні пацієнтів з опіками II –III ступеня (на фоні базисної терапії) в порівнянні з групою пацієнтів, які отримують тільки базисну терапію».*

Керівник: професор Козинець Г.П., кафедра комбустіології та пластичної хірургії.

Номер договору і строки виконання: № 75-156/16 від 18.08.2016 р.

Вартість запланованих робіт: 24 000,0 грн. (надходжень не було).

Досліджено ефективність та переносимість препарату EFLS, спрей по 15 мл у флаконі виробництва ПАТ «Фармак». Медичний ефект: комплексне лікування пацієнтів з опіками II – III ступеня (на фоні базисної терапії). Економічний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання препарату EFLS, спрей по 15 мл пацієнтів з опіками II – III ступеня. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Комунальний заклад Київської обласної ради «Київська обласна клінічна лікарня».

Назва НДР: *«Післяреєстраційне дослідження клінічної ефективності, безпеки та переносимості лікарського засобу "ВОКСИД®" (воглібоз в та блетках по 0,2 мг або 0,3 мг виробництва "Кусум Фарм" (Україна) при лікуванні пацієнтів з цукровим діабетом 2 типу».*

Керівник: член-кор. НАМН України, професор Маньковський Б.М., кафедра діабетології.

Номер договору і строки виконання: № 14/15 від 15.07.15- 31.12.15р.

Вартість запланованих робіт: 5 000,0 грн. (надходжень не було).

Досліджено щодо клінічної ефективності, безпеки та переносимості лікарського засобу "ВОКСИД®" (воглібоз в таблетках по 0,2 мг або 0,3 мг виробництва "Кусум Фарм" (Україна) при лікуванні пацієнтів з цукровим діабетом 2 типу. Медичний ефект: оцінка ефективності та безпеки використання цукрознижувальних препаратів, з метою покращення компенсації цукрового діабету 2-го типу та зниження розповсюдження ускладнень захворювання. Економічний ефект: зменшення витрат на лікування, ускладнення, у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу. Місцем впровадження даного клінічного дослідження являється Управління медичних послуг та реабілітації Державна Акціонерна Холдингова Компанія «Артем».

Вивчено кількісний склад науково-дослідних робіт за державним замовленням та ініціативно-пошукової тематики за 2016 рік в залежності від факультетів/інститутів.

Інститути/факультети	НДР з бюджетним фінансуванням	Ініціативно-пошукові НДР	Разом
Інститут сімейної медицини	3	12	15
Інститут стоматології	-	6	6
УДІР	2	3	5
Хірургічний факультет	2	13	15
Терапевтичний факультет	-	13	13
Педіатричний факультет	1	9	10
Медико-профілактичний факультет	1	10	11
Факультет підвищення кваліфікації викладачів	-	9	9
Всього	9	75	84

Виявлено, що найбільша кількість науково-дослідних робіт виконувались на кафедрах хірургічного факультету та інституту сімейної медицини. Дещо менша їх кількість на терапевтичному, медико-профілактичному, педіатричному факультетах і факультеті підвищення кваліфікації викладачів.

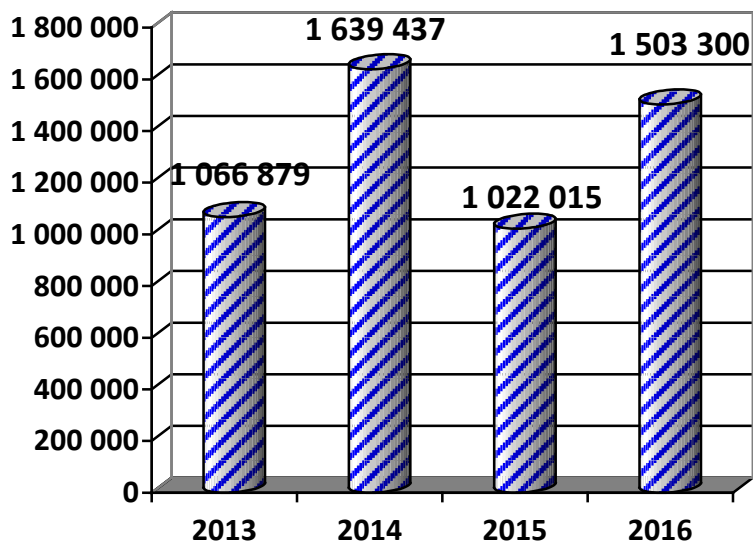
У 2016 році науково-дослідний центр академії проводив 45 науково-дослідних робіт з клінічних випробувань матеріалів та лікарських засобів за кошти юридичних та фізичних осіб. Найбільша кількість НДР виконувалась під керівництвом член-кор. НАМН України професора Харченко Н. В. на кафедрі гастроентерології, дієтології і ендоскопії (11). Також активну участь у проведенні клінічних досліджень приймають кафедри інституту сімейної медицини та терапевтичного факультету, серед них кафедра діабетології під керівництвом член-кор. НАМН України професора Маньковського Б. М. (7), під керівництвом професора Хіміон Л. В., кафедра сімейної медицини (6), під керівництвом професора Долженко М. М., кафедра кардіології (6). Кафедрою вірусології заключено 5 договорів на виконання клінічних досліджень, а кафедрою неврології №1 – 4. Також у міжнародному співробітництві приймають участь кафедри гігієни і екології людини; дерматовенерології; медицини невідкладних станів; анестезіології та інтенсивної терапії; стоматології; комбустіології та пластичної хірургії, які теж у 2016 році заключили договори.

Науково-дослідні роботи з клінічних випробувань лікарських засобів у 2016 році

Інститут / Факультет	НДР, що виконувались в рамках господарських договорів		НДР, що виконувались в рамках міжнародного науково-технічного співробітництва	
	Виконувалось (проміжні)	Заплановано у 2016 р.	Виконувалось (проміжні)	Заплановано у 2016 р.
Інститут сімейної медицини	2	1	7	6
Інститут стоматології	-	1	-	-
Хірургічний факультет		1		2
Терапевтичний факультет	-	-	6	12
Педіатричний факультет	-	-	-	-
Медико - профілактичний факультет	1	6	-	-
Факультет підвищення кваліфікації викладачів	-	-	-	-
Всього	3	9	13	20

В 2016 році було заплановано отримання коштів за виконання науково-дослідних робіт з клінічних випробувань в сумі 1437,2 тис. грн., фактично отримано 1503,3 тис. грн., тобто виконано план більше ніж на 30,1 тис. грн., з урахуванням залишку коштів на початок року.

Динаміка надходження коштів за проведення клінічних випробувань за останні чотири роки

Не менш цікавим є аналіз надходження коштів за проведення клінічних випробувань в динаміці. У 2014 році науково-дослідний центр проводив науково-дослідні роботи з клінічного оцінювання медичних виробів, за рахунок чого мав найвищі показники.

У 2015 році в Дуржлікслужбі було проведено реформу в результаті прийнятої Постанови Кабінету Міністрів України № 753 від 02.10.2013 р. «Про затвердження технічного регламенту щодо медичних виробів» із змінами та доповненнями про затвердження технічного регламенту та встановлення нового Порядку клінічного випробування стоматологічних виробів, яка відмінила клінічне оцінювання медичних виробів, в зв'язку з чим фінансові показники різко зменшились. На сьогоднішній день постанова № 753 не запрацювала. Постановами Кабінету Міністрів України від 08.08.2016 р. № 512 та від 23.03.2016 р. № 240 встановлено, що надання на ринку та/або введення в експлуатацію медичних виробів, які пройшли державну реєстрацію, внесені до

Державного реєстру дозволяється без проходження процедури оцінки відповідності та маркування національним знаком відповідності, а також без клінічних випробувань чи клінічного оцінювання на період до липня 2017 р.

У листопаді 2016 року був розроблений «Порядок проведення клінічних досліджень лікарських засобів у НМАПО імені П. Л. Шупика» затверджений рішенням вченої ради академії (протокол №11 від 09.11.2016). Для затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань у НМАПО імені П. Л. Шупика було проведено три робочі наради за участю відповідальних дослідників.

Але, незважаючи на те, що договори з клінічного оцінювання медичних (стоматологічних) виробів, які займали велику частину фінансових надходжень до академії відсутні, у 2016 році науково-дослідний центр зміг налагодити процес проведення клінічних випробувань та заробити 1 503 300 грн.